

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(23 – 29 березня 2026 р.)

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади.....	3
Місьцеве самоврядування.....	20
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ.....	39
Центральні.....	39
Регіональні.....	70
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	79

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(23-29.03.2026 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»)

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник *А. Березельський*

Відповідальна за випуск *Н. Іванова*

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2026

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

24.03.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/ponad-1-000-notariusiv-doluchylysia-do-onlain-navchannia-shchodo-roboty-z-zhytlovymi-vaucheraми>

Понад 1 000 нотаріусів долучилися до онлайн-навчання щодо роботи з житловими ваучерами

Міністерство розвитку громад та територій України спільно з Нотаріальною палатою України провели інформаційне онлайн-навчання для нотаріусів, присвячений роботі з житловими ваучерами. Захід відбувся напередодні старту бронювання коштів у межах програми «Відновлення компонента «Житло для ВПО з ТОТ».

До участі долучилися понад 1 000 нотаріусів з усієї країни. Мета – підготувати фахівців до роботи з новим інструментом і забезпечити єдине розуміння процедур під час посвідчення договорів.

«Нотаріальна палата України та професійна спільнота нотаріусів є нашими ключовими партнерами у реалізації програм державної підтримки, зокрема «Відновлення». Сьогодні ми переходимо до практичного етапу впровадження компонента «Житло для ВПО з ТОТ» – найближчим часом стартує придбання житла з використанням житлових ваучерів і нотаріальне посвідчення договорів. Програма охоплює тисячі людей, тому важливо, щоб на всіх етапах був якісний супровід і очікуваний для громадян результат», – звернулась до учасників заходу заступниця міністра Наталія Козловська.

Під час марафону учасникам детально пояснили правовий статус житлових ваучерів, категорії громадян, які можуть їх отримати, а також умови використання цього інструменту для придбання житла.

Окрему увагу приділили практичним аспектам роботи нотаріусів. Йшлося про алгоритм посвідчення договорів із використанням житлових ваучерів, особливості укладення різних типів договорів, зокрема купівлі-продажу житла на вторинному ринку та операцій із майбутніми об'єктами нерухомості.

Також розглянули питання використання житлових ваучерів у поєднанні з іпотечним кредитуванням, зокрема механізми погашення іпотечних зобов'язань.

Команда Реєстру пошкодженого та знищеного майна представила детальну інструкцію для нотаріусів щодо роботи з житловими ваучерами в системі.

Під час заходу учасники отримали відповіді на ключові питання щодо застосування нового інструменту.

25.03.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/vidbudova-zhytla-osnova-sotsialnoho-vidnovlennia-krainy-maryna-denyshuk-na-german-british-wilton-park-conference>

Відбудова житла – основа соціального відновлення країни - Марина Денисюк на German-British Wilton Park Conference

Відбулася закрита конференція «Пріоритети реформ для інклюзивного соціального відновлення в Україні». З боку Мінрозвитку у конференції взяла участь заступниця міністра Марина Денисюк.

Захід об'єднав понад 60 представників урядів України та країн ЄС, міжнародних фінансових інституцій та експертного середовища для формування дорожньої карти реформ у соціальному секторі.

Соціальне відновлення має стати центральною опорою загального процесу відбудови України, зокрема і у контексті бюджетного планування. Згідно з оцінкою RDNA5, потреби соціального сектору – житло, освіта, охорона здоров'я, соціальний захист, а також культура та туризм – складають понад третину від загальних потреб країни на відновлення.

«У контексті відбудови соціальне відновлення є ключовим інструментом і основним пріоритетом. Держава та міжнародні партнери вкладають кошти в проекти з відбудови саме як соціальні інвестиції. Ми розуміємо, що допомагаючи людям отримати житло, забезпечуючи базові потреби чи формуючи робочі місця сьогодні, ми закладаємо фундамент економіки», – зазначила Марина Денисюк.

Марина Денисюк під час виступу наголосила, що в умовах дефіциту ресурсів Мінрозвитку фокусує інвестиції міжнародних партнерів на найбільш пріоритетних напрямках: забезпеченні енергетичної стійкості громад, відновленні пошкодженого житла та логістиці.

Зокрема, наразі впроваджується нова житлова політика, де ключовим інструментом покриття потреби є соціальне та доступне житло. Посеред усього, йдеться про пільгову оренду і пільгове кредитування для придбання житла для ВПО та ветеранів відповідно.

Питання житла є комплексним: це водночас фундамент економічного відновлення, інструмент соціальної підтримки та запорука демографічної стійкості. Створення інклюзивного ринку праці з розвиненою соціальною інфраструктурою – від догляду за дітьми до доступного житла – є ключем до подолання демографічних викликів. Зрештою, успіх реформ посеред іншого залежить і від прозорої комунікації з громадянами, і від рівня довіри до державних інституцій.

Результати конференції Wilton Park будуть представлені на засіданні Керівного комітету Платформи донорів України, а також – стануть частиною

порядку денного щорічної Конференції з питань відновлення України (URC 2026).

Довідково. Німецько-британська конференція Wilton Park 2026 організована за підтримки Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) та Міністерства закордонних справ Великої Британії (FCDO).

25.03.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/zhytlo-dlia-vpo-veteraniv-ta-kompensatsii-za-znyshchene-maino-minrozvytku-posyliuie-spivpratsiu-z-bankom-rozvytku-rady-ievropy>

Житло для ВПО, ветеранів та компенсації за знищене майно: Мінрозвитку посилює співпрацю з Банком розвитку Ради Європи

Відбулася розширена зустріч делегації Банку розвитку Ради Європи (БРРЕ) на чолі з Крістіаном Табакару з представниками українського Уряду. Сторони обговорили стан реалізації поточних проєктів та підготовку нових кредитних і грантових угод, серед яких і ті, що спрямовані на вирішення житлового питання українців.

У зустрічі взяли участь Віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури України Тетяна Бережна, Міністр освіти і науки Оксен Лісовий та Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін, а також – представники Міністерства охорони здоров'я і Міністерства культури України. З боку Мінрозвитку у зустрічі взяла участь заступниця Міністра Марина Денисюк.

Співпраця з БРРЕ дозволяє Україні впроваджувати системні рішення, які охоплюють як оперативну допомогу постраждалим від війни, так і довгострокову реформу житлової сфери.

Протягом 2024–2025 років у межах проєкту «НОМЕ 2: Компенсація за знищене житло вдалося реалізувати понад 6 тисяч житлових сертифікатів. Це дозволило забезпечити новими оселями майже 16 тисяч людей. Зокрема, лише у 2025 році було придбано 3 414 помешкань.

Наразі сторони готуються до підписання нової Рамкової угоди в межах наступного етапу проєкту «НОМЕ 3», яке отримало додаткове фінансування у 100 млн євро.

Також у співпраці з банком наразі розробляються програми та проєкти, що дозволять ВПО з ТОТ та ветеранам отримати додаткове пільгове фінансування на придбання власних осель.

Україна за підтримки БРРЕ прагне перейти до європейських стандартів управління житловим фондом зокрема через створення Єдиної інформаційно-аналітичної системи житла в рамках програми реформування житлової системи України.

Банк підтримує цей напрямок через інвестиційні механізми ЄС. Система дозволить консолідувати дані про потреби громад та наявні ресурси в єдиному цифровому просторі.

«Ми трансформуємо житлову політику в Україні, впроваджуючи перевірені європейські інструменти. Спільно з партнерами з БРРЄ ми не лише забезпечуємо людей новими оселями через механізми компенсацій, а й будуємо прозору цифрову систему, яка дозволить громадам ефективно управляти житловим фондом і швидше реагувати на потреби кожного українця», – зазначила Марина Денисюк.

Також під час зустрічі обговорили статус проєктів у сферах освіти та охорони здоров'я. Зокрема, йшлося про забезпечення енергонезалежності ліцеїв та посилення стійкості медичних закладів. Крім того, сторони вперше розглянули можливість відновлення об'єктів культурної спадщини як важливого елементу соціальної реабілітації громадян

Представники БРРЄ відзначили високу швидкість реалізації проєктів в Україні та підтвердили готовність до подальшої гнучкої підтримки. Сторони домовилися фіналізувати ключові угоди до червневої Конференції з відновлення України (URC-2026) в Польщі, де будуть представлені стратегічні кроки щодо подальшої відбудови українських міст та громад.

26.03.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/yak-vykorystaty-zhytlovyi-vaucher-ta-zabroniuvaty-koshty-za-prohramoiu-zhytlo-dlia-vpo-z-tot-pokrokovе-poіasnennіa>

Як використати житловий ваучер та забронювати кошти за програмою Житло для ВПО з ТОТ: покрокове пояснення

У межах програми «Відновлення – компоненту «Житло для внутрішньо переміщених осіб з тимчасово окупованих територій» – ВПО, які виїхали з ТОТ і мають статус учасника бойових дій або особи з інвалідністю внаслідок війни, можуть отримати житловий ваучер на суму 2 млн грн на придбання власного житла.

Найближчим часом відкриється можливість бронювання коштів за ваучерами. Міністерство розвитку громад та територій детально пояснює, як працюватиме цей механізм.

Що таке житловий ваучер

Житловий ваучер – це документ, який підтверджує гарантію держави профінансувати отримання житла в межах визначеної суми.

Ваучер формується автоматично після затвердження рішення комісії про надання допомоги та вноситься до Реєстру пошкодженого та знищеного майна.

Важливо:

- строк дії ваучера – 5 років

- житло, придбане за ваучером, не можна відчужувати протягом 5 років

Після затвердження позитивного рішення комісії очікуйте на формування ваучера в застосунку Дія. В застосунку також подається звернення на бронювання коштів. Згодом така можливість з'явиться для заявників, які подадуть заяви самостійно через Портал Дія, а також через ЦНАП або нотаріуса.

Черговість фінансування визначається за датою і часом подання звернення на бронювання.

На що можна використати ваучер

Ваучер дозволяє:

- придбати квартиру або житловий будинок
- інвестувати у будівництво житла
- внести перший внесок за іпотекою
- погасити частину кредиту на житло

Можливе також спільне придбання житла кількома отримувачами ваучерів – у цьому разі кошти рекомундується бронювати одночасно.

Як забронювати та використати кошти

1. Подання заяви

Потрібно подати звернення про бронювання коштів через застосунок Дія (або пізніше через Портал Дія/ЦНАП чи нотаріуса).

2. Перевірка наявності коштів

Оператор програми – Укрпошта – перевіряє наявність фінансування.

3. Підтвердження бронювання

Якщо кошти є, протягом 5 днів надходить повідомлення про успішне бронювання.

Якщо фінансування тимчасово відсутнє – заявка потрапляє в електронну чергу.

4. Оформлення угоди

Після бронювання коштів надається 60 днів, щоб укласти договір купівлі житла у нотаріуса. Нотаріус перевіряє об'єкт нерухомості, який людина планує придбати, реєструє угоду та вносить відомості в РПЗМ. На цей час кошти резервуються.

Якщо плануєте сплатити перший внесок або погасити іпотеку - спочатку зверніться до банку, а потім до нотаріуса. Банк має погодити кредит та можливість використання ваучера як джерела оплати, оскільки кошти надходять не від позичальника, а від держави через Укрпошту.

5. Перерахування коштів

Укрпошта отримує запит на перерахування коштів по угоді на рахунок продавця об'єкта нерухомості або банку-кредитора відповідно до умов укладеного договору купівлі-продажу чи іпотечного договору.

Якщо протягом 60 днів угоду не укладено:

- бронювання скасовується
- кошти повертаються до програми

- звернення про фінансування можна подати повторно

Фінансування програми

В державному бюджеті передбачено фінансування на суму близько 6,6 млрд грн для забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб з ТОТ.

Також програма фінансуватиметься, зокрема частково за рахунок позики Банку розвитку Ради Європи – близько 80 млн євро (≈ 3,9 млрд грн).

Триває робота по залученню додаткового фінансування програми за рахунок бюджетних коштів та міжнародних партнерів.

Новий компонент програми «Відновлення – Житло для внутрішньо переміщених осіб з тимчасово окупованих територій – розпочав роботу 1 грудня 2025 року зі стартом прийому заявок на житлові ваучери.

23.03.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/vpo-vidnovlennya-vyplat-dityam>

Допомога на проживання для ВПО: Мінсоцполітики відновлює виплати для дітей та розширює підтримку для непрацевдатних осіб

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України напрацювало зміни до Постанови, яка регулює порядок надання допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам. Вони передбачають розширення категорій отримувачів, щоб не залежно від доходу родини, діти ВПО отримали допомогу на проживання та нові можливості для непрацевдатних людей.

Відповідну ініціативу підтримав Кабінет Міністрів України.

Важливо, що такі зміни допоможуть підтримати дітей та родини з дітьми, які втратили все через війну та відновлюють питання соціальної справедливості.

«Нарахування виплати для дітей ВПО, незалежно від доходу батьків, здійснюватиметься з 1 лютого 2026 року, за умови подачі заяви до 1 травня 2026 року.

Ще одна важлива зміна торкнеться непрацевдатних осіб з числа ВПО. У зв'язку із підвищенням прожиткового мінімуму, внутрішньо переміщені особи, яким припинили виплату на проживання через перевищення граничного доходу, відтепер можуть подати документи на перегляд виплат. Нарахування виплат з 1 січня 2026 року відбудеться за умови подачі заявки до 1 травня 2026 року.

Якщо документи для перерахунку буде подано пізніше 1 травня 2026 року, виплати будуть нараховуватись з місяця подачі заяви про допомогу.

Також збільшено тривалість допомоги. Максимальну кількість шестимісячних періодів виплат подовжено з чотирьох до п'яти.

25.03.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/uryad-ukhvalyt-zakon-sotszhytlo>

Уряд розраховує, що законодавство про соціальне житло ухвалять найближчим часом, – Денис Улютін

Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін взяв участь у нараді з питань співпраці з Банком розвитку Ради Європи, що відбулася під головуванням Віце-прем'єр-міністерки з гуманітарної політики України – Міністерки культури України Тетяни Бережної.

Під час наради Міністр акцентував, зокрема, на питаннях підтримки внутрішньо переміщених осіб, розвитку соціального житла та посилення спроможності громад.

«Ми вдячні Банку розвитку Ради Європи за послідовну підтримку України, зокрема у питаннях фінансової допомоги для ВПО. Це має критичне значення для забезпечення безперервності такої підтримки. Водночас значна частина людей цієї категорії досі не має фінансової спроможності самостійно орендувати чи придбати житло. Тому ми працюємо над системними підходами, зокрема розробляємо модель соціального орендного житла, яка має забезпечити стійкі рішення для вразливих груп», – зазначив Денис Улютін.

Міністр додав, що Уряд очікує ухвалення законодавства щодо соціального орендного житла вже найближчим часом.

Також він наголосив на важливості розвитку мережі Центрів життєстійкості як ключового елемента психосоціальної підтримки на рівні громад, зокрема через підготовку фахівців та посилення спроможності громад надавати таку підтримку.

Зі свого боку представники Банку розвитку Ради Європи відзначили важливість розвитку партнерства на рівні громад та підтвердили готовність і надалі підтримувати розвиток Центрів життєстійкості як довгострокової ініціативи.

26.03.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/kompensatsiya-zhkh-tranzytni-tsentry>

Пункти евакуації та транзитні центри отримають компенсацію за комунальні послуги

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України напрацювало Порядок компенсації за спожиті комунальні послуги пунктам евакуації та транзитним центрам для внутрішньо переміщених осіб.

Відповідне рішення підтримав Кабінет Міністрів України на черговому засіданні.

На компенсацію за спожиті комунальні послуги можуть розраховувати:

- збірні пункти евакуації;
- проміжні пункти евакуації;
- приймальні пункти евакуації
- транзитні центри

Компенсація надається до 25 числа щомісячно на:

1. Постачання та розподіл природного газу і електроенергії.
2. Постачання теплової енергії та гарячої води.
3. Централізоване водопостачання та водовідведення.
4. Вивезення рідких нечистот.
5. Управління побутовими відходами.
6. Абонентське обслуговування за вищезазначені послуги.
7. Придбання скрапленого газу та твердого/рідкого пічного палива (якщо централізоване тепlopостачання відсутнє).

Для компенсації необхідно подати заяву та акти про надані послуги з розміщення до 10 числа місяця, наступного за звітним, через особистий кабінет на веб-порталі електронних послуг Пенсійного фонду України.

Нагадаємо, Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України ініціювало виділення субвенції для розбудови кількості місць тимчасового проживання та збільшення житлового фонду. Один мільярд гривень з державного бюджету буде спрямовано на розбудову, облаштування та ремонт додаткових місць тимчасового проживання для внутрішньо переміщених людей, ще 500 тисяч гривень дозволять сформувати житловий фонд у сільській місцевості також для ВПО.

26.03.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України
<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/denys-ulyutin-zaklykav-partneriv-spryamovuvaty-investytsiyi-u-sotsialnu-stiykist-hromad>

Денис Улютін закликав партнерів спрямовувати інвестиції у соціальну стійкість громад

Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін провів зустріч із Генеральним директором Директорату Єврокомісії з питань розширення та Східного сусідства Гертом-Яном Коопманом.

Сторони обговорили пріоритетні напрями співпраці у сфері соціального відновлення України, зокрема впровадження реформ, необхідних для зміцнення системи соціального захисту і забезпечення інклюзивності, а також підтримку вразливих груп населення.

«Без людей не працюватимуть ні громади, ні інвестиції. Саме тому ми формуємо підхід, який дозволяє людям отримувати соціальні послуги, розвивати свої спроможності та повертатися на ринок праці. Тобто наше завдання – перебудувати архітектуру соціальної системи так, щоб вона відповідала реальним потребам і ресурсам», – зазначив Денис Улютін.

У цьому контексті він наголосив на важливості оновлення соціального законодавства, зокрема розробки Соціального кодексу. Наразі Україна спільно з Радою Європи працює над його підготовкою.

Крім того, під час зустрічі йшлося про роль громад у реалізації соціальних реформ, а також про підходи до підтримки інтеграції внутрішньо переміщених осіб та українців, які повертаються з-за кордону.

«Природньо, що люди повертатимуться туди, де є доступ до послуг. Саме тому ми закликаємо наших партнерів спрямовувати інвестиції у громади – у розвиток інфраструктури, житлові рішення, систему охорони здоров'я, освіти та соціальні послуги», – додав Денис Улютін.

Окремо сторони зупинилися на питанні пенсійної реформи, яку готує Мінсоцполітики. Денис Улютін поінформував, що наразі триває робота над фіналізацією підрахунків реформи спільно з міжнародними партнерами, зокрема Міжнародним валютним фондом і Світовим банком для забезпечення її довгострокової фінансової стійкості.

Зі свого боку Герт-Ян Коопман наголосив, що соціальний вимір відновлення є не менш важливим за економічний, зокрема з огляду на необхідність підтримки людей, які постраждали від війни, та їх залучення до економічного життя.

27.03.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/systemnyi-pidkhid-vpо-komirnyi>

Системний підхід до підтримки ВПО: Анатолій Комірний взяв участь у панельній дискусії за підсумками доповіді Омбудсмена

Заступник Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Анатолій Комірний 26 березня взяв участь у презентації спеціальної доповіді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Дмитра Лубінця «Місцеві програми підтримки ВПО: аналіз ефективності та перспективи», а також долучився до панельної дискусії щодо вдосконалення нормативної бази та нових підходів до розроблення місцевих програм підтримки внутрішньо переміщених осіб.

Під час обговорення він акцентував увагу на практичних викликах, з якими стикаються громади. Зокрема, за його словами, у транзитних центрах

значну частину ВПО становлять люди з інвалідністю та особи похилого віку, які потребують додаткової підтримки.

«Міністерство соціальної політики будує не окремі програми, а цілісний маршрут від евакуації до інтеграції в громаду. Цей підхід передбачений новою Стратегією державної політики щодо внутрішнього переміщення до 2030 року, яка наразі перебуває на громадському обговоренні до 27 березня. Ми переходимо від реагування на гуманітарні потреби до рішень розвитку. Зокрема, одним із таких інструментів є пілотний проєкт із придбання житла у сільській місцевості для ВПО», – зазначив Анатолій Комірний.

Окремо було наголошено на необхідності узгодженості державної та місцевої політики. Програми підтримки ВПО мають працювати як єдина система – від національного рівня до рівня громад, підсилюючи одна одну та забезпечуючи безперервність допомоги.

Результати доповіді Омбудсмена є важливими для подальшого формування політики підтримки внутрішньо переміщених осіб. Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України продовжує розробляти інструменти, що враховують реальні потреби людей і громад, сприяють ефективній інтеграції ВПО та створенню умов, у яких кожен може відчувати себе частиною спільноти.

27.03.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/denys-ulyutin-sotsialna-sfera-hromady>

Денис Улютін окреслив пріоритети співпраці з органами місцевого самоврядування у соціальній сфері

27 березня під головуванням заступника керівника Офісу Президента України Віктора Микити відбувся Конгрес місцевих та регіональних влад при Президентові України. Цього разу захід був присвячений питанням соціального захисту населення.

У межах робочого відрядження до Чернігова участь у Конгресі взяв Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності Денис Улютін. До заходу доєдналось 1425 учасників.

Денис Улютін окреслив пріоритети співпраці з регіонами у соціальній сфері на 2026 рік. Серед основних акцентів – захист прав дітей, політика щодо ВПО, забезпечення прав людей з інвалідністю, розвиток соцпослуг, гуманітарна допомога, а також допомога постраждалим від аварії на Чорнобильській АЕС та підготовка громад до повернення українців з-за кордону.

«Забезпечення права кожної дитини в Україні на зростання в сімейному оточенні ґрунтується на превентивному підході, ключовим елементом якого є збереження біологічної родини. У разі тимчасової неможливості збереження

біологічної родини пріоритетним є розвиток патронату над дитиною як короткострокової форми влаштування та розвиток сталих сімейних форм виховання та усиновлення», – акцентував міністр.

Пріоритетними напрямками роботи з ВПО залишається забезпечення житлом та соціальне забезпечення через такі послуги, як медсестринський догляд та послуга притулку для маломобільних категорій.

«Особливу увагу приділяємо працевлаштуванню осіб з інвалідністю, їхньому навчанню та перенавчанню. Закликаю ОВА контролювати дотримання роботодавцями нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю не менше ніж 4% середньооблікової кількості штатних працівників», – наголосив Денис Улютін.

У 2026 році у пріоритеті залишається розвиток системи соціальних послуг у територіальних громадах. Завдання ОВА – організувати роботу з виявлення сімей, які потребують соціальних послуг та державної соціальної підтримки, зокрема з числа сімей з дітьми, ВПО, осіб з інвалідністю.

«Усі пріоритети соціальної політики на 2026 рік – від захисту дітей і підтримки ВПО до розвитку соціальних послуг, безбар'єрності та повернення українців – реально працюватимуть лише тоді, коли громади стануть їхнім сильним виконавчим центром: саме на місцях рішення мають вчасно доходити до людини і перетворюватися на конкретну підтримку», – підсумував Денис Улютін.

27.03.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України
<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/minsotspolityky-planuye-podvoyity-kilkist-tsentriv-zhyttyestiykosti-ta-rozrakhovuye-na-pidtrymku-partneriv-denys-ulyutin>

Мінсоцполітики планує подвоїти кількість Центрів життєстійкості та розраховує на підтримку партнерів, – Денис Улютін

Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін провів зустріч із представниками Банку розвитку Ради Європи (БРРЕ) на чолі з директором Департаменту позик та соціального розвитку Крістіаном Табакару. У фокусі розмови – підтримка соціальної сфери в умовах війни.

Під час зустрічі сторони, зокрема, детально обговорили розвиток Центрів життєстійкості як одного з ключових інструментів психосоціальної підтримки на рівні громад.

«Ми розвиваємо мережу Центрів життєстійкості у співпраці з партнерами. Це дозволяє посилювати спроможність соціальних працівників і надавачів послуг та забезпечувати якісні й доступні послуги на рівні громад. Наразі в Україні функціонує понад 400 таких центрів, і ми б хотіли подвоїти їхню кількість. У бюджеті 2026 року на розвиток мережі Центрів закладено 1 млрд гривень. Водночас ми впроваджуємо цифрові інструменти, щоб

оцінювати ефективність цих послуг і їхній вплив на людей», – зазначив Денис Улютін.

Зі свого боку представники БРРЄ підтвердили готовність і надалі підтримувати розвиток цієї мережі, зокрема через програми тренінгів для фахівців, що сприятиме підвищенню якості послуг.

Окремо йшлося про функціонування місць тимчасового проживання для ВПО. Станом на сьогодні в Україні діє понад 1 100 таких об'єктів загальною місткістю понад 80 тисяч місць. Сторони обговорили можливість підтримки МТП. Водночас сторони погодилися, що такі місця мають залишатися тимчасовим рішенням і потребують розвитку сталих житлових рішень.

У цьому контексті значну увагу під час зустрічі приділили розвитку моделі соціального орендного житла.

«Соціальна оренда – це не окреме рішення, а частина системи соціальної підтримки, яка допомагає людині бути активною на ринку праці, інтегруватися в громаду та повернутися до самостійного життя», – підкреслив Денис Улютін.

Своєю чергою представники Банку розвитку Ради Європи відзначили потенціал цієї моделі та висловили готовність надавати експертну і технічну підтримку для її впровадження.

26.03.2026

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/monitoringovij-vizit-do-miscya-timchasovogo-prozhivannvnutrishno-peremishchenih-osib-na-kiyivshchini

Моніторинговий візит до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на Київщині

Представництво Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Київській області та місті Києві спільно з регіональним координатором зі зв'язків з громадськістю здійснило моніторинговий візит до місця тимчасового проживання (далі – МТП) внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО), розташованого за адресою: вул. Яблунева, 33а, с. Вовчків, Вишгородський район.

МТП внесено до переліку місць тимчасового проживання, затвердженого розпорядженням Київської обласної державної адміністрації.

Ключові проблеми, виявлені під час візиту.

Станом на момент моніторингу в МТП проживають дві особи з числа ВПО.

За результатами огляду зафіксовано недоліки, що порушують право громадян на гідні умови проживання відповідно до вимог, встановлених постановою Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2023 року № 930 «Деякі питання функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб»:

- відсутність базових комунікацій: у закладі повністю відключено водопостачання та відсутнє опалення;
- неналежний стан приміщень: частина кімнат потребує ремонту, в окремих житлових зонах зафіксовано незадовільний санітарно-гігієнічний стан;
- правова невизначеність: з мешканцями не укладено договорів на проживання, що пов'язано з реорганізацією закладу, на базі якого функціонує МТП.

Слід додати, що за інформацією місцевої влади, мешканцям закладу пропонували переселення в межах громади, проте вони відмовилися.

26.03.2026

***Уповноважений Верховної Ради України з прав людини
https://ombudsman.gov.ua/news_details/mtp-na-bazi-gurtozhitku-harkivskogo-fahovogo-koledzhu-budivnictva-arhitekturi-ta-dizajnu-rezultati-monitoringu***

МТП на базі гуртожитку Харківського фахового коледжу будівництва, архітектури та дизайну: результати моніторингу

Аби оцінити рівень доступу внутрішньо переміщених осіб до безпечних і гідних умов життя та соціальних гарантій, необхідно проводити регулярний моніторинг місць тимчасового проживання.

10 березня головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Владислав Лисаков та регіональний координатор взаємодії з громадськістю Юрій Чумак здійснили моніторинговий візит до гуртожитку Харківського фахового коледжу будівництва, архітектури та дизайну.

За результатами моніторингового візиту встановлено, що МТП облаштовано у п'ятиповерховій будівлі гуртожитку, яка розташована поруч із закладом загальної середньої освіти, неподалік від закладу охорони здоров'я та станції метро.

МТП розраховане на проживання 225 осіб. Станом на момент моніторингового візиту у ньому мешкають 130 ВПО, здебільшого – пенсіонери, кожен з яких живе у ньому на безоплатній основі.

На 2–5-му поверхах облаштовано 100 житлових кімнат. Також 3 кімнати, в яких живуть люди з інвалідністю, розташовано на 1-му поверсі. У МТП обладнано 12 душових і 26 туалетних кабін, також є 8 кімнат, облаштованих для прання та сушіння речей.

На всіх поверхах гуртожитку, відведених під МТП, функціонують 8 кухонних приміщень. Кожне з яких оснащено 2-ма 4-конфорочними електричними або газовими плитами, 2–3-ма 2-камерними холодильниками, мікрохвильовою піччю, мийками, столами для приготування їжі, тумбочками та стільцями, кухонним інвентарем.

Для проведення змістовного дозвілля, у МТП на 1-му поверсі облаштовано актову залу. Також є кімната відпочинку на 2-му поверсі. У цих приміщеннях регулярно відбуваються зустрічі з представниками волонтерських і благодійних організацій, які надають психологічні консультації, гуманітарну допомогу.

На 1-му поверсі МТП розміщено інформаційні стенди та інші матеріали з довідковими відомостями для ВПО. Уся необхідна інформація для ВПО передається через старост поверхів.

МТП наразі не обладнано засобами, які б забезпечили безбар'єрність для маломобільних груп населення, одна станом на момент моніторингового візиту тривали роботи з облаштування пандусу на вхідній групі будівлі.

Також серед недоліків можна зазначити наявність плісняви на стінах біля вікон у деяких кімнатах МТП, застарілу та неефективну систему опалення.

У межах моніторингового візиту проведено інформування мешканців МТП щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, роз'яснено порядок та способи звернення до цієї інституції за захистом своїх прав.

23.03.2026

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-vnis-zminy-shchodo-nadannia-dopomohy-na-prozhyvannia-vnutrishno-peremishchenykh-osib>

Уряд вніс зміни щодо надання допомоги на проживання внутрішньо переміщених осіб

Уряд розширює підтримку для внутрішньо переміщених осіб – внесено зміни щодо надання допомоги на проживання. Про це повідомила Прем'єр-міністр України Юлія Свириденко.

Для підтримки ВПО зроблено три важливі кроки:

1. Продовжуємо тривалість виплат.

Тепер найбільш вразливі категорії переселенців зможуть отримувати державну підтримку ще на півроку довше.

2. Посилюємо підтримку дітей з числа ВПО.

Незалежно від доходу родини виплата призначатиметься з 1 лютого 2026 року, якщо заява подана до 1 травня 2026 року.

3. Оновлюємо перегляд виплат для непрацевдатних ВПО.

Йдеться про тих, кому раніше припинили виплату на проживання через перевищення граничного доходу. У зв'язку з підвищенням прожиткового мінімуму такі люди тепер можуть подати документи на перегляд.

«У разі подання заяви до 1 травня 2026 року виплати будуть нараховані з 1 січня 2026 року. Якщо звернутися пізніше, нарахування відбуватиметься з місяця подання заяви», – зазначила Юлія Свириденко.

26.03.2026

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-zatverdyy-poriadok-kompensatsii-za-komunalni-posluhy-na-punktakh-evakuatsii-vpo>

Уряд затвердив порядок компенсації за комунальні послуги на пунктах евакуації ВПО

Уряд затвердив порядок компенсації за комунальні послуги на пунктах евакуації ВПО.

«Запроваджуємо чіткий механізм відшкодування для власників або орендарів збірних пунктів евакуації, проміжних пунктів, транзитних центрів і приймальних пунктів, де евакуйовані люди перебувають до подальшого переміщення або розселення. Компенсація покриватиме вартість спожитих комунальних послуг, тепла, води та електроенергії, а також витрати на скраплений газ, тверде та рідке пічне побутове паливо», – повідомила Прем'єр-міністр України Юлія Свириденко.

За її словами, подати заяву на компенсацію тепер можна онлайн – через особистий кабінет на порталі електронних послуг Пенсійного фонду. Виплата компенсації здійснюватиметься щомісяця до 25 числа.

Контроль за нарахуванням виплат забезпечуватиме Нацсоцслужба та її територіальні органи.

«Держава продовжує системно підтримувати людей, які були змушені залишити свої домівки, та тих, хто забезпечує їм тимчасовий прихисток», – зазначила Юлія Свириденко.

27.03.2026

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/olha-zykova-obhovoryla-z-kerivnytstvom-banku-rozvytku-rady-ievropy-ta-mizhnarodnoi-finansovoi-korporatsii-realizatsiiu-priorytetnykh-proektiv-u-2026-rotsi>

Ольга Зикова обговорила з керівництвом Банку розвитку Ради Європи та Міжнародної фінансової корпорації реалізацію пріоритетних проектів у 2026 році

Заступник Міністра фінансів України Ольга Зикова провела зустріч із делегацією Банку розвитку Ради Європи (БРРЄ) на чолі з директором департаменту кредитування та соціального розвитку Крістіаном Табакару. Також вона зустрілася з регіональною директоркою Міжнародної фінансової корпорації (IFC) у справах Європи Інес Роша.

25-26 березня 2026 року Ольга Зикова провела низку зустрічей із міжнародними партнерами, які прибули до Києва для участі в Українській платформі донорів.

Сторони обговорили стан та подальші кроки реалізації спільних проектів, а також пріоритети співпраці на 2026 рік.

Основну увагу зустрічі з делегацією БРРЄ було зосереджено на практичній імплементації програм, спрямованих на відновлення житла, підтримці підприємництва та соціальної сфери в умовах повномасштабної війни.

Ольга Зикова подякувала Банку за послідовну підтримку України та наголосила на важливості своєчасного запуску нових ініціатив: «Співпраця з Банком розвитку Ради Європи є важливим елементом підтримки соціальної стійкості України. Наш спільний пріоритет – забезпечити ефективну реалізацію вже схвалених проектів та якнайшвидше спрямувати фінансування на підтримку громадян і бізнесу, які найбільше постраждали від війни».

Нагадаємо, з моменту приєднання України до БРРЄ у 2023 році Банк уже схвалив фінансування на суму понад 670 млн євро.

Поточний портфель Банку в Україні охоплює чотири проекти на 550 млн євро, з яких уже вибрано понад 90% коштів, або 458 млн євро, що свідчить про високу ефективність співпраці. Нещодавно Рада директорів Банку схвалила нові операції для України – додаткове фінансування проекту НОМЕ на 100 млн євро (компенсація громадянам за житло, зруйноване внаслідок російської агресії) та програму підтримки малих і середніх підприємств на 20 млн євро. Підписання відповідних угод очікується під час Конференції з відновлення України влітку в Польщі.

Так, українська сторона та банк розглянули досягнуті результати за проектами:

«НОМЕ: Компенсація за знищене житло» – всі 200 млн євро за проектом було залучено. Проект забезпечив компенсацію за зруйноване житло через видачу житлових сертифікатів, профінансувавши понад 6 000 сертифікатів для близько 17 тисяч громадян.

«Підтримка внутрішньо переміщених осіб» – залучено 200 млн євро за проектом. Фінансування спрямовано на виплати допомоги на проживання ВПО для покриття базових потреб і забезпечення безперервності соціальних виплат, повністю використано у 2025 році.

«Житлові приміщення для внутрішньо переміщених осіб» – залучено половину коштів із 50 млн євро, передбачених проектом. Проект надає пільгові іпотечні кредити ВПО. На сьогодні профінансовано понад 400 кредитів для більш ніж 1 000 громадян.

HEAL Ukraine («Зміцнення системи охорони здоров'я та збереження життя») – залучено 33,67 млн євро зі 100 млн євро, передбачених проектом. Проект спрямований на відновлення медичної інфраструктури та вже забезпечив реконструкцію шести амбулаторій і центрів первинної допомоги у Вінницькій, Чернівецькій, Чернігівській та Полтавській областях.

Сторони домовилися продовжити тісну координацію для забезпечення ефективної реалізації проектів та подальшого розширення співпраці,

спрямованої на відновлення України, підтримку економіки та підвищення добробуту громадян.

Зокрема, БРРЄ та Міністерство фінансів розглянули можливість реалізації нових спільних проектів у сферах відновлення та доступу до житла, підтримки мікробізнесу й ВПО, іпотечного кредитування ветеранів, розвитку соціальної оренди житла та модернізації інфраструктури вищої освіти.

Під час зустрічі з регіональною директоркою ІФС у Європі Інес Роша Ольга Зикова обговорила залучення приватного капіталу, розвиток державно-приватного партнерства, запуск механізму Viability Gap Funding обсягом близько 500 млн євро (дозволить співфінансувати до 50% капітальних витрат у пріоритетних секторах інфраструктури) та приватизацію державних активів. Сторони домовилися продовжити координацію для розвитку нових інструментів фінансування та інвестиційних проектів.

«Партнерство з Міжнародною фінансовою корпорацією є ключовим інструментом залучення приватного капіталу для відбудови. ІФС виступає нашим стратегічним союзником у розвитку ефективних державно-приватних партнерств», – зауважила заступник Міністра фінансів Ольга Зикова.

Нагадаємо, ІФС вже мобілізувала для підтримки українського бізнесу 2,8 млрд доларів США, з яких понад 1,5 млрд доларів США – власне фінансування ІФС та понад 1 млрд доларів США – мобілізовані ресурси партнерів.

Портфель інвестицій Міжнародної фінансової корпорації в Україну з 2022 року складає понад 1,8 млрд доларів США з фокусом на підтримку МСП, агросектору, інфраструктури та енергетики, зокрема, проектів відновлюваної енергетики для забезпечення сталого енергопостачання.

27.03.2026

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/blyzko-polovyny-mtp-efektyvno-funktsionuiut-zavdiaky-spilnii-roboti-derzhavy-ta-hromadskykh-orhanizatsii-anatolii-komirnyi>

Близько половини МТП ефективно функціонують завдяки спільній роботі держави та громадських організацій, – Анатолій Комірний

26 березня відбулася зустріч заступника Міністра з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Анатолія Комірного із заступником голови Комітету Уряду Республіки Польща з питань громадського добробуту, державним секретарем Андріаною Поровською.

Пані Андріана Покровська відповідає за допомогу громадським організаціям та установам громадянського суспільства в Польщі. У своїй діяльності вона також співпрацює з організаціями, що допомагають українцям у Польщі.

Учасники зустрічі обговорили співпрацю у сфері гуманітарної політики, а також можливості для обміну досвідом.

Анатолій Комірний розповів про суттєвий розвиток українських громадських організацій за останні роки. Він відзначив, що близько половини місць тимчасового перебування сьогодні ефективно функціонують завдяки спільній роботі держави та громадських організацій. Окрім того, вони успішно впроваджують кейс-менеджмент, що підвищує якість надання допомоги. Це підкреслює стратегічну важливість розвитку співпраці з громадськими організаціями.

Учасники значну увагу приділили практикам реалізації проектів, що сприяють підвищенню соціального добробуту та інтеграції ВПО, зокрема шляхом розвитку цифрової платформи.

«Зараз ми вже працюємо над тим, щоб платформа містила навчальні матеріали для волонтерів та цифрові картки з їхнім досвідом. Також на платформі будуть розміщені актуальні потреби та запити, щоб волонтери могли швидко реагувати, а також обмінюватися фотозвітами про виконану роботу. І це лише частина того, що буде реалізовано», – повідомив Анатолій Комірний.

Місцеве самоврядування

23.03.2026

Хмельницька обласна військова адміністрація

<https://www.adm-kt.gov.ua/?p=178519>

Оксана Вжешневська провела виїзний прийом громадян у Летичівській громаді

20 березня перша заступниця начальника ОВА Оксана Вжешневська провела виїзний прийом громадян у Летичівській громаді. Під час зустрічі вона поспілкувалася з мешканцями та вислухала питання, які є для них найбільш важливими.

Жителі громади зверталися з різними проблемами. Зокрема, йшлося про отримання пільгових коштів на харчування учасникам ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, забезпечення внутрішньо переміщених осіб продуктовими наборами та необхідність вирішення питання соціального житла для ВПО.

Також порушувалися питання екології, встановлення надбавок до заробітної плати працівникам дошкільних закладів, надання пільг у зв'язку із загибеллю чоловіка-військовослужбовця та виплати соціальної допомоги внутрішньо переміщеним особам. Окремо мешканці зверталися щодо отримання матеріальної допомоги.

Оксана Вжешневська уважно вислухала кожного заявника та надала роз'яснення щодо можливих шляхів вирішення порушених питань. Звернення, які потребують додаткового опрацювання, взято на контроль та передано відповідним службам.

Такі виїзні прийоми є важливими, адже дають можливість людям безпосередньо звернутися до представників влади, бути почутими та отримати необхідну підтримку у складних життєвих обставинах.

25.03.2026

Житомирська обласна державна адміністрація

<https://oda.zht.gov.ua/news/zhytomyrshhyna-ta-estoniya-zmitsnyuyut-partnerstvo-nove-zhytlo-dlya-vpo-yak-symvol-spilnoyi-vidpovidalnosti-video/>

Житомирищина та Естонія зміцнюють партнерство: нове житло для ВПО як символ спільної відповідальності

В межах робочого візиту разом з офіційною делегацією Естонської Республіки до Житомирщини завітала заступниця міністра закордонних справ Естонської Республіки Маріін Ратнік. Участь у заході також взяв заступник начальника Житомирської обласної військової адміністрації Віктор Градівський разом із представниками естонської сторони та Естонського центру міжнародного співробітництва. Головною темою зустрічі стала реалізація важливого соціального проекту – будівництва житла для внутрішньо переміщених осіб у Брусилівській громаді.

Візит розпочався зі вшанування Героїв, які віддали життя за незалежність та свободу України.

Проект передбачає зведення триповерхового багатоквартирного будинку з укриттям, що забезпечить безпеку мешканців у разі надзвичайних ситуацій. У будинку заплановано 18 квартир, які дозволять забезпечити житлом до 60 осіб із числа внутрішньо переміщених осіб. Будівництво здійснюється з урахуванням сучасних вимог до енергоефективності, безбар'єрності та доступності для маломобільних груп населення.

Окрім житлової частини, проект охоплює комплексне облаштування інженерної та транспортної інфраструктури. Передбачено підключення до мереж електропостачання, водопостачання та водовідведення, а також благоустрій території – облаштування під'їзних шляхів, пішохідних зон, місць для паркування та відпочинку. Брусилівська селищна рада вже виконала значну підготовчу роботу: розроблено проектно-кошторисну документацію, отримано технічні умови та триває оформлення необхідних дозвільних документів.

Під час зустрічі Віктор Градівський наголосив на важливості міжнародної підтримки та значенні цього проекту для регіону.

«Щиро вітаю Вас на Житомирщині – землі, яка цінує дружбу, підтримку та спільну працю. Ваша присутність – це підтвердження того, що справжні партнери не лише допомагають у складні часи, а й відкривають нові можливості. Сьогодні ми разом переходимо від відновлення до створення сталих рішень для людей», – зазначив Віктор Градівський.

Також в межах зустрічі учасники символічно заклали «наріжний камінь» будівництва – капсулу, в яку поміщено інформацію про учасників реалізації даного проєкту, а також пам'ятні монети з українською атрибутикою, виготовлені естонською стороною.

Для області цей проєкт має стратегічне значення, адже йдеться не просто про будівництво житла, а про створення умов для нового життя людей, які втратили свої домівки через війну.

Зустріч стала черговим кроком у зміцненні партнерства між Житомирщиною та Естонією, яка з перших днів підтримує Україну. Реалізація цього проєкту – це приклад того, як міжнародна співпраця трансформується у конкретні результати для людей, сприяючи відновленню регіону та формуванню його сталого майбутнього.

26.03.2026

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/257897>

Діє програма менторської підтримки для ВПО від IREX та ГО EasyBusiness «Власна справа PRO»: сильна заявка на грант від держави

З 23 лютого діє «Власна справа PRO» – програма індивідуальної менторської підтримки від IREX та ГО EasyBusiness для ВПО, які мають бізнес-ідею або вже розвивають власний бізнес та планують податися на державну грантову програму «Власна справа» (компонент «Робота» від Міністерства економіки, довілля та сільського господарства України).

Мета програми – допомогти діючим мікро- і малим підприємствам та майбутнім підприємцям з-поміж внутрішньо переміщених осіб якісно підготуватися до подання заявки на державну грантову програму «Власна справа».

«Власна справа PRO» допоможе учасникам підготувати сильну заявку на державний грант. У межах програми відібрані учасники отримають до 3 годин індивідуальної менторської підтримки.

Ознайомитись з деталями програми:

<https://easybusiness.in.ua/startuvala-prohrama-mentorskoi-pidtrymky-dlia-vpo-vid-irex-ta-ho-easybusiness-vlasna-sprava-pro-sylna-zaiavka-na-hrant-vid-derzhavy/>

27.03.2026

Запорізька обласна державна адміністрація

<https://www.zoda.gov.ua/news/78406/zhitlovi-vaucheri,-jeoselya-ta-derzhavna-finansova-dopomoga-dityam-vpo-yaki-vseukrajinski-programi-pidtrimki-dijut-u-zaporizkiy-oblasti.html>

Житлові ваучери, «ЄОселя» та державна фінансова допомога дітям-ВПО: які всеукраїнські програми підтримки діють у Запорізькій області

У Запорізькій області вже схвалено 2,6 тисячі заявок на отримання житлових ваучерів на 2 мільйони гривень. Також відтепер всім дітям-ВПО буде нараховуватися виплата у розмірі 3 тисячі гривень. Як скористатися державними програмами підтримки в Запорізькій області, розповіли заступниця голови Запорізької ОДА Людмила Бухаріна та директорка Департаменту соцзахисту населення ЗОДА Світлана Лисенко під час брифінгу в медіацентрі при ОВА.

Житлові ваучери

Житловий ваучер – це електронний документ, який можна використати для придбання оселі на первинному або вторинному ринку, першого внеску за іпотекою або її погашення. Його номінал – 2 мільйони гривень.

«Це достатньо новий інструмент підтримки тих, хто був змушений покинути дім через війну. Скористатися ним можуть ВПО, які перемістилися з тимчасово окупованих територій, зокрема й після 2014 року. Претендент на житловий ваучер також повинний бути учасником бойових дій або людиною з інвалідністю внаслідок війни», – повідомила заступниця голови Запорізької ОДА Людмила Бухаріна.

Людина, яка бажає отримати житловий ваучер, не повинна мати власне житло на підконтрольній Україні території. Натомість наявність власної оселі на ТОТ – не є завадою для участі в програмі.

«Однак громадянин все ж зможе отримати ваучер, якщо житло на підконтрольній Україні території куплено в іпотеку й цей кредит не погашений. Тобто 2 мільйони гривень можна буде використати на погашення заборгованості. Крім того, претендент не повинен мати судимості, а родина не отримувала житлову підтримку в інших програмах і не має дійсних заяв у програмі «ЄВідновлення»», – зазначила директорка Департаменту соціального захисту населення Запорізької ОДА Світлана Лисенко.

Подати заяву на участь у програмі можна через Дію. Далі звернення пройде автоматичну перевірку та буде передане на розгляд комісії за місцем фактичного проживання людини.

«Цей інструмент досить популярний в Запорізькій області. Наразі до комісій надійшли майже 3,9 тисячі заяв, 74 % із них уже розглянуто. Позитивне рішення отримали 2689 звернень на суму 5,3 млрд гривень. Найближчим часом відбудеться чергове засідання комісії, під час якого розглянуть решту заявок. Звернення через Дію можна подавати постійно, тому

ми в черговий раз інформуємо про таку можливість», – наголосила Людмила Бухаріна.

Пільгова іпотека «Оселя»

Вимушені переселенці та жителі прифронтових територій можуть скористатися державною програмою пільгової іпотеки «Оселя». Таким громадянам держава компенсуватиме 70 % від першого внеску, 70 % платежів за кредитом протягом першого року та надасть 40 тисяч гривень на транзакційні витрати.

«Крім того, додатково діє наша регіональна програма, за якою 30 % від першого внеску буде компенсовано з обласного бюджету. За 4 місяці таку допомогу отримали 8 сімей жителів Запорізького регіону. Впевнена, що ця програма має потенціал для масштабування, бо це вигідно для родин», – підкреслила заступниця голови Запорізької ОДА.

Щоб отримати компенсацію від держави та з регіонального бюджету, слід обрати житло на території Запорізької області. Воно не повинно вартувати понад 2 млн гривень. Якщо іпотеку планує брати вимушений переселенець, то оселя не має бути старше 20 років. Якщо житель прифронтових територій – то вік об'єкта становитиме не більше 10 років.

«Також є інші вимоги до учасників програми. Зокрема, пільгову іпотеку може отримати людина віком від 18 років, але не старше 70 на момент погашення кредиту. Вона повинна бути платоспроможною, не мати власного житла або ж, якщо ця оселя є меншою за соціальні норми (не більше 52,5 м² плюс 21 м² на кожного наступного члена сім'ї), розташована на ТОТ чи в зоні активних бойових дій», – зауважила директорка Департаменту соцзахисту населення ЗОДА.

Спікерка надала алгоритм для отримання компенсації у розмірі 30 % від першого внеску від регіону:

«Спершу людина повинна обрати квартиру відповідно до вимог. Далі подати заявку на участь у програмі через Дію в один або кілька банків-партнерів: «Ощадбанк», «Приватбанк», «Укргазбанк». В один із банків слід подати документи, дочекатися перевірки даних, укласти договір із фінансовою установою та договір купівлі-продажу оселі. Потім необхідно внести 30 % від першого внеску за іпотекою, після чого Пенсійний фонд України нарахує залишок – 70 %. А вже тоді громадянин звертається до органу соціального захисту населення за місцем проживання і подає заявку на відшкодування 30 % від першого внеску. Цю суму обласна адміністрація повертає на рахунок людини протягом близько двох тижнів».

Допомога на проживання ВПО

Нещодавно програму фінансової підтримки вимушених переселенців від держави було розширено. Відтепер усі діти-ВПО мають право на виплату в розмірі 3000 гривень.

«Це стосується дітей, які виїхали з тимчасово окупованих територій, зони активних бойових дій, та тих, хто має статус ВПО ще з 2014 року. Раніше виплати залежали від середньомісячного сукупного доходу сім'ї. Наразі цю

умову скасовано», – зазначила заступниця голови Запорізької ОДА Людмила Бухаріна.

Щоб отримати цю допомогу, батькам або опікунам дитини слід подати заяву до будь-якого відділення Пенсійного фонду України.

«Якщо батьки або опікуни звернуться до ПФУ до 1 травня 2026 року, то виплати будуть нараховані дітям за лютий і березень цього року. Якщо вони звернуться пізніше, то виплата буде нарахована з моменту подання заяви. До звернення додається паспорт, ІНН, свідоцтво про народження та довідка ВПО. Ніяких інших довідок не потрібно. Усі відділення Пенсійного фонду в Запорізькій області посилено додатковими працівниками, тому ми гарантуємо, що всі заяви будуть прийняті», – наголосила директорка Департаменту соцзахисту населення ЗОДА Світлана Лисенко.

Змінено й умови для отримання виплат дорослими вимушеними переселенцями.

«Якщо раніше для того, щоб отримувати виплати на проживання, сукупний середньомісячний дохід на одного члена родини не мав перевищувати 9 444 гривні, то зараз це 10 380 гривень. Тобто тепер люди, яким раніше відмовили у виплатах через перевищення ліміту, можуть подати документи на перегляд», – зазначила Людмила Бухаріна.

Крім того, Уряд збільшив загальну тривалість надання підтримки для людей, які отримують пенсію або мають інвалідність.

«Раніше такі громадяни могли отримувати допомогу тільки 4 рази по 6 місяців. Тепер – додався ще один, п'ятий, період. Для пенсіонерів, людей з інвалідністю I та II груп й дітей-сиріт виплати продовжуються автоматично», – підсумувала Людмила Бухаріна.

27.03.2026

Сумська міська рада

<https://dszn.smr.gov.ua/rozpochavsya-pryjom-dokumentiv-ta-poselennya-u-tymchasovi-modulni-sporudy/>

Розпочався прийом документів на поселення у тимчасові модульні споруди

Розпочався прийом документів на поселення окремих категорій громадян у тимчасових модульних спорудах на умовах короткострокового або непостійного проживання у Сумській міській територіальній громаді.

Потреба у безпечному житлі залишається критичною для мешканців, які вимушено залишили свої домівки через обстріли. Саме тому громада продовжує реалізацію проекту модульного містечка. Перші два двоповерхові будинки, модульного містечка для ВПО, будівництво якого здійснюється Українським Червоним Хрестом спільно з міжнародними партнерами за фінансової підтримки Шведського Червоного Хреста та SIDA, вже введені в

експлуатацію. Вони розраховані на 32 квартири. Ще 4 будинки на стадії будівництва. Загалом передбачено 96 квартир.

Цей простір стане для внутрішньо переміщених осіб, які були змушені залишити свої оселі через війну, хоч тимчасовим, але безпечним і комфортним домом.

Право подати документи для розгляду і вирішення питання поселення в квартири модульного містечка мають:

- внутрішньо переміщені особи, які перебувають на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб в межах Сумської міської територіальної громади;
- постраждале домогосподарство з числа мешканців громади, що проживали у житлі, розташованому у Сумській міській територіальній громаді, яке визнане знищеним, зруйнованим, пошкодженим чи непридатним для проживання внаслідок збройної агресії росії проти України або внаслідок надзвичайної ситуації.

Приєм заяв здійснюється у Департаменті соціального захисту населення Сумської міської ради (м. Суми, вул. Харківська, 35) у Громадській приймальні.

27.03.2026

Кіровоградська обласна військова адміністрація

<https://oda.kr-admin.gov.ua/news/upovnovazhenij-verhovnoi-radi-ukraini-z-prav-lyudini-dmitro-lubinets-predstaviv-spetsialnu-dopovid-mistsevi-programi-pidtrimki-vpo-analiz-efektivnosti-ta-perspektivi>

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець представив спеціальну доповідь «Місцеві програми підтримки ВПО: аналіз ефективності та перспективи»

У заході онлайн взяла участь заступниця начальника Кіровоградської ОВА Катерина Колтунова.

Під час обговорення йшлося про ефективність програм підтримки внутрішньо переміщених осіб, необхідні зміни до законодавства та практичні рішення для людей.

З початку повномасштабного вторгнення Кіровоградська область прийняла близько 86 тисяч ВПО. Для їх розміщення у 32 громадах облаштовано 81 місце тимчасового проживання на майже 3 тисячі ліжко-місць.

У 2023 році в області запрацювала регіональна програма підтримки та інтеграції ВПО. За час її реалізації допомогу отримали понад 9,5 тисяч людей на суму близько 30 млн грн.

Наразі в області діє оновлена програма, розрахована до 2028 року. Вона передбачає не лише матеріальну підтримку, а й комплексний підхід – від

забезпечення житлом до доступу і соціальних, медичних, освітніх та адміністративних послуг.

До її розробки долучилися структурні підрозділи ОВА, громади, профільні установи та громадські організації.

Також у громадах області діють власні програми підтримки ВПО, які фінансуються з місцевих бюджетів та за рахунок благодійної допомоги.

27.03.2026

Маріупольська міська рада

https://mariupolrada.gov.ua/news/vidkrivaemo-novij-sezon-%C2%ABjamariupol.-rodina%C2%BB-rozpochato-prijom-zajav?__cf_chl_tk=VBbmcicpWOyYEHNiIcrp2MBoEz7zBQST8XhDlCIOY-1774712696-1.0.1.1-mUI7xvBbMrwknAb09hXzzCAPnk7fPBUKZMGfVWDo4.Q

Відкриваємо новий сезон «ЯМаріуполь. Родина»: розпочато прийом заяв

За ініціативи міського голови, керівника Маріупольської міської військової адміністрації Вадима Бойченка за підтримки очільника Донецької ОДА Вадима Філашкіна у 2026 році програма психоемоційної реабілітації маріупольських родин не лише продовжується, а й розширюється новими можливостями оздоровлення.

Учасників програми очікує оздоровлення у Моршині, Стрижавці (Вінницька область), Трускавці й в «Артеку» (Пуща-Водиця).

На Вінниччині оздоровлення передбачено для сімей із дітьми. У Моршині та Трускавці створено умови для дітей від 2 років, усіх дорослих і людей віком 60+. В «Артеку» приймають дітей від 7 до 18 років. Проїзд і харчування забезпечуються безкоштовно.

Прийом заяв починається з 28 березня у центрах і мобільних офісах «ЯМаріуполь».

ПЕРЕЛІК НЕОБХІДНИХ ДОКУМЕНТІВ ДО ЗАЯВИ

Сезон у Моршині та Трускавці стартує наприкінці квітня. На базі цих центрів запроваджено нові напрями підтримки:

Денний догляд (Моршин) - комплекс послуг зі супроводу людей, які через стан здоров'я або вік потребують допомоги: дозвілля, психологічна підтримка, легка фізична реабілітація, трудотерапія та консультації. Це допоможе запобігти їхній соціальній ізоляції, підтримати навички самообслуговування та покращити психоемоційний стан.

Підтримка ветеранів - додаткові безкоштовні медичні та реабілітаційні послуги для військових та їхніх родин за призначенням лікаря санаторію індивідуально (після медичного огляду): діагностика, фізіотерапія, лікувальні масажі, теплотікування та психотерапія.

«За запитом маріупольців ми розширюємо програму оздоровлення та психоемоційної реабілітації. У 2026 році додатково охопимо ще близько 750

маріупольців - передусім ветеранів, військових та їхні родини, а також людей старшого віку й осіб з інвалідністю. Ми не лише збільшуємо кількість учасників, а й розширюємо перелік послуг, посилюючи медичну та психологічну підтримку. Ми хочемо, щоб кожен маріуполець відчував турботу, мав можливість відновитися та повернутися до життя», – зазначає Вадим Бойченко.

23.03.2026

Дніпровська міська рада

<https://dniprorada.gov.ua/uk/articles/item/80887/ya-duzhe-vdyachnij-use-smachno-e-dzhem-tushonka-makaroni-pereselenec-pro-dopomogu-yaku-bezkoshtovno-otrimue-u-dnipri#gsc.tab=0>

«Я дуже вдячний! Усе смачно, є джем, тушонка, макарони», – переселенець про допомогу, яку безкоштовно отримує у Дніпрі

У Дніпрі продовжують підтримувати внутрішньо переміщених осіб. Із березня 2024 року гості міста отримують набори продуктів харчування, придбані коштом міста. Допомога доступна для тих, хто зареєструвався у Дніпрі після 24 лютого 2022 року та проживає у місцях тимчасового компактного проживання. Насамперед це люди похилого віку, особи з інвалідністю, матері з дітьми, недієздатні та діти віком від 3 до 18 років. Переселенці, які вперше звернулися по довідку ВПО, проживають у таких місцях, але не належать до цих категорій, можуть безкоштовно отримати продуктивний набір одноразово. Також допомогу надають ВПО, які опинилися у складних життєвих обставинах і отримують соціальні послуги Дніпровського міського центру соціальних служб.

«До Дніпра мене евакуювали минулого року контуженого з-під Курахового. Я дуже вдячний, що тут мені допомогли – зробили операцію на оці, яке було травмоване через обстріли росіян. Є дах над головою. Сьогодні вчергове отримав продуктивний набір – все смачно! Є джем, тушонка, макарони. Усе добре, але, звісно, хочеться повернутися додому після деокупації, побачити рідні місця», – поділився 74-річний пан Микола.

Кількість виданих наборів продуктів харчування у Дніпрі зростає з року в рік. У 2024 році видали 10 963 набори, у 2025-му – вже 15 450. Від початку цього року місто забезпечило понад 3 700 продуктивних наборів.

«Для отримання допомоги у вигляді продуктивних наборів потрібно звернутися до управління соціального захисту населення за місцем проживання, написати заяву та надати необхідні документи - паспорт, довідку ВПО, а також, за наявності, документи про інвалідність чи свідоцтва про народження дітей. Допомогу також можуть отримати сім'ї з дітьми, які опинилися у складних життєвих обставинах і перебувають під супроводом міського центру соціальних служб. До складу наборів входять м'ясні та рибні консерви, паштет, вермішель швидкого приготування, галети, джем, мед, чай,

цукор, кава, а також готові каші з м'ясом. Такі набори за заявою можна отримувати щомісяця», – прокоментувала завідувачка сектору соціального захисту внутрішньо переміщених осіб управління у справах ветеранів та ВПО департаменту соціальної політики Дніпровської міськради Юлія Крохмаль.

24.03.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/v-ivano-frankivskii-ova-obhovoryly-zabezpechennia-zhytloom-vnutrishno-peremishchenykh-liudei>

В Івано-Франківській ОВА обговорили забезпечення житлом внутрішньо переміщених людей

24 березня в Івано-Франківській обласній державній адміністрації відбулося чергове засідання координаційної комісії з обліку об'єктів нерухомого майна для проживання внутрішньо переміщених осіб.

Захід провели під керівництвом заступника голови ОВА Вадима Созоника. До роботи долучилися члени комісії, представники департаменту розвитку громад та територій обласної адміністрації, благодійного фонду «Рокада», а також в онлайн-форматі – фахівці Коломийської та Івано-Франківської районних державних адміністрацій.

Під час засідання учасники розглянули пропозиції членів комісії, обговорили ключові питання та визначили подальші кроки роботи. Зокрема, йшлося про акти щодо нерухомого майна Коломийської районної та Івано-Франківської військових адміністрацій із урахуванням інформації, наданої Фондом державного майна України.

За підсумками зустрічі Вадим Созоник наголосив на важливості системної роботи у сфері забезпечення житлом внутрішньо переміщених людей. Координаційна комісія й надалі продовжить збір, аналіз та моніторинг інформації щодо житлових об'єктів.

Наступним етапом стане розгляд актів обстеження нерухомого майна Городенківської, Рожнівської та Космацької територіальних громад. Вони вже готові передати чотири об'єкти для проживання переселенців.

27.03.2026

Тернопільська обласна військова адміністрація

<https://oda.te.gov.ua/news/u-ternopoli-vidbuvsia-vorkshop-shliakh-vpo-na-ternopilshchyni-vid-ekstrenoi-dopomohy-do-staloi-intehratsii>

У Тернополі відбувся воркшоп «Шлях ВПО на Тернопільщині: від екстреної допомоги до сталої інтеграції»

На Тернопільщині триває робота над посиленням підтримки внутрішньо переміщених осіб та їх інтеграцією в громади. Створення дієвої системи

допомоги та адаптації людей, які змушені були покинути свої домівки через війну, залишається одним з пріоритетів для регіону.

Сьогодні у Тернополі відбувся воркшоп «Шлях ВПО на Тернопільщині: від екстреної допомоги до сталої інтеграції», який об'єднав представників влади, міжнародних організацій та громадського сектору. Учасники аналізували систему підтримки ВПО, обговорювали механізми вдосконалення та підходи до супроводу людей на всіх етапах – від переміщення до повноцінної інтеграції. Окрема увага була приділена соціальним послугам, адаптації та наданню притулку, а панельні дискусії й практичні сесії показали реальні кейси громад і організацій.

До учасників звернувся начальник Тернопільської обласної військової адміністрації Тарас Пастух. Він підкреслив, що підтримка ВПО та ветеранів війни є одними з ключових напрямків роботи, а ефективна взаємодія між владою, громадами та партнерами дозволяє швидко реагувати на виклики та формувати довгострокові рішення.

«Один із головних викликів – надати підтримку людям, які тікають від війни та прагнуть відновити своє життя. Для багатьох із них Тернопільщина стане домом на тривалий період, тож важливо, щоб усі органи влади працювали злагоджено і забезпечували комфортну інтеграцію в громади. Цей захід не про доповіді, а про практичні навички. Ви на місцях бачите, як працює держава, і отримуєте зворотний зв'язок від людей про те, що працює, а що потребує покращення. Результати вашої роботи стануть основою для вдосконалення системи підтримки та надання якісного сервісу», – зазначив Тарас Пастух.

Такі воркшопи допомагають виробляти практичні рішення, зміцнювати співпрацю та створювати умови для успішної інтеграції внутрішньо переміщених осіб у громади Тернопільщини.

27.03.2026

Чернівецька обласна військова адміністрація

<https://bukoda.gov.ua/news/na-bukovyni-vid-pochatku-roku-pratsevlashtuvaty-80-vnutrishno-peremishchenykh-osib>

На Буковині від початку року працевлаштували 80 внутрішньо-переміщених осіб

Як повідомляє Чернівецький обласний центр зайнятості, від початку року послугами служби зайнятості скористалися 682 переселенці. З них 80 – вже працевлаштовані.

Статус безробітного отримали 599 переселенців, проходили профнавчання 27 внутрішньо переміщених осіб, до громадських та інших робіт тимчасового характеру залучені 6 ВПО.

Найбільше ВПО працевлаштовано у Чернівецькому районі – 49 осіб. Тут вони працюють продавцями, касирами, бухгалтерами, вихователями та іншими фахівцями.

У Дністровському районі роботу знайшло 21 переміщена особа. Вони працюють касирами, адміністраторами, робітниками фермерського господарства, барменами та бухгалтерами.

У Вижницькому районі 10 ВПО знайшли роботу за сприяння служби зайнятості. Вони працюють бухгалтером, підсобним робітником, дорожнім робітником, приймальником товарів, птахівником.

«Ми спостерігаємо дещо зменшення звернень переміщених осіб до служби зайнятості. Адже найбільше людей лишали свої домівки та намагалися будувати кар'єру в нових місцях саме після початку повномасштабного вторгнення. Впродовж 2022-2025 років до Чернівецької обласної служби зайнятості за послугами звернулося понад 6 966 осіб, для 1557 – допомогли знайти роботу», – зазначає директорка Чернівецького обласного центру зайнятості Любов Кожолянко.

23.03.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/u-chmyrivskiy-hromadi-diye-prohrama-pidtrymku-vpo-na-2026-rik>

У Чмирівській громаді діє Програма підтримки ВПО на 2026 рік

Програма спрямована на підтримку ВПО, їх економічну інтеграцію та допомогу в адаптації.

Заохочувальна допомога після працевлаштування надається у вигляді одноразової виплати у 5 000 грн. Умова: Офіційне працевлаштування та робота не менше трьох місяців.

Компенсація витрат на адаптацію або релокацію передбачає одноразову допомогу 10 000 грн для покриття витрат на переїзд, оренду житла та облаштування на новому місці.

Підтримка професійної підготовки - одноразова виплата у розмірі 7 500 грн для тих, хто пройшов навчання/перекваліфікацію та працевлаштувався.

Допомога надається один раз на родину (домогосподарство) протягом 2026 року.

Повний текст Програми:

https://rada.info/upload/users_files/04337587/7609779df314edea49fe84497b7fbc0c.pdf

24.03.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/vydileno-323-mln-hrn-na-zakupivlyu-putivok-na-ozdorovlennya-ponad-2000-ditey-vpro-z>

Виділено 32,3 млн грн на закупівлю путівок на оздоровлення понад 2000 дітей-ВПО з Луганщини. Прийом заявок триває до 10 квітня

«Кампанія «Літо 2026» стартувала ще місяць тому. Ми маємо почати оздоровлювати дітей вже з 1 червня», – таке завдання поставила заступниця голови Луганської ОДА Катерина Безгинська керівникам громад області.

Члени Координаційного центру підтримки цивільного населення при облдержадміністрації заслухали інформацію про вже проведену за цим напрямом роботу.

Так, за Обласною програмою оздоровлення та відпочинку для дітей з нерелокованих територіальних громад збір документів завершено. Подано 42 заявки.

У територіальних громадах області вже виявлено потребу у оздоровленні 2189 дітей та затверджено фінансування у сумі 32,3 млн грн на закупівлю путівок.

«У Сіверськодоонецькому районі затверджено понад 19 млн грн, заплановано охопити послугами 1686 дітей; у Старобільському – понад 8,4 млн грн для 254 дітей; у Сватівському – понад 2,9 млн грн для 129 дітей; у Щастинському районі – 1,8 млн грн для 120 дітей, які потребують оздоровлення та відпочинку», – повідомила членам Координаційного центру директорка Департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації Оксана Волошина.

Продовжується збір заяв на відпочинок у МДЦ «Артек». У березні-квітні до дитячого центру поїдуть семеро дітей. Наразі формується потреба на третю зміну.

Протягом усього року триває санаторно-курортне лікування дітей та дорослих Луганської області в закладах системи Міністерства охорони здоров'я України, а саме: «Дитячий спеціалізований (спеціальний) клінічний санаторій «Прикарпатський» (приймаються діти у віці від 7-14 років без батьків, розташований у м. Яремча, Івано-Франківської області); «Дитячий спеціалізований (спеціальний) клінічний санаторій «Косів» МОЗ України (приймаються діти у віці від 14-17 років без батьків, розташований у м. Косів, Івано-Франківської області); діти та дорослі мають змогу отримати оздоровлення в ДУ «Національний науковий центр фтизіатрії, пульмонології та алергології ім. Ф.Г. Яновського Національної академії медичних наук України».

Заслухавши доповіді, Катерина Безгинська акцентувала на необхідності посилення інформування батьків дітей-ВПО щодо можливості забезпечення малечі послугами з оздоровлення та відпочинку.

27.03.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/spetsialna-dopovid-ombudsmana-shchodo-pidtrymky-vpo-klyuchovi-vysnovky-i-rishennya>

Спеціальна доповідь Омбудсмана щодо підтримки ВПО: ключові висновки і рішення заходу

26 березня відбулося представлення спеціальної доповіді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Дмитра Лубінця «Місцеві програми підтримки ВПО: аналіз ефективності та перспективи».

Захід об'єднав представників центральної та місцевої влади, народних депутатів, міжнародних партнерів, експертів, а також представників громад і внутрішньо переміщених осіб. До обговорення долучилися і представники Луганської області на чолі із заступницею голови облдержадміністрації Катериною Безгинською.

ЗМІСТ ДОПОВІДІ ТА ФОКУС ОБГОВОРЕННЯ

Представлена доповідь має прикладний характер і спрямована на оцінку реальної ефективності місцевих програм підтримки ВПО. Ключовий акцент зроблено на відповідності таких програм фактичним потребам людей, які були змушені залишити свої домівки, а також на здатності громад забезпечити стабільний доступ до базових послуг.

Учасники заходу обговорили ефективність чинних програм, нові підходи до їх формування, необхідність оновлення нормативної бази та підготовку законодавчих змін. Окремо йшлося про результати реалізації державної стратегії підтримки ВПО та подальші управлінські кроки.

МАСШТАБ ВИКЛИКУ: ДАНІ ТА ТЕНДЕНЦІЇ

Ситуація з внутрішньо переміщеними особами залишається системним викликом для держави та громад. Зокрема, лише з Луганської області після 24 лютого 2022 року перемістилися понад 207,5 тисячі осіб або 167,9 тисячі сімей, які зареєструвалися в інших регіонах України.

Структура цієї групи демонструє високий рівень соціального навантаження: 109,2 тисячі осіб працездатного віку, 41,5 тисячі дітей, 39,5 тисячі пенсіонерів і 10 тисяч осіб з інвалідністю.

Найбільше переселенців з Луганщини проживає у Дніпропетровській області – 41,2 тисячі осіб, у Київській – 21,4 тисячі, Харківській – 14,5 тисячі, Полтавській – 11,5 тисячі, Львівській – 10,4 тисячі, а також у Києві – близько 36 тисяч осіб.

Ці показники визначають рівень навантаження на місцеві бюджети, інфраструктуру та систему соціального захисту.

У попередні роки підтримка ВПО реалізовувалася, зокрема, через обласні програми. У Луганській області діяла комплексна цільова програма, у межах якої у 2025 році було виконано 47 заходів на загальну суму майже 100

млн грн. Загалом за три роки реалізовано 144 заходи із фінансуванням понад 522 млн грн.

Водночас у 2026 році дію цієї програми не продовжено, що посилює роль місцевих ініціатив. Наразі функціонує 158 місцевих програм підтримки різних категорій населення. У 2025 році на допомогу ВПО з місцевих бюджетів спрямовано 166,051 млн грн, тоді як на 2026 рік передбачено суттєве збільшення фінансування.

Програми охоплюють широкий спектр підтримки: матеріальну допомогу на лікування та реабілітацію, підтримку багатодітних сімей і родин з дітьми з інвалідністю, допомогу на поховання, компенсацію першого внеску за програмою «ЄОселя», а також виплати до соціальних подій і свят.

ІНФРАСТРУКТУРА ПІДТРИМКИ ТА СЕРВІСИ

Одним із ключових інструментів підтримки ВПО залишається розвиток гуманітарної інфраструктури. Наразі діє 37 гуманітарних хабів і шелтерів, розташованих у різних регіонах України, які забезпечують комплекс послуг.

У цих центрах надається правова допомога, соціальні послуги, медичні консультації, психологічна підтримка, а також консультації служби зайнятості. Такий формат дозволяє забезпечити принцип «єдиного вікна» для переселенців.

Паралельно функціонують «гарячі лінії» органів соціального захисту, а також розвиваються цифрові канали комунікації. Зокрема, телеграм-канал «Луганщина згуртована» забезпечує доступ до інформації про допомогу, вакансії, житло та інші сервіси.

ПРОБЛЕМИ ТА НЕОБХІДНІ ЗМІНИ

Учасники заходу наголосили на відсутності єдиних стандартів формування програм, різному рівні фінансування в громадах і залежності від місцевих бюджетів.

Окремим викликом є відсутність довгострокової стабільності програм та необхідність кращої координації між державним і місцевим рівнями. Саме ці питання потребують нормативного врегулювання та закріплення на законодавчому рівні.

Представлена доповідь зафіксувала перехід до нового етапу політики у сфері підтримки ВПО. Йдеться про відмову від фрагментарних рішень на користь системного підходу, який передбачає уніфікацію програм, підвищення їх якості та забезпечення прогнозованого фінансування.

Участь представників Луганської області у заході дозволила інтегрувати практичний досвід регіону в загальнонаціональну дискусію. З огляду на масштаб переміщення населення цей досвід є показовим для формування ефективної моделі підтримки внутрішньо переміщених осіб в Україні.

«Для Луганщини питання підтримки ВПО є щоденною управлінською практикою. Ми бачимо, що ефективність програм визначається не їх кількістю, а здатністю закривати конкретні потреби. Саме тому важливо формувати єдині підходи та забезпечувати стабільне фінансування таких

рішень», – зазначила заступниця голови облдержадміністрації Катерина Безгинська.

Озвучені під час заходу підходи та пропозиції мають стати основою для подальшого вдосконалення системи підтримки ВПО на державному та місцевому рівнях.

28.03.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/luhanshchyna-sered-lideriv-za-finansuvannya-program-pidtrymky-vpo-viktor-mykyta>

Луганщина серед лідерів за фінансуванням програм підтримки ВПО – Віктор Микита відзначив досягнення регіону під час «Діалогу з громадами»

Чергове засідання платформи «Діалог з громадами» у межах роботи Конгресу місцевих та регіональних влад при Президентіві України було присвячене питанням державної політики у сфері соціального захисту.

Як наголосив Голова Президії Конгресу Віктор Микита, питання соціального захисту в умовах війни, серед іншого й ветеранів та людей, які вимушено переїхали до інших громад і регіонів, завжди у фокусі уваги Володимира Зеленського та є одним із пріоритетних для начальників ОВА.

Аналізуючи реалізацію завдань соціального напрямку, він відзначив, що у минулому році на забезпечення житлом Луганська область виділила 500 млн грн – найбільше в Україні.

Нагадаємо, що завдяки програмі пільгового кредитування ВПО з 2014 року, про яку йдеться, 176 родин придбали власне житло, в тому числі 49 осіб, звільнених з полону, яким з обласного бюджету було компенсовано 95% вартості квартир.

Обсяги фінансування програм підтримки ВПО становлять майже 173 млн грн або 6,1% бюджетів громад Луганщини – це також один з найвищих показників серед регіонів.

Загалом протягом 2025 року з обласних і місцевих бюджетів на підтримку ВПО (без програм забезпечення житлом) було виділено 3,8 млрд грн. Працюємо над розширенням пакета підтримки на місцях.

В рамках діалогу представники територій також отримали можливість прямої комунікації із Міністром соціальної політики, сім'ї та єдності України Денисом Улютіним.

25.03.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/toretska-ta-kanivska-hromady-plich-o-plich-turbuiutsia-pro-pereselentsiv>

Торецька та Канівська громади пліч-о-пліч турбуються про переселенців

У межах реалізації проекту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади» відбулася робоча зустріч, присвячена питанням співпраці та надання підтримки мешканцям Торецької громади, які наразі проживають у Каневі.

У заході взяли участь представники управління соціального захисту населення Торецької міської військової адміністрації, а також представники управління соціального захисту населення виконавчого комітету Канівської міської ради та Канівського міського центру соціальних служб.

Під час зустрічі обговорили актуальні потреби переселенців з Торецької громади, які знайшли прихисток у Каневі, а також визначили ключові напрями подальшої взаємодії між громадами. Особливу увагу приділено питанням соціального супроводу, надання допомоги вразливим категоріям населення та координації дій між відповідними службами.

Сторони підтвердили готовність до подальшої співпраці, обміну досвідом та спільного напрацювання ефективних рішень задля забезпечення належного рівня соціальної підтримки громадян.

Проект «Пліч-о-пліч: згуртовані громади» сприяє зміцненню партнерства між громадами, розвитку взаємодопомоги та формуванню стійких зв'язків у складних умовах сьогодення.

27.03.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/predstavnyky-donechchyny-doluchylsya-do-zakhodu-z-prezentatsii-spetsialnoi-dopovidi-pro-pidtrymku-vpo>

Представники Донеччини долучились до заходу з презентації Спеціальної доповіді про підтримку ВПО

26 березня відбувся захід з представлення Спеціальної доповіді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини «Місцеві програми підтримки ВПО: аналіз ефективності та перспективи».

Участь у ньому взяли заступник голови Донецької облдержадміністрації Олександр Шевченко, а також представники департаменту соціального захисту населення, департаменту освіти і науки, служби у справах дітей, управління сім'ї, молоді та масових заходів національно-патріотичного виховання облдержадміністрації; районних та місцевих військових адміністрацій, а також відповідних рад з питань внутрішньо переміщених осіб.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець представив ключові результати аналізу місцевих програм підтримки ВПО, окреслив проблемні питання та запропонував шляхи їх вирішення. Під час презентації він зосередив увагу на підвищенні ефективності місцевих програм, зокрема через впровадження методичних рекомендацій з оцінювання потреб переселенців та проведення системного аналізу цих програм.

Учасники обговорили вдосконалення механізмів моніторингу виконання програм і наголосили на необхідності активного залучення переселенців до процесів планування та реалізації заходів. Окремо розглянули нормативно-правове забезпечення у сфері підтримки ВПО, зокрема повноваження органів місцевої влади, оновлений проект Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» та перспективи його ухвалення.

Під час заходу також представили результати виконання Стратегії державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року.

27.03.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/u-kropyvnytskomu-tryvaie-robota-nad-zberezhenniam-i-rozvytkom-pozashkilnoi-osvity-donechchynu>

У Кропивницькому триває робота над збереженням і розвитком позашкільної освіти Донеччини

Під час робочої поїздки заступник голови Донецької облдержадміністрації Олександр Шевченко відвідав релокований Донецький обласний центр туризму та краєзнавства учнівської молоді.

У Центрі оглянули приміщення, оцінили матеріально-технічну базу та перевірили майно, яке вдалося евакуювати. Окрему увагу приділили навчальному кабінету, де сьогодні займаються діти з числа внутрішньо переміщених осіб із Донеччини.

Попри війну та вимушену релокацію заклад продовжує працювати. Колектив зберігає ключові напрями діяльності, підтримує зв'язок з учнівською молоддю та розвиває туристсько-краєзнавчий і національно-патріотичний напрямки.

Під час зустрічі обговорили умови роботи закладу, організацію освітнього процесу та нагальні потреби для стабільного функціонування.

За підсумками візиту визначили першочергові кроки для посилення матеріально-технічної бази та подальшої підтримки Центру.

Робота триває, щоб навіть у складних умовах діти Донеччини мали можливість розвиватися, навчатися і відчувати опору.

27.03.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/u-kropivnytskomu-funktsionut-tsenry-pidtrymky-pereselentsiv-z-donechchynu>

У Кропивницькому функціонують центри підтримки переселенців з Донеччини

Заступник голови Донецької облдержадміністрації Олександр Шевченко у Кропивницькому відвідав центр підтримки переселенців «ЯМаріуполь», а також центри підтримки внутрішньо переміщених осіб Дружківської та Новодонецької територіальних громад.

Сьогодні в місті працюють осередки, засновані Маріупольською, Покровською, Дружківською та Новодонецькою громадами. Вони об'єднують і підтримують понад 6,5 тисячі переселенців, які були змушені залишити домівки через війну.

У центрах надають широкий спектр допомоги: від гуманітарної до консультацій із соціальних і юридичних питань. Фахівці забезпечують психологічну підтримку, допомагають із працевлаштуванням, оформленням документів та отриманням адміністративних послуг. Водночас команди організують освітні, інформаційні та культурні заходи, що сприяють адаптації людей у нових умовах.

Під час візиту Олександр Шевченко ознайомився з напрямками роботи центрів, поспілкувався з переселенцями, волонтерами та громадськими активістами, які об'єдналися навколо спільної мети – підтримки земляків, вимушено переміщених з Донеччини. Також обговорили ключові потреби та перспективи подальшого розвитку гуманітарних просторів.

27.03.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/vadym-filashkin-zustrivsia-z-holovoju-predstavnytstva-dytiachoho-fondu-oon-v-ukraini-ann-kler-diufei>

Вадим Філашкін зустрівся з головою Представництва Дитячого фонду ООН в Україні Анн-Клер Дюфей

Вони обговорили ключові потреби Донеччини та дітей, що перебувають в регіоні. Насамперед – забезпечення водою та підтримку критичної інфраструктури з водопостачання, яку цілеспрямовано руйнують.

Також говорили про важливість захисту дітей та задоволення їхніх потреб – незважаючи на щоденні загрози їхньому життю. Це стосується дітей і родин, чії домівки зруйновані або пошкоджені, тих, хто живе поблизу лінії фронту, а також евакуйованих.

Також обговорили проходження опалювального періоду. Завдяки, в тому числі, підтримці ЮНІСЕФ, область змогла пройти цей сезон, і сподіваємося, що разом стабільно пройдемо і наступний.

Окремий напрям – підтримка пунктів незламності та ВПО. Сьогодні це десятки тисяч людей, які потребують допомоги, і понад 100 гуманітарних хабів по всій Україні, які щодня працюють для них.

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

26.03.2026

ЕСПРЕСО

<https://espreso.tv/suspilstvo-u-polshchi-stvoryuyut-spetsprokuraturi-dlya-borotbi-z-agresieyu-na-natsionalnomu-pidgrunti-detali-vid-predstavnika-okruzhnoi-prokuraturi-u-varshavi>

У Польщі створюють спецпрокуратури для боротьби з агресією на національному підґрунті: деталі від представника окружної прокуратури у Варшаві

Не кількість випадків національної агресії проти українців у Польщі є проблемою, а зміна характеру цієї агресії, тому держава запроваджує спецоргани для ефективного реагування, відкриття впроваджень та прийняття рішень

Про це в етері Еспресо та Slawa.TV розповів прокурор окружної прокуратури у Варшаві Мачей Млинарчик.

«Правопорушення щодо національної агресії проти українців здійснюються все більше з року на рік. Але не кількість є проблемою, а зміна характеру цієї агресії. Раніше переважно відбувалася вербальна агресія, фізична агресія – досить рідко, а тепер ця пропорція змінюється. Наступна проблема – скільки було таких випадків, тобто йдеться про якість відповіді держави на ці правопорушення. За минулі роки постала задача, щоб ефективно та якісно приймати рішення щодо відкриття проваджень, а це вимагало активніших дій зі сторони генпрокурора. І ми зараз починаємо втілювати цю систему», – прокоментував Мачей Млинарчик.

За його словами, міністр юстиції Польщі визначив у своєму розпорядженні 49 районних прокурорів, які функціонують на рівні міст та повітів. Окружна прокуратура у Варшаві буде займатися найважливішими випадками таких злочинів, а також проводитиме навчання та перевірку, щоб надавати інформацію у відповідь. Загалом у цій системі буде 100 прокурорів, які на сьогодні вже визначені.

«Щодо до того, як це буде виглядати на практиці, то слід поділити ці правопорушення на два види випадків. Перший – правопорушення в інтернеті,

відповідно, є записи, наприклад, у соцмережах, то тоді найпростіше та найефективніше звернутися до однієї з прокуратур. Є розпорядження міністра юстиції від 4 лютого 2026 року, в якому зазначено 50 підрозділів, куди можна у письмовий спосіб повідомити про правопорушення в інтернеті, щоб швидше почати справу. А все, що відбувається в реальному просторі, наприклад, побиття, зневага, знищення майна – все, що поза інтернетом, найкраще звертатися до поліції, яка надасть швидку реакцію», – зазначив прокурор.

24.03.2026

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/tsentr-dlya-bizhentsiv-u-belhiyi-zakryvayetsya/33714177.html>

Найбільший центр для українців у Бельгії закривається. Чому? І чи можна цьому зарадити

У Брюсселі може припинити роботу найбільший центр допомоги українцям у Бельгії – «Українські голоси», який щомісяця відвідують тисяча українців. Роботу центру підтримують близько 300 волонтерів, забезпечуючи 35 видів безкоштовних активностей для дорослих і дітей – від мовних курсів і психологічної підтримки до допомоги з пошуком роботи, житла та оформленням документів. Чому ж центр закривається?

Євроквартал, у старій офісній багатоповерхівці в п'яти хвилині пішки від Єврокомісії та Європейської ради розташований центр «Українські голоси».

Це восьмиповерхове приміщення, як і два попередніх, у яких раніше працювали «Українські голоси», за рік-два мають реконструювати. Звідти з'їхали орендатори, й доки власники готують документи для ремонту, місто за соціальним тарифом орендує будівлю для «Українських голосів».

Про роботу цього центру проєкт Радіо Свобода «Ти як?» неодноразово робив репортажі: як самі українці з тимчасовим захистом його створили, щоб допомагати іншим; про їхній хор, який виступав у Європарламенті; про театр «Прихисток»; а також про дітей, що проводять гуртки для інших дітей.

Історія про пенсіонера, що «живе як у раю» у прихистку для українців, теж стосується «Українських голосів», бо ця сама команда адмініструє той та ряд інших прихистків.

«Це стрес і шок»

Цього разу ми зустріли на рецепції харків'янку Анну Бойчук, яка поділилася історією про те, як вперше потрапила до «Українських голосів» три роки тому, на третій день свого перебування в Бельгії.

«Я прийшла дуже розгублена, не розуміла – куди, що, як? Навколо була якась метушня, відбувалася якась подія, багато людей, хтось кудись біг. І біля мене стояла дівчина. Вона бачила мій стан і просто взяла мене за руку, і просто тримала. Це було на той момент найцінніше, що взагалі може бути. В той же

день я стала волонтером в цьому центрі», – розповідає розчулено Анна зі сльозами на очах.

Анна дізналася про «Українські голоси» з інформаційної брошури, яку отримала у таборі для біженців, в якому жила перший час після приїзду до Бельгії. Чимало інших відвідувачів дізнавалися про центр через поради від українців.

«На вулиці випадково зустріла дівчину, вона розмовляла українською по телефону. І вона розказала мені, що тут є такий центр», – каже відвідувачка курсів французької Марія.

Тут можна отримати консультації юристів, психологів, логопедів, перекладачів, допомогу з апеляціями після відмови в тимчасовому захисті, із визнанням дипломів, оформленням дітей до школи, пошуком лікаря, житла чи роботи.

Окремо тут надають підтримку і тим, хто хоче повернутися в Україну – зокрема допомагають правильно закрити банківські рахунки, владнати документи та повідомити місцеву владу.

Частина команди «Українських голосів» зараз працює вже на оплачуваних посадах – у 2022 році місто Брюссель виділило фінансування на цей проєкт для підтримки інтеграції українців.

Але тепер, на фоні хвилі скорочення соціальних витрат міста бюджет урізали – коштів на фінансування будівлі та підтримку волонтерів з 1 квітня місто більше не виділятиме. Цю новину і волонтери, і відвідувачі зустріли з сумом.

«Ми тут з самого початку війни, четвертий рік. У мене діти сюди ходили і на малювання, і на танці. Я психологічну підтримку отримувала. Ось маму привела на юридичну консультацію, бо є питання щодо тимчасового захисту. Це стрес і шок для нас», – каже відвідувачка центру Оксана.

«Чекаємо ініціативи від України також»

Щоб сповістити про скорочення фінансування і закриття центру з 1 квітня, керівництво центру зібрало у березні волонтерів, яких тут близько трьох сотень.

«Волонтери реагували дуже емоційно, люди плакали. Я не перебільшую, тому що для них це реально другий дім», – розповідає координатор Павло Кошка.

За словами Кошки, центр фактично є прикладом «Хабів єдності», про запуск яких пів року тому заявили Україна та ЄС.

«Представники міністерства соцполітики були тут уже двічі. І перший раз, коли побачили цей центр, вони сказали: «Так ось воно оце і є – «Хаб єдності». Тобто це неймовірно, що та ідея, яку вони створили, вона вже давно тут була реалізована».

Ідея «Хабів єдності» полягає в тому, щоб допомагати українцям у країнах ЄС інтегруватися, зберігати зв'язок з Україною, а також консультувати тих, хто хоче повернутися додому. Однак наразі такі хаби

запускаються лише у трьох країнах ЄС – Німеччині, Чехії та Іспанії. Перемовини також йдуть зі Швецією, Нідерландами та Польщею.

Бельгії серед пріоритетів поки немає, хоча під тимчасовим захистом тут перебувають до 100 тисяч українців.

Особливо гостро проблема відчувається на тлі нової хвилі людей, які виїжджали з України під час цієї найважчої зими з обстрілами інфраструктури. А також з огляду на збільшення рівня відмов для українців у захисті в Бельгії.

За даними міграційної служби Бельгії, якщо у 2022 році відмову в тимчасовому захисті отримували лише 2% українців, то тепер – близько 40%. І саме до «Українських голосів» після таких відмов звертаються по допомогу люди.

«Я вважаю, що люди, які зараз приїхали, мають право і заслуговують на такий самий прийом, який він був у 2022 році. Тому що ці люди протягом чотирьох років залишалися в Україні. Вони прожили чотири зими без світла. І людина приїжджає, а їй кажуть: «Сорі, сорі. Солідарність має термін придатності». Знаєте, це неправильно. Так не може бути», – говорить Павло Кошка.

«Людина опиняється на вулиці, по суті. Коли вона звертається до нас, дівчата зв'язуються з соціальною службою і питають про місце, і надається житло на ніч», – пояснює важливість роботи центру Анна Бойчук.

Адміністративну команду українців, які офіційно працевлаштовані у центрі, не звільняють, а пропонують переїхати до прихистків на околицях Брюсселя і продовжувати роботу там. Але уже без сотень волонтерів, які, великою мірою, допомагали зберігати культурний зв'язок з Україною. Та й цілісна модель одного простору, де людина може отримати всю допомогу в одному місці, буде втрачена.

«Ми і говорили із місією України при ЄС, і з посольством. Тобто всі представники України в курсі про це. Але, чесно кажучи, ми чекаємо якоїсь ініціативи від України також. Тому що це не наш рівень розумієте. Це має країна, домовлятися з країною», – пояснює Павло Кошка.

Позиція посадовців

У Єврокомісії на запит Радіо Свобода пояснили, «Хаби єдності» мають фінансуватися за змішаною схемою: за участі як України, так і держав, у яких вони функціонуватимуть, а також за підтримки фондів Євросоюзу.

За повідомленням Єврокомісії, у 2025-му держави-члени ЄС отримали додаткове фінансування для запуску хабів, проте з правом використовувати ці кошти на інші проекти з підтримки українців.

Загалом же, з огляду на завершення тимчасового захисту у 2027 році, підтримка ЄС для держав-членів, які приймають українців, поступово знижується. Наприклад, у 2022 у межах політики згуртованості ЄС виділив додаткові 13,6 мільярда євро, щоб їх могли спрямувати на українців в ЄС. То наступний великий транш був уже в 2025-му і на значно меншу суму – 3 мільярди євро в рамках різних фондів.

У міністерстві соціальної політики, сім'ї та єдності України у відповідь на запит Радіо Свобода зазначили, що відзначають «важливу роль центру «Українські голоси» для української громади в Бельгії та підтримки зв'язку з Україною», але дали зрозуміти, що фінансова сторона питання – це відповідальність країн ЄС.

«Передбачається, що створення «Центрів єдності» відбувається за підтримки приймаючих держав, тоді як українська сторона забезпечує координацію та методичну підтримку», – йдеться у відповіді міністерства.

Також для запуску таких центрів потрібне підписання спільних декларацій між Україною та країнами ЄС, і з Бельгією наразі такої декларації немає.

Радіо Свобода звернулося також за коментарем до компетентних посадовців Брюссельського столичного регіону, та поки що не отримало відповіді.

Команда «Українських голосів», тим часом, намагається врятувати центр – пише петиції до бельгійської влади, звертається до урядовців і роздумує над можливим збором коштів. Хоча, зізнається координатор, думка збирати гроші на приміщення дається важко.

«Особисто мені це завжди не дуже хочеться робити, тому що я вважаю, що гроші, які збираються тут, вони мають краще йти в Україну – військовим. Це якось ментально не хочеться», – каже Павло Кошка.

І сподівається, що українське міністерство ініціює діалог з цього питання із Бельгією.

«Якщо Україна хоче інвестувати в людей за кордоном, щоб вони залишалися українцями, їм треба допомагати», – резюмує Павло.

25.03.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/lishe-10-15-ukra%d1%97nciv-povernutsyana-batkivshhinu-z-za-kordonu/>

Лише 10-15% українців повернуться на Батьківщину з-за кордону

За словами Василя Воскобойника, голови Управління міграційної політики України, хоча війна в Україні може закінчитися, це не означає, що більшість українців одразу повернуться на батьківщину. Він вважає, що лише 10-15% українців, які перебувають за кордоном, можуть реально повернутися після завершення конфлікту з Росією.

Згідно з його оцінками, повернення буде поступовим і розтягнутим на кілька років.

Воскобойник зазначає, що багато українців, ймовірно, не захочуть повернутися в Україну, оскільки вони звикли до нових умов життя та здобули певну стабільність за кордоном. Повернення до рідної країни не відбудеться

відразу після закінчення війни, а вимагатиме часу для адаптації та оцінки нових можливостей, що відкриваються перед ними в Україні.

До того ж, більшість з тих, хто все ж повернеться, будуть ретельно обмірковувати, що вони мають за кордоном і що можуть отримати в Україні. Одним з факторів, що впливатимуть на це рішення, буде можливість інтегруватися в українське суспільство, зокрема, питання працевлаштування та рівень заробітку.

Наразі близько 4,2 мільйона українців мають тимчасовий статус захисту в країнах Європи, а загалом в Європі перебуває близько 6,5 мільйона українців. Протягом наступних двох років після завершення війни очікується, що повернеться від 200 000 до 1 мільйона осіб. Однак ці люди повинні мати стабільний дохід, працювати та інтегруватися в нові соціальні та економічні реалії.

25.03.2026

Наш вибір

<https://naszwybir.pl/najurazlyvishi-bez-zahystu/>

Найуразливіші без захисту: як згорання спецзакону в Польщі вдарило по українських біженцях

Після змін до польського спецзакону про допомогу громадянам України тисячі людей опинилися у ситуації, коли базові речі – лікування, житло чи соціальна підтримка – більше не гарантовані. Найсильніше це відчули ті, хто і раніше перебував у вразливому становищі: літні люди, пацієнти з тяжкими хворобами, люди з інвалідністю та матері з дітьми.

Про проблеми говорять у організаціях, що допомагають українцям, зокрема у фондах «Український дім» і «Польський міграційний форум». Голова форуму Агнешка Косовіч описує ситуацію коротко: допомога «вимикається» не на папері, а в реальному житті – для конкретних людей.

Доступ до медицини

Пані Наталя, 65 років, має онкологію IV стадії та проходить лікування, яке не можна переривати. Вона доглядає доньку з синдромом Дауна і не може працювати. Після змін у законі жінка повністю втратила доступ до медичної допомоги – і для себе, і для доньки. Повернення в Україну для них неможливе.

Пані Ірина, 68 років, переселенка з Донецька, отримала онкологічний діагноз за два тижні до змін у законі. Попри надані документи, їй відмовили в лікуванні. Щоб відновити доступ до медицини, вона змушена шукати роботу, попри вік і стан здоров'я.

Голова фонду «Український дім» Мирослава Керик наголошує: таких історій не одиниці – йдеться про десятки кейсів, які їхні експерти фіксують лише в межах роботи однієї організації. Проблема пов'язана з тим, що після набрання чинності новими нормами 5 березня доступ до безоплатної медицини зберігається лише для тих, хто проживає в осередках колективного

розміщення, а також для дуже вузького переліку винятків – зокрема, жертв тортур і сексуального насильства, а також жінок під час пологів і в післяпологовий період. Закон передбачає лише завершення вже розпочатих госпіталізацій, але не амбулаторного лікування чи терапій у процесі. Тож лікування для частини пацієнтів фактично обривається. У результаті люди, які лікувалися місяцями або роками, раптово втрачають доступ до лікаря.

На практиці це означає, що пацієнт приходить до медзакладу, але система більше не підтверджує його право на послуги. «Людей, які перебувають у процесі терапії, просто відсилають від лікаря ні з чим», – зазначає голова Польського міграційного форуму Агнешка Косовіч. У таких ситуаціях навіть лікарі не можуть допомогти – не через відсутність бажання, а через обмеження системи.

Організації повідомляють про численні відмови у рецептах, діагностиці та реабілітації. У більшості випадків це означає не просто погіршення стану, а реальну загрозу життю.

Як зазначає Олександр Пестриков з фонду «Український дім», нинішню ситуацію прогнозували ще на етапі урядових консультацій. «Те, що ми зараз спостерігаємо, викликає відчуття безсилої люти. Під час консультацій ми говорили про всі ці наслідки – і зараз бачимо їх один в один», – каже він.

За його словами, частину проблем можна було б уникнути точковими змінами в законі. Зокрема, йдеться про те, щоб доступ до медичних послуг не обмежувати лише для тих, хто проживає в центрах колективного розміщення. «Люди, які намагалися жити самостійно – пенсіонери, люди з інвалідністю, матері з малими дітьми – фактично отримали «покарання» за це: їх позбавили доступу до медичної допомоги», – пояснює Пестриков.

На системність проблеми звернув увагу навіть Речник громадянських прав у Польщі. Омбудсмен Марцін Вьончек зазначає, що після змін українці дедалі частіше стикаються з труднощами у доступі до медичних послуг. Найбільше це зачіпає онкологічних пацієнтів, людей на діалізі, хронічно хворих, літніх людей та дітей.

Страховання

Окрема проблема – страхування. Після змін у законодавстві доступ до нього різко обмежився. В «Українському домі» вказують, що навіть ті, хто формально має право, часто не можуть його реалізувати: медзаклади не визнають довідки з центрів розміщення, системи дають збої, а різні відділення NFZ і ZUS по-різному трактують правила.

Олександр Пестриков розповідає, що зараз організації намагаються шукати тимчасові рішення – зокрема пояснюють, як оформити страхування через членів родини, які працюють. Втім, для багатьох це не є розв'язанням проблеми: «Є випадки, коли в родині ніхто не працює або людина є самотньою – і тоді виходу фактично немає».

«Немає роботи. Немає страхування. Немає й лікування», – підсумовує Косовіч. У таких ситуаціях люди або повертаються до України, навіть якщо це

небезпечно, або намагаються виїхати в інші країни ЄС – що теж не гарантує захисту.

Соціальна допомога

Інший великий блок проблем – соціальна допомога. Зміни в законі фактично позбавили багатьох людей постійних виплат, які для них були основним джерелом існування. Мирослава Керик пояснює: зник зокрема *zasiłek stały* – регулярна допомога, яка водночас забезпечувала і доступ до медичного страхування. Тепер доступною залишається лише разова допомога (*zasiłek celowy*), яка не покриває базових потреб і не дає страхування. Це означає, що люди одночасно втрачають і фінансову допомогу, і доступ до медицини. «Допомогу отримували люди, які потребували її для життя – це ж не примха», – зауважує Агнешка Косовіч.

У розмові з порталом Sestry польська монахиня та громадська діячка Малгожата Хмелевська, відома багаторічною працею з людьми у кризових ситуаціях, а за підтримку українських біженців відзначена нагородою Портрети сестринства, підкреслює, що йдеться про людей, які і раніше не могли самостійно забезпечити себе – і саме тому отримували допомогу. Після змін вони опинилися в ситуації, коли система фактично вимагає від них працездатності, якої вони не мають.

«Складно зареєструвати в центрі зайнятості людину після 70 років із хворобою Альцгеймера як таку, що шукає роботу», – зазначає вона.

Окремо вона звертає увагу на ситуацію матерів з дітьми з інвалідністю. Зокрема, наводить приклад жінки з тяжкою інвалідністю, яка виховує 12-річного сина і не має можливості працювати, але втратила право на постійну допомогу, а ще раніше – можливість отримувати виплати 800+.

Наслідки – прямі: люди не можуть оплатити житло, ліки чи базові витрати.

Будинки соціальної допомоги

Ще одна проблема – система догляду. Йдеться передусім про будинки соціальної допомоги (DPS). Після змін у законі люди зі статусом UKR – зокрема хворі та лежачі пацієнти – фактично втратили доступ до перебування в цих закладах.

Мирослава Керик підкреслює, що до цього не були готові самі установи: «Це стало шоком для самих DPS – зараз вони фактично змушені позбутися цих людей».

Агнешка Косович, зі свого боку, описує ситуації, коли родичам телефонують і вимагають забрати лежачу людину протягом кількох днів. «Як за п'ять днів організувати догляд за людиною, яка не може себе обслуговувати?» – запитує вона. Водночас альтернативи немає: центри розміщення не пристосовані для таких пацієнтів, а сім'ї часто не мають ресурсів для догляду.

Житло

Паралельно назріває житлова криза. Протягом останніх років Польща заохочувала людей виїжджати з центрів колективного проживання і ставати

самостійними – і багатьом це справді вдалося. Але після змін вони втратили підтримку і вже неспроможні утримувати це житло. Тепер частина з них змушена повертатися до центрів – а там часто вже немає ні місць, ні нормальних умов.

У таких центрах залишаються переважно ті, хто найбільше потребує допомоги – приблизно 15–17 тисяч людей.

Водночас, за даними фонду «Український дім», уже в червні 2026 року право на проживання в центрах може зберегти лише близько 42% мешканців, адже згідно з нововведеннями частина людей – зокрема повнолітні учні шкіл та тимчасові опікуни – з часом втратять статус вразливих. Це означає, що ще тисячі людей ризикують залишитись без житла.

Уже зараз виникають ситуації, коли правила проживання в центрах не враховують інтереси дітей. Зокрема, право на перебування можуть мати лише хворі або вразливі дорослі, тоді як їхні діти формально не підпадають під нові критерії. У результаті сім'ї змушені або платити за проживання дітей, або шукати інші, часто нестабільні варіанти житла. Такі ситуації можуть призводити до розділення сімей або витіснення їх у неформальні умови проживання.

Становище ускладнюється тим, що для частини українців саме проживання в таких центрах залишається єдиним способом зберегти доступ до медичних послуг – тому існує можливість, що найбільш вразливі групи будуть змушені туди повертатися. При цьому нові правила обмежують можливість проживання, зокрема, для багатодітних матерів і опікунів людей з інвалідністю, що створює додаткові ризики для тих, хто й без того не здатен забезпечити себе самостійно.

Мирослава Керик підкреслює, що вже зараз фіксуються випадки неофіційного проживання та появи неформальних центрів, крім того, зростають ризики зловживань. Зокрема, існують побоювання, що може з'явитися практика торгівлі довідками про проживання, які використовуватимуться для отримання доступу до медичного страхування.

Психологічна підтримка

Ще одна менш помітна, але важлива проблема – психологічна допомога. Після змін українські психологи без нострифікації дипломів не можуть офіційно працювати навіть із українськими клієнтами. Це означає, що організації змушені припинити співпрацю з фахівцями, які роками працювали з біженцями.

Частина допомоги переходить у неформальний сектор – під виглядом коучингу чи «груп підтримки». Це знижує якість і безпеку послуг, а також створює ризики для самих спеціалістів.

Освіта: під питанням і українські школи

Окремий виклик стосується освіти. З 1 вересня 2026 року зникає правова підстава для функціонування так званих «інших локацій навчання» – формату, у межах якого працюють українські школи в Польщі.

Як зазначає Мирослава Керик, це ставить під питання подальшу роботу шкіл, які фактично поєднують дві системи освіти – українську і польську. «Українські школи сьогодні працюють у двох системах, і з 1 вересня зникає правова підстава для такого формату. Для них це серйозний виклик, зокрема для нашої SzkoUA – потрібне рішення, як такі школи мають працювати далі».

Хоча для частини дітей передбачена можливість дистанційного навчання, для багатьох родин це не є повноцінною альтернативою. У результаті перед школами і батьками постає питання: як організувати навчання українських дітей далі?

Хаос у системі

Як громадські організації, так і медичні установи та державні інституції звертають увагу на проблему хаосу в системі. Правила часто залишаються нечіткими або суперечливими: медичні заклади не визнають документи, соціальні служби не мають інструкцій, а навіть державні інфолінії не можуть пояснити, як застосовувати нові норми. «Ніхто не знає, як на практиці позбавити людей допомоги», – пише Косовіч.

У підсумку, зазначають експерти, найбільше постраждали ті, хто найменше здатен адаптуватися. Це люди, які не можуть швидко знайти роботу, оформити документи чи змінити країну проживання.

Про це ж говорить сестра Малгожата Хмелевська: «Ці старі й німецькі люди були змушені тікати від війни. Вони не приїхали до Польщі як туристи. Деякі з них уже повернулися в Україну – бо захотіли померти вдома». Вона додає: «Це виглядає так, ніби ми запросили стару матір до дому, а коли вона захворіла – просто виштовхуємо її на вулицю».

«Без термінових рішень ситуація може погіршитися. Серед можливих наслідків – повернення людей до України попри небезпеку, зростання бідності та поява нелегальних схем доступу до медицини чи страхування», – підкреслює Мирослава Керик.

Громадські організації закликають переглянути зміни

Поки матеріал готувався до публікації, 25 березня низка громадських організацій опублікували відкритий лист до уряду Польщі із закликом терміново переглянути наслідки змін у законодавстві.

У зверненні йдеться про «системні прогалини», через які найуразливіші групи – зокрема літні люди, тяжкохворі та особи з інвалідністю – фактично випадають із системи підтримки та залишаються без доступу до лікування і соціальної допомоги.

Організації наводять конкретні приклади: люди в процесі онкологічного лікування втрачають доступ до терапії, сім'ї не можуть оформити допомогу або отримати житло, а частина людей не має жодної реальної можливості застрахуватися.

Автори листа вимагають терміново організувати міжвідомчу та міжсекторальну зустріч за участі громадських організацій, органів місцевого самоврядування та установ, що керують центрами розміщення, щоб усунути «системні прогалини», які виникли після 5 березня 2026 року, з особливим

акцентом на доступ до медицини, ситуацію дітей та мінімізацію ризиків бездомності.

Серед підписантів – Stowarzyszenie Homo Faber, Fundacja Polskie Forum Migracyjne, Związek Ukraińców w Polsce, а також десятки інших організацій, зокрема Фонд «Український дім», Ocalenie, Nomada, Emic, Konsorcjum Migracyjne, Amnesty International Polska, Klub Inteligencji Katolickiej, Komitet Obrony Demokracji та інші.

Лист також підтримали публічні особи – серед них Ганна Махінська, Агнешка Голланд, сестра Малгожата Хмелевська та Каміль Силлер.

Звернення організацій підсумовує ситуацію: «Проблема не зводиться до поодиноких складних випадків – вона впливає із самої конструкції нових норм і відсутності перехідних механізмів. У результаті виникає реальний ризик системного виключення вразливих людей із доступу до медичних і соціальних послуг. Нинішня ситуація створює реальну загрозу для життя і здоров'я людей, які не мають можливості самостійно забезпечити свої базові потреби».

25.03.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/golova-policiyi-kinec-viyny-stane-naybilshym-bezpekoyum-ryzykom-dlya-chehiyi-8881654>

Голова поліції: кінець війни стане найбільшим безпековим ризиком для Чехії

Чеська поліція готує аналіз безпекових ризиків, що можуть настати після кінця війни Росії проти України. Такий аналіз чеська поліція готує разом із польськими й німецькими колегами, і він міг би бути готовим до середини цього року, сказав голова президії Поліції Чехії Мартін Вондрашек.

Виступаючи днями перед членами комітету з безпеки Палати депутатів, він нагадав, що саме в Чехії, Польщі й Німеччині разом нині перебуває більш ніж половина українців, які отримали тимчасовий захист у Європейському союзі.

«У той момент, коли станеться будь-яке завершення воєнного конфлікту, ці громади будуть діяти природним чином, без будь-якого зневажливого відтінку, як певний магніт для нових прибульців», – сказав він. Ніхто, за його словами, не здатен визначити, чи настане мала міграційна хвиля, чи велика, і яким буде її напрямок.

«Це найбільша загроза для безпеки Чехії, яку я на цей час бачу», – наголосив голова чеської поліції.

Для Німеччини, за його словами, українці не становлять проблеми: хоча їх там 1,2 мільйона, та для цієї країни це невелика кількість. «Ми і Польща це сприймаємо інакше», – зазначив Вондрашек.

На його думку, Євросоюз мав би зробити все можливе для відновлення України і тим мотивувати українців не залишати свою країну після закінчення війни.

Представниця Міністерства внутрішніх справ Чехії Павла Новотна, виступаючи на засіданні, повідомила, що в країні мало б перебувати 393 тисячі осіб із тимчасовим захистом (за статистикою МВС, їх нині зареєстровано понад 402 тисячі).

При цьому, сказала вона, станом на середину березня на продовження тимчасового захисту зареєструвалися 365 тисяч осіб. Ця реєстрація завершилася 15 березня; ті, хто не зареєструвався на продовження тимчасового захисту, втратить його 31 березня.

Серед біженців, повідомила представниця МВС, зростає кількість економічно активних людей. «Значна частина іноземців із тимчасовим захистом не хоче від чеської держави нічого», – запевнила вона. Чеська держава, сказала Новотна, виплачує гуманітарну допомогу 90 тисячам людей, і переважно це діти.

Павла Новотна також звернула увагу, що коли тимчасовий захист у ЄС закінчиться, то умови, на яких українці зможуть залишитися в країнах Євросоюзу чи в'їхати до цих країн із України, перебуватимуть у повноваженнях країн ЄС. «На європейське рішення щодо цього не очікується», – заявила вона.

Мартін Вондрашек у зв'язку з цим вважає, що українці будуть просити про можливість залишитися в тих країнах Євросоюзу, які встановлять найвільніші умови – після чого зможуть далі пересуватися по всьому ЄС.

Ще минулого року в Європейському союзі вирішили, що тимчасовий захист у зв'язку з війною Росії проти України буде продовжений до березня 2027 року востаннє. Відтак у ЄС мали б підготувати координований підхід до шляхів закінчення тимчасового захисту – саме для того, щоб уникнути масових переїздів до тих країн, де можливості залишитися будуть ширшими.

Але з тим, що Росія вочевидь не має наміру завершувати свою війну проти України, в Євросоюзі про категоричність рішення припинити тимчасовий захист після березня 2027 року потроху перестають згадувати. При цьому нинішній уряд Чехії хотів би обмежити надалі надання тимчасового захисту втікачам із України на рівні всього ЄС.

27.03.2026

Європейська правда

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2026/03/27/7234204/>

Джерело: ЄС може продовжити тимчасовий захист для українців після 2027 року

Єврокомісія обговорює з державами-членами Євросоюзу варіанти єдиного рішення щодо статусу українців, які проживають на території ЄС,

після березня 2027 року, причому не виключається як повне скасування тимчасового захисту, так і його продовження ще на рік.

Про це кореспондентці «Європейської правди» в Брюсселі стало відомо з власних джерел.

Євросоюз готується прийняти єдине рішення щодо статусу українців в ЄС і розглядає варіант продовження дії тимчасового захисту для України ще на рік.

За інформацією «ЄвроПравди», Єврокомісія проводить консультації з державами-членами щодо можливих варіантів надання українцям, які нині проживають в ЄС під тимчасовим захистом, нового легального статусу з березня 2027 року.

Очікується, що до кінця травня 2026 року Єврокомісія має підготувати конкретну пропозицію, яка вже тоді офіційно буде розглянута представниками держав-членів у Брюсселі.

Розглядаються фактично всі можливі варіанти – від переведення українських громадян на загальні умови отримання дозволів на проживання в державах ЄС до створення нового спецстатусу для українських біженців.

Співрозмовники «Європейської правди» повідомили, що обговорюється також продовження дії тимчасового захисту ще на рік, до березня 2028 року, беручи до уваги той факт, що війна в Україні досі триває.

Як повідомляла «Європейська правда», введена в дію в березні 2022 року Директива про тимчасовий захист надала мільйонам українців доступ до низки прав у ЄС, не перевантажуючи при цьому систему надання притулку.

Спочатку директива була задумана як короткостроковий надзвичайний захід, але її дія неодноразово продовжувалася. Наразі вона діє до 4 березня 2027 року.

27.03.2026

Європейська правда

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2026/03/27/7234205/>

Уряд Норвегії ухвалив зміни до правил перебування чоловіків з України

Уряд Норвегії запровадив зміни до правил прийому переміщених осіб з України, згідно з якими новоприбулі чоловіки віком від 18 до 60 років більше не отримуватимуть тимчасового колективного захисту.

Про це, як пише «Європейська правда», повідомили в уряді країни.

Рішення уряду означає, що новоприбулі українські чоловіки повинні подавати заяву на отримання притулку за звичайними правилами, а не на підставі колективного захисту. Нововведення набудуть чинності вже найближчим часом.

«Норвегія вже прийняла найбільше українців у скандинавському регіоні, і норвезькі муніципалітети повідомляють про тиск на надання послуг та

нестачу житла. Тому ми посилюємо обмеження», – заявила міністерка юстиції Астрі Аас-Хансен.

Міністерка заявила, що норвезький уряд вважає важливим, щоб якомога більше людей залишалися в Україні «для участі в оборонній боротьбі та підтримки українського суспільства».

Як повідомили в уряді, нові обмеження не поширюватимуться на чоловіків, які документально звільнені від служби або очевидно не здатні її проходити, а також на осіб, евакуйованих за програмою медичної евакуації. Передбачаються винятки також для чоловіків, які одноосібно опікуються дітьми, що прибули разом з ними або перебувають у Норвегії.

Крім того, зміни не стосуватимуться українців, які вже отримали тимчасовий колективний захист в країні.

Як писала «Європейська правда», подібні зміни щодо прийняття українських біженців розгляне і Данія. Окрім обмежень для чоловіків 23-60 років, Копенгаген може зупинити надання тимчасового захисту на загальних засадах для новоприбулих із 14 регіонів, «які менше постраждали від військових дій».

23.03.2026

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/servisni-tsenti-vfs-global-koli-voni-pochnut-diyati-navishho_n3033892

У 3 країнах українці зможуть отримати закордонний паспорт без додаткових поїздок до посольства

Вже зовсім скоро українці у США, Канаді та Великій Британії зможуть отримувати українські паспорти через сервісні центри компанії VFS Global, пише МЗС України. Також у міністерстві стверджують, що планують поширити спрощене отримання документа й на інші країни.

Як працюватиме адресна доставка закордонних паспортів?

У МЗС заявили, що разом з VFS Global вже завершили підготовку експериментального проєкту з адресної доставки закордонних паспортів. Для того, аби отримати документ, його все ще потрібно оформити у дипломатичних установах України за кордоном – посольствах чи консульствах. Втім, їхати вдруге, аби просто забрати документ, вже не потрібно.

Завдяки цьому проєкту українці одразу у трьох країнах – США, Канаді та Великій Британії – зможуть отримати свої готові паспорти у 35 сервісних центрах VFS Global.

Очікується, що проєкт запрацює вже наступного тижня, а реалізують його в межах цифровізації консульських послуг та розвитку системи «Консул». Для того, аби скористатися цією опцією, під час подачі документів

на паспорт у дипломатичних установах українці мають вказати, що хочуть отримати документ у сервісному центрі VFS.

Як отримати закордонний паспорт за кордоном?

Для того, аби отримати документ, потрібно зібрати низку документів. При цьому до дипломатичних установ потрібно приносити і оригінали, і копії. Для того, аби оформити паспорт для особи, старшої за 16 років, вона особисто має подати заяву-анкету, пише Посольство України в Канаді. До неї додаються:

- актуальний військово-обліковий документ в електронному вигляді (для чоловіків віком 18 – 60 років). Він має бути сформований не раніше, ніж за 3 дні до звернення до консульської установи через застосунок Резерв+;
- попередній паспорт, що підлягає обміну – оригінал, копії першої сторінки та сторінки з візою;
- внутрішній паспорт чи ID-картка;
- фотографія розміром 10x15 сантиметрів для сканування;
- документ, що підтверджує постійне проживання чи тимчасове перебування за кордоном;
- довідка про реєстрацію місця проживання в Україні;
- довідка про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків.

23.03.2026

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-belhiya-dity-zakhyst-ukrayina-viyna/33713738.html>

Бельгія пояснила, чому не надає тимчасового захисту дітям, народженим після початку повномасштабного вторгнення РФ

Міграційна служба Бельгії пояснила ситуацію з відмовами в тимчасовому захисті для українських дітей, які народилися після 24 лютого 2022 року.

Із серпня 2025 року, після оновлення міграційного законодавства, Бельгія не надає статус тимчасового захисту українським дітям, народженим після повномасштабного вторгнення, з огляду на те, що вони не можуть виконати вимогу проживання в Україні до початку великої війни.

У відповідь на запит Радіо Свобода у міграційній службі Бельгії пояснили, якими саме процедурами натомість можуть скористатися батьки українських дітей для оформлення легального перебування в Бельгії.

Підхід різниться залежно від того, де саме діти народилися і чи був у їхніх батьків тимчасовий захист на момент народження дитини.

Як пояснили у відомстві, якщо дитина народилася в Бельгії після того, як один із батьків уже отримав статус тимчасового захисту, окрема процедура

возз'єднання сім'ї не потрібна. Для таких дітей передбачено спрощений адміністративний механізм.

«Муніципалітети автоматично надають дозвіл на проживання», – зауважили у службі, якщо виконані три умови:

- один із батьків легально перебуває в Бельгії під тимчасовим захистом;
- юридично встановлений факт батьківства на момент народження;
- дитина має бельгійське свідоцтво про народження.

Натомість для дітей, народжених за межами Бельгії у батьків із тимчасовим захистом, застосовуються інші правила.

У таких випадках діє стандартна процедура возз'єднання сім'ї. Батьки повинні подати відповідну заяву до муніципалітету за місцем проживання.

«Застосовуються базові умови возз'єднання сім'ї, зокрема щодо наявності житла, медичного страхування та достатніх ресурсів», – пояснили у міграційній службі.

Водночас є виняток: якщо йдеться лише про переїзд дитини (без партнера), доводити достатній рівень доходів не потрібно.

23.03.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/chi-bude-indeksatsiya-pensiy-vpo-ki-onovili-1771833206.html>

Чи буде індексація пенсій для ВПО, які не оновили дані: відповідь Мінсоцу

Внутрішньо переміщені особи, яким тимчасово призупинили виплату пенсій через неоновлені дані, не втратять право на індексацію. Після поновлення виплат вони отримають усі належні суми.

Про це у бліц-інтерв'ю для РБК-Україна розповів міністр соцполітики Денис Улютін.

Індексації пенсій для ВПО

Індексація пенсій проводиться для всіх категорій пенсіонерів, зокрема і для внутрішньо переміщених осіб, зазначив глава Мінсоцу.

За його словами, сума індексації нараховується одночасно з пенсією. Тому після відновлення виплат переселенець отримає всі кошти за період призупинення, включаючи нараховану індексацію.

Варто зазначити, що у 2025 році пенсіонери, які перебували на тимчасово окупованих територіях або виїхали за кордон, мали пройти ідентифікацію та подати декларацію про неотримання виплат від Росії. Загалом це стосувалося близько мільйона осіб.

Через складні умови на початку року - перебої з електроенергією та інтернетом - уряд продовжив термін подання декларації до 1 квітня.

Наразі виплати тим пенсіонерам, які не встигли подати документи, поновили автоматично. У Мінсоцполітики пояснюють, що головна мета перевірок - переконатися, що гроші отримує саме той громадянин, якому вони призначені.

Як пройти ідентифікацію

Щоб уникнути проблем із виплатами, пенсіонери можуть подати необхідні дані трьома способами:

- онлайн через портал електронних послуг Пенсійного фонду;
- через застосунок «Дія»;
- під час відеоконференції зі спеціалістом ПФУ.

Пенсії в Україні

З 1 березня пенсії в Україні проіндексують на 12,1%. Це на 4% вище за рівень інфляції, зафіксований минулого року. Підвищення торкнеться всіх пенсіонерів, які отримують виплати через Пенсійний фонд.

У 2026 році середня пенсія становить близько 6,5 тисячі гривень. Водночас значна частина людей отримує менші суми.

За словами міністра соціальної політики Дениса Улютіна, нинішній рівень виплат не можна вважати достатнім для гідного життя. Адже понад 4,3 млн пенсіонерів за віком отримують менше ніж 6 тисяч гривень.

У Мінсоцполітики анонсували, що вже розробили нову модель пенсійної системи та завершують підготовку законопроекту. Він має забезпечити більш стабільні та справедливі виплати у довгостроковій перспективі.

23.03.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/zahist-lishe-vrazlivih-k-mozhut-zminiti-umovi-1774260306.html>

Захист лише для вразливих: як можуть змінити умови перебування українців у ЄС

Європейський Союз розглядає можливість знову продовжити тимчасові права на проживання та роботу для українців, які виїхали через війну. У разі ухвалення такого рішення програма може діяти вже шостий рік.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на Euractiv.

Що обговорюють у ЄС

За даними джерел видання, вже цього тижня дипломати та чиновники ЄС проведуть технічну зустріч, на якій розглянуть можливість подальшого продовження механізму тимчасового захисту, а також умови його застосування - зокрема, кого саме він стосуватиметься.

Йдеться про директиву про тимчасовий захист (Temporary Protection Directive, TPD), яку активували у березні 2022 року після повномасштабного вторгнення Росії в Україну. Вона дозволила мільйонам українців отримати доступ до проживання в ЄС без перевантаження системи притулку.

Наразі близько 4,35 млн українців користуються тимчасовим захистом у країнах ЄС. Понад чверть із них перебувають у Німеччині, 22,3% - у Польщі, ще майже кожен десятий - у Чехії.

Проблеми з переходом на постійний статус

Минулого року країни ЄС погодили рекомендації щодо поступового переходу українців до більш стабільного правового статусу - наприклад, через дозволи на проживання, пов'язані з роботою, навчанням або довгостроковим перебуванням.

Однак цей процес відбувається повільно та нерівномірно.

Як зазначається в документі, який зараз активно обговорюють, кількість переходів до інших статусів «залишається дуже низькою», а можливості для отримання альтернативного правового статусу суттєво відрізняються залежно від країни.

У деяких державах уже створюють механізми переходу, тоді як в інших такі процедури досі не визначені.

Які варіанти розглядають

Один із варіантів, який обговорюють ЄС, - звучити дію програми та перетворити її на більш обмежений статус. Йдеться про своєрідну «страхувальну сітку» для найбільш вразливих осіб або тих, хто не може отримати інший правовий статус.

Втім, такий підхід викликає юридичні та політичні питання.

Зокрема, обговорюється, чи має рішення ухвалюватися на рівні ЄС шляхом продовження директиви, чи державам-членам слід дозволити самостійно визначати, хто може отримати інший статус, а хто - потребує захисту.

Що кажуть у Єврокомісії

Спеціальна представниця Єврокомісії з питань українців у ЄС Ілва Йоганссон раніше заявила, що «п'яти років достатньо для тимчасового захисту» і потрібен новий підхід, навіть якщо війна триває.

За її словами, у разі продовження програми її формат має змінитися - зокрема, щодо тривалості та обсягу, а не просто продовжуватися у нинішньому вигляді.

23.03.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/viplati-10-800-griven-vid-oon-kiy-oblasti-1774274622.html>

Виплати по 10 800 гривень від ООН: у якій області можна оформити допомогу до кінця березня

Агенція ООН у справах біженців (УВКБ ООН) розпочинає новий етап реєстрації на отримання грошової допомоги для мешканців Сумської області. Протягом тижня мобільні групи працюватимуть у п'яти громадах регіону.

Про це пише РБК-Україна із посиланням на повідомлення агенції у Telegram.

Хто може отримати кошти

Програма розрахована на мешканців Лебединської, Охтирської, Кролевецької, Липоводолинської та Буриньської ОТГ, які раніше не отримували допомогу від міжнародних організацій (протягом останніх 3 місяців) і мають дохід менше 6 300 грн на одного члена родини.

Допомога надається наступним категоріям:

- ВПО, які отримали цей статус протягом останніх пів року (6 місяців).
- Українці, які повернулися додому після вимушеного виїзду за кордон.
- Обов'язковою умовою є належність до груп вразливості:
- Сім'ї, які очолює один із батьків (самотні батько чи матір) з дітьми до 18 років або особами понад 55 років.
- Одинокі особи похилого віку (55+ років).
- Родини, де особи старшого віку (55+) опікуються неповнолітніми дітьми.
- Громадяни з інвалідністю або тяжкими хронічними захворюваннями.

Заявники отримають 10 800 грн (по 3 600 грн для кожного в родині за три місяці). Суму надішлють одним траншем на банківський рахунок.

Чому ВПО можуть відмовити у виплатах

Нагадаємо, що державна та міжнародна допомога на проживання припиняється, якщо родина здійснювала великі покупки протягом останніх місяців.

Зокрема, виплати скасовуються у разі купівлі нового авто (молодше 5 років), нерухомості на суму понад 100 тис. грн або наявності депозитів у банку, що перевищують цю суму.

25.03.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/viplati-zmenshat-400-evro-irlandiyi-gotuyut-1774433074.html>

Виплати зменшать до 400 євро: в Ірландії готують нові обмеження для біженців з України

В Ірландії планують поступово згортати програму фінансової підтримки для тих, хто надає житло українцям, а також скорочувати використання готелів для їхнього розміщення.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на Irish Times.

Виплати зменшать і поступово скасують

Йдеться про програму Accommodation Recognition Payment (ARP) – щомісячну неоподатковувану виплату людям, які розміщують українців у своїх домівках.

У межах плану уряду:

- виплату зменшать із 600 до 400 євро на місяць;
- саму програму продовжать до березня 2027 року;
- водночас її поступово згортатимуть.

В уряді зазначають, що програма вже «наближається до завершення», а її скорочення відбуватиметься поступово.

Скільки людей охоплює програма

ARP запровадили у 2022 році після початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну.

Станом на зараз:

- у межах програми розміщено близько 42 тисяч українців;
- використовується понад 23,5 тисячі об'єктів житла;
- щомісячна вартість програми становить 14,5 млн євро.

Спочатку виплата становила 400 євро, у грудні 2022 року її підвищили до 800 євро, а згодом зменшили до 600 євро.

Чому змінюють програму

Влада Ірландії пояснює зміни кількома причинами:

- необхідністю поступового переходу українців до самостійного проживання;
- впливом програми на ринок оренди житла.

Зокрема, уряд вважає, що виплати могли стимулювати власників нерухомості відмовлятися від здачі житла в оренду на користь участі у програмі.

Також зазначається, що неоподатковуваний характер виплат у деяких випадках робив їх вигіднішими за стандартну оренду.

Нові обмеження для житла

З 1 березня діють нові правила:

- житло, яке здавалося в оренду до 2022 року, більше не може брати участь у програмі;
- виплати зберігаються лише для тих, хто надає кімнати у власному житлі або друге житло, яке раніше не було на ринку оренди.

Готелі планують звільнити

Окремо уряд заявив про намір поступово відмовитися від розміщення українців у готелях, щоб повернути ці місця туристичному сектору.

Наразі:

- діє 531 контракт на розміщення українців (готелі, гостьові будинки, B&B);
- це близько 22 450 місць.

Кількість таких контрактів уже скорочується:

- у 2026 році припинили 25 контрактів;

- у 2025 році – 195;
- у 2024 році – 420.

Скільки українців залишаються в держжитлі

За даними уряду, зараз:

- близько 19,2 тисяч українців проживають у державному житлі;
- у листопаді 2023 року цей показник сягав 60 тисяч.

Новоприбулі українці отримують тимчасове розміщення у державних центрах терміном до 30 днів.

24.03.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4104969-u-kievi-prezentuvali-proekt-strategii-derzavnoi-migracijnoi-politiki-do-2035.html>

У Києві презентували проєкт Стратегії державної міграційної політики до 2035

Науковці із Інституту демографії та досліджень якості життя імені Михайла Птухи НАН України спільно із громадськими організаціями розробили проєкт Стратегії державної міграційної політики до 2035 року.

Презентація розробки для експертного обговорення відбулася у пресцентрі Укрінформу.

«Україна вже входить у період глибокого демографічного і трудового дефіциту, і без системних рішень розрив між попитом і пропозицією робочої сили лише зростатиме. Саме тому питання міграції стає ключовим елементом економічної політики», – заявив президент «Всеукраїнської Асоціації компаній з міжнародного працевлаштування», голова ГО «Офіс міграційної політики» Василь Воскобойник.

Він зауважив, що відновлення економіки країни потребуватиме мільйонів робочих рук. При цьому значна кількість українців перебуває за кордоном, а на структуру ринку праці впливають ВПО. Крім того, на думку Воскобойника, Україна не зможе компенсувати дефіцит робочої сили без залучення іноземних працівників.

«Основною особливістю представленого проєкту Стратегії є акцентованість на трудоворесурсному аспекті. Стратегія безпосередньо пов'язує міграційну політику із забезпеченням економіки робочою силою, задоволенням потреб ринку праці за рахунок результатів міграційних процесів, включаючи повернення українців, використання потенціалу ВПО, селективне залучення іноземних мігрантів та дебіюрократизацію процедур легального працевлаштування», – наголосив старший науковий співробітник, завідувач відділу міграції Інституту демографії та досліджень якості життя Олексій Позняк.

Проект стратегії розглядає міграційну політику, перш за все, як частину економічної політики. Посилена увага надається комунікаційному компоненту та моніторингу виконання документа.

Для досягнення стабільного демографічного розвитку та забезпечення економіки робочою силою передбачається стабілізація якісного і кількісного складу населення - для цього потрібно забезпечити умови для гідної зайнятості, кар'єрного зростання. Необхідно також створити умови для повернення біженців від війни.

Залучення трудових мігрантів має враховувати перспективи економічного розвитку, запит працедавців, інтереси українських працівників, інтеграцію новоприбулих в українське суспільство.

Головна наукова співробітниця Національного інституту стратегічних досліджень Олена Малиновська підкреслила, що найскладнішим напрямом стратегії є створення умов для добровільного, безпечного та сталого повернення українців. Зокрема, його реалізація ускладнюється невизначеністю щодо завершення війни та поступовою інтеграцією українців за кордоном.

«Тому повернення варто розглядати не як одноразовий результат, а як тривалий процес – поетапний, неповний, відкладений або циркулярний. Політика має бути спрямована не лише на тих, хто повертається, а й на тих, хто залишається за кордоном, через підтримку зв'язків, захист прав та домовленості щодо їхнього правового статусу і можливості вільного пересування», – зауважила науковиця.

За результатами обговорення учасники, серед яких були представники Мінекономіки, Держпраці, профспілок, наголосили на необхідності формування збалансованої, економічно орієнтованої міграційної політики, яка враховує інтереси держави, бізнесу та суспільства.

24.03.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4105112-cehia-zacikavlena-sob-rodini-ukrainciv-pisla-vijni-vozednuvalisa-na-batkivsini.html>

Чехія зацікавлена, щоб родини українців після війни воз'єднувалися на батьківщині

Якщо Європа буде активно інвестувати у відновлення України, то зможе запобігти напливу великої кількості чоловіків після завершення російсько-української війни.

Про це в коментарі Укрінформу сказав заступник президента поліції Чеської Республіки Томаш Кубік.

«Побачимо, що нам принесе ситуація, пов'язана із завершенням війни. Я би, напевно, припустив, що якщо тут зараз є українські жінки та діти, то чоловіки, батьки, захочуть приїхати до них. Але ми з вами спільно зацікавлені

в тому, щоби жінки з дітьми поверталися в Україну. Тож потрібно зробити все можливе, щоб Європа інвестувала у відновлення України, де буде потрібна кожна пара рук. Тому необхідно, щоб ці люди залишилися там, і возз'єднання сімей відбулося в Україні, а не в Чеській Республіці», – сказав Кубік.

Він нагадав, що в Чехії наразі проживає найбільша кількість громадян України на душу власного населення - близько 690 тис українців (це не тільки біженці, а й ті, хто живуть республіці давно – ред.) на трохи більш як 10 млн людей.

Заступник президента поліцейської служби підкреслив, що українці дуже добре інтегрувалися. Він також визнав, що чеська промисловість, особливо будівельна галузь, потребують українських працівників, тож «трансфер» робочої сили буде відбуватися. Завданням поліції в цьому аспекті є слідкувати, чи всі ці працівники дотримуються законів, чи сплачують податки, медичні та соціальні внески.

Кубік також зауважив, що попри невисокий (в абсолютних цифрах) рівень злочинності серед українців, є місця, де це створює «певну проблему безпеці».

«Ми також повинні визнати, що Чеська Республіка має дещо інше соціально-культурне середовище, ніж Україна, і більшості чеського суспільства дуже важко звикнути до деяких речей, тоді як ви до цього звикли», – сказав поліцейський, додавши, що кожен, хто хоче жити з чехами, повинен дотримуватися чеських законів.

Як повідомлялось, Чеська Республіка прийняла після початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну найбільше в ЄС біженців у співвідношенні на душу власного населення. Станом на лютий 2026 року в Чехії було зареєстровано понад 398 тисяч громадян України з тимчасовим захистом. Наразі українці в Чехії сплачують податків і внесків на соціальне та медичне страхування більше, ніж отримують у вигляді допомоги.

25.03.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4105365-ukrainska-gromada-u-finlandii-zroslo-vsemero-vid-pocatku-vijni-yle.html>

Українська громада у Фінляндії зросла всемеро від початку війни - Yle

Після початку повномасштабного вторгнення Росії українська громада у Фінляндії зросла у сім разів: із 7 тисяч до понад 50 тисяч осіб.

На даний момент у Фінляндії діють кілька великих об'єднань українців з правом членства, йдеться у публікації Yle, передає Укрінформ.

За час повномасштабної війни в Україні Центр допомоги українцям в Гельсінкі, також відомий як Т9, відвідали понад 120 тисяч разів. «Наша задача була створити простір, де люди можуть відпочити від жахів, які вони пережили», – розповіла керівниця центру Тетяна Мустонен.

«Початок повномасштабної війни Росії проти України збільшив українську громаду більш як у сім разів: до 2022 року у Фінляндії проживало близько семи тисяч українських емігрантів, тоді як зараз тут вже понад 50 тисяч громадян України», – йдеться у повідомленні.

Зазначається, що у Фінляндії активно діють кілька великих об'єднань українців з правом членства. Одним з найбільших розгалужених є Асоціація українців у Фінляндії. Після 2022 року організація українців центрального регіону трансформувалося у парасолькову асоціацію, що об'єднала 14 регіональних осередків українців та входить до складу Світового конгресу українців.

«Наша діяльність змінилася відповідно до потреб. Одним із важливих напрямків роботи організації є захист інтересів українців на політичній арені Фінляндії: організація регулярно спілкується із представниками уряду та високопосадовцями про майбутнє українців у Фінляндії», – розповів Василь Гуцул, голова правління Асоціації українців.

Ключовою метою у організації називають об'єднання українців та підтримку української ідентичності. Мова спілкування у організації – українська та фінська. Взяти участь у житті Асоціації українців у Фінляндії може кожен українець, якому не байдужа доля України, нагадують у організації. Зокрема, члени організації можуть отримати підтримку на реалізацію своїх проєктів для громади, приймати участь у виборах правління, а також висувати свої кандидатури на вибори. Також для членів діють знижки на квитки на культурні події та пріоритетний доступ до заходів Асоціації.

Сьогодні Асоціація українців налічує 14 корпоративних і 522 фізичних членів.

Найбільш чисельним на сьогодні є товариство «Українці Фінляндії» (Suomen Ukrainalaiset ry), яке наразі налічує вже понад 1200 членів. Це одна з найстарших організацій українців, що почала діяльність з 1990-х років та стала офіційною організацією з 2009 року. Офіс товариства знаходиться у Турку.

«Діяльність товариства не обмежується лише регіоном Турку. Ми працюємо по всій території Фінляндії, і наші члени проживають у різних містах країни. Найбільший приріст членів стався завдяки українським біженцям, що прибувають у Фінляндію з 2022 року», – розповідає заступниця голови правління організації Олена Вуонола.

До повномасштабного вторгнення Росії в Україну головним напрямком були культурні події, тоді як зараз важливою частиною діяльності стала також соціальна підтримка, інтеграція та інформування про права новоприбулих українців.

«Ми співпрацюємо з муніципалітетами, регіональними органами влади, а також з різними міністерствами як у Фінляндії, так і в Україні. Окрім цього, взаємодіємо з громадськими організаціями, об'єднаннями та іншими партнерами», – говорить Вуонола.

Об'єднання активно приймає нових членів та наголошує, що долучитися до діяльності організації можуть українці з усіх регіонів.

З потоком біженців від повномасштабної війни у Фінляндії з'явилося також багато нових організацій, які діють у більш спеціалізованих напрямках. Наприклад, практичною та інформаційною допомогою біженцям займається волонтерська організація FinUA. Діяльність організації спрямована на допомогу в інтеграції, юридичній допомозі та емоційній підтримці українцям, що отримали у Фінляндії тимчасовий захист.

Об'єднання «Надія» займається психологічною підтримкою українських біженців. Організація проводить групи підтримки, тілесно-орієнтовані практики, творчі методи для роботи з травмою у співпраці з фінськими фахівцями. Крім того, організація також доставляє гуманітарні вантажі в Україну.

Проект Ad Astra for Ukrainians, що є частиною фінської некомерційної організації Ad Astra, робить акцент на роботу з дітьми, молоддю та біженцями через мистецтво, а також сприяє діалогу між українською та фінською культурами.

26.03.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4105539-v-ukraini-15-mam-ditej-z-invalidnistu-dumaut-pro-samoposkodzenna-doslidzenna.html>

В Україні 15% мам дітей з інвалідністю думають про самопошкодження - дослідження

26 березня у світі відзначають Фіолетовий день (Purple Day) – міжнародний день обізнаності про епілепсію, покликаний підтримати близько 50 мільйонів людей, що живуть із цим хронічним неврологічним захворюванням.

В Україні приблизно 160 000 жінок щодня поєднують роль мами, медичної координаторки, адвокатки, соціальної працівниці та єдиної опори для своєї дитини. Нове дослідження від ГО «Епіпросвіта» та ГО «Академія Пізнання» показує: якщо у вас народиться дитина з інвалідністю, найімовірніше вас чекає дуже мало забезпечене майбутнє.

Ось 5 тривожних цифр, які варто побачити кожному та кожній:

1. 40+ годин догляду щотижня – це повна зайнятість, але без зарплати

Більшість матерів витрачають на догляд за дитиною понад 40 годин на тиждень. У випадках важких форм інвалідності – це значно більше, включно з нічним доглядом, і може фактично сягати зайнятості 24/7. Фактично йдеться про повний робочий тиждень, який унеможливорює стабільну зайнятість і самозабезпечення сім'ї. Крім того, державна допомога не покриває того рівня фізичної терапії, медичної та соціальної підтримки дітей з інвалідністю і надає до 20% від фактично потрібної суми.

2. 35% матерів – самотні

Близько третини жінок виховують дітей у самотності – вони одночасно є і опікуном, і основним джерелом доходу. Причинами розлучень найчастіше стають встановлення діагнозу у дитини, економічний тиск та домашнє насильство. Навіть у повних сім'ях лише близько 50% чоловіків здатні підмінити жінок у догляді за дитиною.

3. 40% родин – внутрішньо переміщені

40% опитаних мають статус ВПО. Вони втратили соціальні зв'язки, доступ до медичних послуг і можливості для роботи. Для ВПО у сільських громадах ситуація ще складніша: брак транспорту і вакансій фактично ізолює жінок від ринку праці. Значна частина матерів живе в умовах ізоляції та браку підтримки. Близько 25% зазначають, що їм немає до кого звернутися за регулярною допомогою. Майже 70% не мають жодної години респайту (відпочинку, часу на самоті) – ні оплачуваного, ні безоплатного. При цьому близько 35% жінок часто або дуже часто залишаються без живого спілкування тижнями, а близько 40% рідко або взагалі не отримують емоційної підтримки.

4. Доходи більшості сімей – до 20 000 грн на місяць

Більшість родин живуть на межі або за межею бідності. Основні джерела доходу – соціальні виплати, допомога партнерів або нерегулярні підробітки. Витрати на лікування та реабілітацію роблять фінансову ситуацію ще більш критичною. Лише одиниці можуть формувати фінансову «подушку безпеки».

5. Психоемоційний стан – на межі виснаження

Дослідження фіксує високі рівні психологічного навантаження: 45% матерів мають помірну або тяжку тривогу; 40% – симптоми депресії; понад 50% – ознаки батьківського вигорання; близько 15% мають думки про самопошкодження.

Ці дані показують масштабну соціальну проблему та економічну втрату. Жінки у віці 30–45 років, що є піковим періодом професійної активності – випадають із ринку праці через відсутність підтримки.

При цьому більшість із них готові працювати: у гнучкому графіку, віддалено або частково. Але стикаються з бар'єрами – від відсутності послуг догляду до дискримінації з боку роботодавців і ризику втрати соціальних виплат. Матері дітей з інвалідністю – це велика група жінок із високим професійним потенціалом, який сьогодні залишається нереалізованим та витісненим із ринку праці.

Довідково. Дослідження підготовлено: ГО «Епіпросвіта» у співпраці з ГО «Академія Пізнання» за підтримки Фонду «Аскольд і Дір», що адмініструється ІСАР Єднання, в межах проєкту «Сильне громадянське суспільство України – рушій реформ і демократії» за фінансування Норвегії та Швеції.

28.03.2026

Delo.ua

<https://delo.ua/news/mer-xarkova-nazvav-umovi-yaki-derzava-povinna-zabezpeciti-dlya-vpo-protyagom-pyati-rokiv-462703/>

Мер Харкова назвав умови, які держава повинна забезпечити для ВПО протягом п'яти років

В Україні потрібно створити умови для повернення вимушено переміщених осіб до рідних домівок або налагодження життя на новому місці. Головними чинниками для цього є безпека, наявність шкіл, роботи та житла.

Як пише Delo.ua, про це заявив голова Асоціації прифронтових міст та громад, мер Харкова Ігор Терехов.

Він відвідав модульне містечко у Львові, де наразі мешкають 954 переселенці. Більшість мешканців – вихідці з Донеччини, Луганщини та Харківщини, серед яких третина – люди похилого віку, а також багатодітні родини та одинокі матері.

За його словами, завдання влади – забезпечити фундамент, щоб людина могла обирати: повертатися чи налагоджувати життя на новому місці.

«Перше – це, безумовно, безпека. Друга умова – це школа. Третя – це робота, а також житло. Це база нормального життя. Завдання держави – максимально допомогти: забезпечити дах над головою, інтегрувати людей у ринок праці, дати можливість відкривати бізнес, стати частиною економіки громад, у яких вони живуть», – наголосив Терехов.

Він також наголосив на необхідності системного реформування підтримки ВПО.

Позиція Асоціації прифронтових міст та громад полягає в тому, що держава має допомогти людям інтегруватися в економіку протягом п'яти років і щоб вони перестали бути «переселенцями». Ключовою передумовою для масштабного повернення та відновлення нормального життя мер Харкова назвав досягнення миру та надійних гарантій безпеки.

Нагадаємо, Асоціація прифронтових міст та громад об'єднує понад 300 громад, які розташовані поблизу лінії фронту або перебувають у зоні підвищеної безпекової загрози. Її створили 18 вересня 2025 року. Організація представляє інтереси цих територій на національному та міжнародному рівнях і працює над новими моделями стійкості та розвитку в умовах війни.

В асоціації неодноразово наголошували на необхідності ширшої реформи системи підтримки переселенців. Серед запропонованих рішень – запровадження на національному рівні «єдиного маршруту ВПО», який передбачає координацію соціальних виплат і послуг, підтримку працевлаштування та запровадження інституту соціальних менеджерів.

23.03.2026

OBOZ.UA

<https://www.obozrevatel.com/ukr/politics-news/poperedu-vazhlivi-zustrichi-zelenskij-priletiv-do-jordanii-video.htm>

Вакансії, навчальні програми, гранти: в Україні створили мапу можливостей для ВПО

Програма «Єднання заради дії» запустила Мапу можливостей для внутрішньо переміщених осіб – онлайн-інструмент, що допомагає швидко знайти доступні програми працевлаштування, навчання та підтримки бізнесу в різних регіонах України.

Після вимушеного переїзду багато переселенців стикаються з новими викликами на ринку праці. У новому місті їхня спеціалізація може бути незатребуваною, тому комусь доводиться шукати нову роботу, комусь – опанувати інший фах або починати професійний шлях фактично з нуля.

На четвертий рік повномасштабного вторгнення в Україні вже працює чимало програм підтримки – від грантів і кредитів для бізнесу до навчальних курсів, програм перекваліфікації та стипендій. Проте інформація про ці можливості часто розпорошена між різними сайтами та платформами організаторів.

У результаті люди стикаються з подвійним викликом: не лише знайти програму навчання чи підтримки, а й просто дізнатися, де її шукати.

Щоб спростити пошук потрібних можливостей для ВПО, команда «Єднання заради дії» створила Мапу можливостей – інтерактивний онлайн-інструмент, що об'єднує на одній платформі всі актуальні проекти та програми для працевлаштування, навчання та розвитку бізнесу для ВПО.

Як скористатися Мапою можливостей

Переглянути карту та знайти доступні програми можна за посиланням.

Користувачі можуть легко знайти потрібну інформацію, обравши свій регіон, тип можливості або формат підтримки. Кожна позначка на карті містить короткий опис програми та посилання, де можна дізнатися більше або подати заявку.

Усі можливості на мапі згруповано у дві категорії – «Працевлаштування» та «Освіта».

У розділі «Працевлаштування» зібрано грантові та кредитні програми для започаткування або розвитку власної справи, актуальні вакансії від роботодавців, а також тренінги й менторські програми для здобуття нових навичок.

Категорія «Освіта» стане у пригоді тим, хто планує змінити професію або підвищити кваліфікацію. Тут зібрано інформацію про доступні стипендійні програми, тренінги та навчальні курси, а також можливості навчання за державними ваучерами.

«Ми розуміємо, скільки викликів доводиться долати внутрішньо переміщеним особам після переїзду, тому прагнемо спростити хоча б один із них. Мапу можливостей створено для того, щоб зробити пошук програм підтримки простішим і зрозумілішим. Завдяки їй ВПО можуть швидко знайти можливості для розвитку – нову роботу, навчання або підтримку для власної справи», – зазначають у програмі «Єднання заради дії».

Ініціатори проекту також закликають організації, освітні установи та роботодавців додавати свої програми на карту, натиснувши кнопку «Запропонувати можливість», щоб більше людей могли дізнатися про доступні можливості.

Про програму

Мапу можливостей створено в межах програми «Єднання заради дії», яку впроваджує міжнародна організація IREX in Ukraine за підтримки Державного департаменту США.

26.03.2026

OBOZ.UA

<https://www.obozrevatel.com/ukr/politics-news/poperedu-vazhlivi-zustrichi-zelenskij-priletiv-do-jordanii-video.htm>

Австрія перепише правила для українців: що буде з біженцям після закінчення тимчасового захисту

Австрія визначила карту RWR+, як головний шлях для українців після завершення тимчасового захисту, але для її отримання потрібно мати офіційну роботу, достатній дохід і базове знання німецької мови. Попри продовження захисту до 2027 року, саме зараз українцям варто готуватися до переходу, адже нові правила роблять акцент на працевлаштуванні та інтеграції.

Про це пише relocate. Під час дії тимчасового захисту, українці користуються спеціальним статусом Ausweis für Vertriebene, який дозволяє легально перебувати в країні без необхідності подаватися на притулок.

Втім, головною новацією стало те, що Австрія відкрила окремий маршрут переходу саме з тимчасового захисту до RWR+, це означає, що українці можуть заздалегідь підготуватися до зміни статусу, не чекаючи завершення чинного режиму. Однією з головних вимог для отримання карти є підтверджена зайнятість. За інформацією муніципалітету Відня, податися на RWR+ можуть ті українці, які:

- були офіційно працевлаштовані щонайменше 12 місяців протягом останніх 24;
- мали повне соціальне страхування;
- отримували дохід не нижчий за встановлений поріг.

У 2026 році мінімальна база для обов'язкового страхування становить 551,10 євро на місяць, однак фактичні вимоги до доходу значно вищі – вони мають забезпечувати самостійне проживання без соціальної допомоги. Згідно

з чинними правилами, заявник повинен довести наявність достатніх коштів після покриття основних витрат. Орієнтовні мінімальні суми становлять:

- 1 308,39 євро для однієї особи;
- 2 064,12 євро для подружжя;
- додатково 201,88 євро на кожну дитину.

Показники є важливим критерієм фінансової спроможності й фактично визначають, чи може людина самостійно утримувати себе в країні. Окрім роботи й доходу, необхідно виконати ще кілька умов:

- підтвердити знання німецької мови щонайменше на рівні A1;
- мати чинний сертифікат;
- надати підтвердження житла;
- оформити медичне страхування;
- мати дійсний паспорт.

Головна перевага цього статусу – необмежений доступ до ринку праці. На відміну від тимчасового захисту, карта дозволяє працювати без прив'язки до конкретного роботодавця, що значно підвищує мобільність і стабільність для працівника.

Зазвичай карту видають на 12 місяців, однак передбачено й довший варіант. Якщо людина легально проживає в країні понад два роки та виконала інтеграційні вимоги, вона може отримати дозвіл одразу на три роки. Для тих, хто не відповідає умовам RWR+, залишаються інші шляхи легалізації:

- EU Blue Card – для висококваліфікованих спеціалістів із високими зарплатами;
- класична Rot-Weiß-Rot Card за бальною системою;
- сімейне возз'єднання;
- студентський вид на проживання.

Кожен із цих варіантів має свої вимоги, однак вони дозволяють українцям обрати найбільш підходящий сценарій залежно від життєвої ситуації. Фактично Австрія вже зараз готує перехід від екстреної моделі підтримки до довгострокової інтеграції українців.

29.03.2026

OBOZ.UA

<https://www.obozrevatel.com/ukr/ekonomika-glavnaya/fea/ukraintsi-masovo-idut-z-kraini-evropi-yaki-prichini-ta-scho-obirayut-natomist.htm>

Українці масово їдуть з країни Європи: які причини та що обирають натовість

Українські біженці масово залишають Фінляндію через складнощі з працевлаштуванням, мовні бар'єри та відсутність зрозумілої перспективи отримання постійного статусу. Найчастіше вони переїжджають до інших країн ЄС, де легше знайти роботу і де час тимчасового захисту зараховується до майбутнього права на проживання.

Про це пише видання YLE. Головна проблема полягає в тому, що статус тимчасового захисту, який отримали українці в ЄС, має чіткі часові рамки.

Його дія наразі обмежена березнем 2027 року, і подальша доля цього механізму залишається невизначеною. Для тих, хто хоче залишитися у Фінляндії надовго, умови доволі жорсткі, адже потрібно або знайти офіційну роботу, або вступити до навчального закладу. І якщо на папері це виглядає як стандартна вимога, то в реальності вона стає серйозним бар'єром.

Одна з ключових причин відтоку українців – складна ситуація на ринку праці. У Фінляндії фіксується один із найвищих рівнів безробіття серед країн ЄС. Водночас більшість роботодавців вимагають знання фінської мови, і навіть хороша англійська часто не рятує ситуацію.

Люди з досвідом, освітою та мотивацією змушені місяцями розсилати резюме без жодної відповіді. Навіть робота на фермах чи в сфері обслуговування часто недоступна через мовний бар'єр. Для багатьох це стає переломним моментом, адже життя без роботи означає відсутність перспектив, стабільності та впевненості у завтрашньому дні.

Ще один фактор, який ускладнює інтеграцію – зміни у сфері освіти. Із наступного року навчання для студентів з країн поза ЄС та ЄЕЗ у Фінляндії може стати платним. Поки що українці мають певні пільги, але немає гарантій, що вони збережуться.

На тлі цих труднощів українці дедалі частіше шукають альтернативи. Найпопулярнішим напрямком стає Естонія, там період перебування під тимчасовим захистом зараховується до стажу, необхідного для отримання постійного дозволу на проживання. У Фінляндії цей час фактично «випадає» і не дає жодних переваг у майбутньому.

Також частина українців обирає Угорщину, де рівень працевлаштування значно вищий. За міжнародними оцінками, роботу там мають близько 71% українців, тоді як у Фінляндії лише близько 40%.

Молоді українці, які приїхали до Фінляндії з великими очікуваннями, дедалі частіше змушені їх переглядати. Хтось працював у сфері послуг, але втратив роботу через закриття закладу. Хтось мав вищу освіту і досвід, але так і не зміг знайти місце за фахом. Інші володіють кількома мовами, але без фінської цього виявляється недостатньо.

У результаті навіть ті, хто спочатку вважав Фінляндію країною мрії, вирішують їхати далі. Країни, які пропонують більш гнучкі умови працевлаштування та зрозумілі шляхи до легалізації, отримують перевагу.

Регіональні

26.02.2026

ОстроВ

<https://www.ostro.org/news/u-lvovi-74-pereselentsyam-pogodyly-vydachu-zhytlovyh-vaucheriv-u-rozmiri-dvoh-miljoniv-i549357>

У Львові 74 переселенцям погодили видачу житлових ваучерів у розмірі двох мільйонів

«У Львові комісія з розгляду питань надання допомоги для вирішення житлового питання внутрішньо переміщених осіб розглянула ще 86 заяв. За результатами засідання 74 людям погодили надання допомоги, а 12 – відмовили через недостовірні дані», – йдеться у повідомленні міської ради 26 лютого.

Відповідне рішення затвердив виконавчий комітет Львівської міської ради. Як повідомили в міському управлінні соціального захисту, загалом комісія вже опрацювала 223 заяви. Із них 189 заявників отримали позитивне рішення, а 33 – відмову.

Крім того, найближчим часом на розгляд підготували ще 73 заяви.

Від 1 грудня до 25 лютого через портал Дія подано 768 заяв на отримання такої допомоги.

«Для людей, які були змушені залишити свої домівки через війну, житлове питання є одним із найболучіших. Наше завдання – забезпечити прозорий і справедливий механізм допомоги, щоб підтримати тих, хто цього справді потребує, та допомогти їм розпочати новий етап життя», – каже керівниця міського управління соціального захисту Тетяна Колесник.

Йдеться про надання житлового ваучера на суму до 2 млн грн. Допомогу можуть отримати внутрішньо переміщені особи, зокрема учасники бойових дій та люди з інвалідністю внаслідок війни. Ваучер можна використати для придбання житла чи земельної ділянки, сплати першого внеску або погашення платежів за іпотечним кредитом.

Водночас визначено низку обмежень. Допомогу не надають особам, до яких застосовано санкції відповідно до закону України «Про санкції», а також тим, хто має судимість за злочини проти основ національної безпеки чи проти миру та безпеки людства, передбачені Кримінальний кодекс України.

Також підставою для відмови є наявність у заявника або членів його сім'ї житлової нерухомості (за винятком майна на тимчасово окупованих територіях чи в зоні бойових дій), отримання грошової компенсації за житло або забезпечення житлом від держави. Перевірку права власності здійснюють на підставі даних Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

26.03.2026

Бахмут IN.UA

<https://bahmut.in.ua/tvij-golos-tvoya-syla-yak-vrazlyvist-staye-zbroyeu-a-istoriya-diyeyu/>

Безкоштовні квартири для ВПО: стартує відбір у «Чудо містечко Хансена»

В червні 2026 року в Україні здадуть перші 30 квартир у новій черзі «Чудо містечка Хансена» – благодійного житлового проєкту для внутрішньо переміщених осіб старшого віку. Організатори відкривають набір кандидатів і пояснюють, хто має пріоритет на поселення.

Містечко Хансена: подати заявку 2026

Благодійний проєкт Hansen Miracle Village («Чудо містечко Хансена») продовжує будівництво житла для переселенців пенсійного віку. Як повідомляють організатори, вже у червні планується введення в експлуатацію перших 30 квартир у новій черзі. Відбір мешканців відбуватиметься не лише за фактом втрати дому, а й з урахуванням рівня вразливості та готовності людини жити в громаді.

Хто має пріоритет

Першочергово анкети розглядатимуть для людей, які:

- є внутрішньо переміщеними особами старшого віку;
- втратили житло або не мають безпечного місця для проживання;
- мають низький дохід і не отримують достатньої фінансової підтримки;
- не мають рідних, які можуть забезпечити догляд і житло;
- потребують безпечного середовища та підтримки.

Окремо підкреслюється, що важливим критерієм є здатність людини жити у спільноті, брати посильну участь у спільному житті та підтримувати інших мешканців.

Важливі умови

Організатори наголошують: «Чудо містечко» – це нестандартний будинок для старших людей і не місце для всіх охочих. Проєкт створений насамперед для тих, хто не має іншої опори. Також це не формат повного утримання, куди можна передати родичів, мешканці залишаються активними учасниками спільноти.

Заповнення анкети не гарантує поселення, але збільшує шанси. Після первинного відбору з кандидатами зв'яжуться для уточнення обставин і подальшого спілкування. Подати заявку можна за покликанням: <https://tally.so/r/w80x7P>.

23.03.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/pieriesielentsi-z-chierkaskoyi-ghromadi-mozhut-otrimati-ghumanitarnu-dopomogu-na-poltavshchini/>

Переселенці з Черкаської громади можуть отримати гуманітарну допомогу на Полтавщині

У Полтавській області діє система надання гуманітарної допомоги для внутрішньо переміщених осіб із Донецької області, зокрема з Черкаської громади.

Про це Східному Варіанту повідомила т.в.о. заступника начальника управління у справах реінтеграції, соціального захисту ветеранів та внутрішньо переміщених осіб Полтавської області – начальниця відділу Лідія Чайка.

У Полтавській області працює 111 пунктів видачі, а також налагоджена співпраця з понад 100 організаціями. Переселенці можуть отримати продукти, засоби гігієни, одяг та іншу необхідну допомогу залежно від наявних ресурсів.

Нагадаємо також, що в області у 27 громадах сформовано фонди житла тимчасового призначення, функціонують 64 місця тимчасового проживання.

23.03.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/vpo-z-chierkaskoyi-ghromadi-maiut-dostup-do-osviti-v-poltavskii-oblasti/>

ВПО з Черкаської громади мають доступ до освіти в Полтавській області

Діти та молодь із Черкаської громади Донецької області навчаються у закладах освіти Полтавщини.

Про це Східному Варіанту повідомила т.в.о. заступника начальника управління у справах реінтеграції, соціального захисту ветеранів та внутрішньо переміщених осіб Полтавської області – начальниця відділу Лідія Чайка.

У закладах професійної, фахової передвищої та вищої освіти регіону навчається понад 2 тисячі переселенців.

За словами начальниці відділу, освітній процес організовано з урахуванням безпекової ситуації.

24.03.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/pieriesielentsi-z-chierkaskoyi-ghromadi-otrimuiut-sotsialni-ta-psikhologhichni-poslughi-na-poltavshchini/>

Переселенці з Черкаської громади отримують соціальні та психологічні послуги на Полтавщині

У Полтавській області для переселенців, зокрема з Черкаської громади, діють програми соціальної адаптації.

Про це Східному Варіанту повідомила т.в.о. заступника начальника управління у справах реінтеграції, соціального захисту ветеранів та внутрішньо переміщених осіб Полтавської області – начальниця відділу Лідія Чайка.

Зокрема, працюють центри соціальних послуг, мобільні бригади психосоціальної підтримки, а також надається допомога у вирішенні житлових, правових і медичних питань.

У 2025 році соціальні послуги отримали близько 1,6 тисяч внутрішньо переміщених осіб.

25.03.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/pieriesielentsi-z-chierkaskoyi-ghromadi-otrimuiut-dierzhavnu-dopomogu-na-prozhivannia/>

Переселенці з Черкаської громади отримують державну допомогу на проживання

Внутрішньо переміщені особи з Донеччини, зокрема з Черкаської громади, які перебувають у Полтавській області, отримують державну фінансову підтримку.

Про це Східному Варіанту повідомила т.в.о. заступника начальника управління у справах реінтеграції, соціального захисту ветеранів та внутрішньо переміщених осіб Полтавської області – начальниця відділу Лідія Чайка.

Щомісячно допомогу на проживання отримують близько 45 тисяч сімей переселенців. Із липня 2025 року призначення та виплату здійснюють органи Пенсійного фонду України.

Зокрема, власники житла отримують грошову компенсацію за розміщення переселенців, також діють окремі програми підтримки за участі міжнародних організацій.

27.03.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/z-pochatku-2026-roku-psikhologhichnu-dopomoghu-otrimali-2295-zhitieliv-sivierskodonietskoyi-ghromadi/>

З початку 2026 року психологічну допомогу отримали 2295 жителів Сіверськодонецької громади

Станом на 5 березня, від початку 2026 року, психологічну допомогу отримали 2295 жителів Сіверськодонецької громади, з них консультації засобами зв'язку – 611.

Про це на запит Східного Варіанта повідомила пресслужба Сіверськодонецької районної державної адміністрації (РДА).

«Психологічна допомога та психосоціальна підтримка внутрішньо переміщеним особам надається медичними працівниками закладів охорони здоров'я міських територіальних громад як у місцях надання медичних послуг, так і в гуманітарних хабах Луганщини. У шести громадах Сіверськодонецького району розроблено і затверджено План (програма) заходів із розвитку психічного здоров'я на 2025-2027 роки», – йдеться у відповіді.

Також у Сіверськодонецькій РВА інформують, що у закладах охорони здоров'я Сіверськодонецького району створено і функціонують чотири Центри ментального здоров'я. Крім цього, в районі функціонує п'ять Інклюзивно-ресурсних центрів у змішаному форматі – офлайн та онлайн, які за заявами батьків (опікунів) проводять (надають) додаткові психолого-педагогічні і корекційно-розвиткові заняття (послуги).

За попередній 2025 рік у місцях надання медичних послуг, у Центрах ментального здоров'я, на ХАБах «Луганщина моя» надано послуг з психологічної допомоги 13420 особам, з них 1847 – консультацій засобами зв'язку.

«50% пацієнтів Центру ментального здоров'я становлять внутрішньо переміщені особи з Харківської, Луганської областей, а також з інших міст і селищ України», – повідомили у Сіверськодонецькій РДА.

28.03.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/pieriesielentsi-z-novodonietskoyi-ghromadi-mozhut-osielitisia-u-timchasovomu-prikhistku-na-kharkivshchini/>

Переселенці з Новодонецької громади можуть оселитися у тимчасовому прихистку на Харківщині

Переселенці з Донеччини, зокрема з Новодонецької громади, можуть оселитися у 81 тимчасовому прихистку в Харківській області.

Про це Східному Варіанту повідомили в Харківській обласній військовій адміністрації.

У Харківській області функціонує мережа місць тимчасового проживання для ВПО з Донеччини. Станом на березень там мешкають 7967 людей, серед них 1011 дітей.

За даними ОВА, загальна кількість переселенців із Донеччини у Харківській області становить 71 954 людини.

29.03.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/diti-vpo-z-chierkaskoyi-ghromadi-maiut-dostup-do-shkil-i-ditsadkiv-na-kharkivshchini/>

Діти ВПО з Черкаської громади мають доступ до шкіл і дитсадків на Харківщині

У Харківській області навчаються понад 25 тисяч школярів-переселенців та понад 5 тисяч дошкільнят.

Про це Східному Варіанту повідомили в Харківській обласній військовій адміністрації.

Як повідомили у Харківській ОВА, для здобувачів освіти створюють цифрові освітні центри та простори підтримки.

«Наразі діє 53 локації освітніх центрів, де проводять заняття спрямовані на компенсування освітніх втрат серед учнів віком від 6 до 17 років, акцентом на вивчення математики, української та англійської мов», – зазначили у коментарях Східному Варіанту.

25.03.2026

Суспільне Донбас

<https://susplne.media/donbas/1272620-u-kostantinivci-viznali-zrujnovanimi-se-majze-100-budinkiv-ta-vidali-sertifikativ-na-ponad-138-miljoniv-griven/>

У Костянтинівці визнали зруйнованими ще майже 100 будинків та видали сертифікатів на понад 138 мільйонів гривень

З 16 березня у Костянтинівці визнали зруйнованими ще 80 приватних та 17 багатоквартирних будинків. Власникам нерухомості видали житлові сертифікати за програмою «Відновлення на загальну суму понад 138 мільйонів гривень».

Про це повідомив начальник Костянтинівської міської військової адміністрації Сергій Горбунов.

За його інформацією, у Костянтинівці наразі працюють дві комісії за програмою «Відновлення». Одна з них встановлює факти знищення

нерухомості, а інша комісія розглядає питання щодо надання компенсацій за знищене житло.

Горбунов зазначив, що з 16 березня 2026 року у Костянтинівці визнали зруйнованими ще 80 приватних та 17 багатоквартирних будинків.

Також за цей період видали житлові сертифікати власникам 49 квартир на суму 59 мільйонів гривень та 41 приватного будинку на суму 79,6 мільйона гривень.

Загалом за весь період роботи комісій у Костянтинівці визнано зруйнованими 416 будинків. Власникам нерухомості видали 838 житлових сертифікатів на загальну суму понад 1 мільярд 323 мільйони гривень.

27.03.2026

Суспільне Харків

<https://suspilne.media/kharkiv/1274214-tranzitnij-punkt-u-lozovij-prijmae-dedali-bilse-evakujovanih-z-cim-ce-povazano-ta-ak-pracue-hab/>

Транзитний пункт у Лозовій приймає дедалі більше евакуйованих: з чим це пов'язано та як працює хаб

Кількість людей, яких приймає транзитний евакуаційний пункт у Лозовій на Харківщині, зростає. Така тенденція спостерігається через збільшення кількості евакуйованих з Донецької області з середини березня.

Про це Українському Радіо Харкова 26 березня розповіла менеджерка по роботі транзитних центрів Координаційного гуманітарного центру Катерина Макарова.

Кількість евакуацій з Донеччини зростає

«Це пов'язано з безпековою ситуацією в Краматорській агломерації Донецької області. Люди починають виїжджати заздалегідь до транзитного центру. Транзитний центр в Лозовій приймає тільки Донецьку область, а транзитний центр у Харкові приймає харківських жителів. У разі збільшення евакуації або з того, або з того напрямку, будемо об'єднувати сили і долучати працівників з інших транзитних центрів і взагалі підключати інші транзитні центри до цієї або іншої евакуації», – пояснює Макарова.

На початок березня транзитний центр у Лозовій приймав півтораєста людей на день. Нині, говорить менеджерка, пункт приймає до 230-250 людей на добу.

«Можемо казати про збільшення, але тенденції евакуації з місяця в місяць різні. Зараз евакуація до транзитного центру в Лозовій відбувається в більшості з Краматорської та Слов'янської громад Донецької області. Це близько 80% загальної евакуації. Також ще евакууються Дружківська, Миколаївська громада. В більшості це люди, які самостійно залишили запис на евакуацію або самостійно приїхали до транзитного центру. Сім'ї з дітьми також евакууюються», – каже Катерина Макарова.

З 19 до 25 березня кількість евакуйованих дітей складає близько 20-25% від загальної кількості переселенців, стверджує менеджерка по роботі транзитних центрів.

Які умови у транзитному центрі в Лозовій

У транзитному центрі є можливість автономного електроживлення та опалення.

«Наразі температура в закладі зберігається відносно норми, скарг на те, що холодно ні від евакуйованих, ні від працівників транзитного центру ми не спостерігаємо. Найближчим часом опалювальний сезон буде завершено, але в кімнатах, де проживають маломобільні люди або сім'ї з дітьми, там будуть працювати ще альтернативні джерела опалення для того, щоб підтримувати комфортні умови для проживання людей», – говорить Макарова.

За її словами, у транзитному центрі також можуть оселитися люди з тваринами.

«Є певні кімнати, де вже ми історично заселимо людей із тваринками, і вони гуртом живуть, собаки з собаками, коти з котами, скажемо так. Є облаштовані місця для перебування тварин в нічний час, щоб не заважали іншим евакуйованим», – розповідає менеджерка.

Скільки часу людина може перебувати у транзитному центрі та в якій області розселяють ВПО

У середньому людина перебуває у транзитному центрі до трьох діб, каже Катерина Макарова.

«Налагоджена системна робота разом з партнерами, адміністраціями на національному рівні щодо системи поселення. Люди затримуються не більше трьох днів на транзитному центрі. Це нам дає можливість не заповнювати стовідсотково транзитний центр та завжди мати резервні місця для евакуйованих», – говорить вона.

Переселенців з Донецької області найактивніше приймають Рівненська, Львівська, Кіровоградська та Полтавська області.

Зараз багато місця по Україні додатково відкривається для поселення внутрішньопереміщених осіб, багато будівель зараз на етапі ремонту для того, щоб відкрити свої двері для ВПО. Поступово місця займаються і поступово місця відчиняються нові.

28.03.2026

Суспільне Донбас

<https://suspilne.media/donbas/1274380-50-osen-dla-vpo-iz-pokrovska-v-tva-roasnili-hto-zmoze-prozivati-v-socialnih-kvartirah-u-dnipri/>

50 осель для ВПО із Покровська: в МВА пояснили, хто зможе проживати в соціальних квартирах у Дніпрі Ексклюзивно

Покровська МВА продовжує розглядати заявки переселенців із міста та громади на тимчасове проживання в соціальних квартирах, які придбала та

облаштовує адміністрація в Дніпрі. Користуватися оселями будуть ВПО із Покровська, які не мали власного житла в прифронтовому місті та не зможуть отримати компенсацію від держави за зруйновані або пошкоджені оселі.

Про це в коментарі Суспільне Донбас розповіла заступниця начальника Покровської міської військової адміністрації Маргарита Ідрісова.

50 квартир для переселенців із Покровська придбали в новобудові в Дніпрі, яку одразу зводили під соціальне житло. Із 2 березня МВА приймає заявки від жителів міста на право тимчасово проживання.

«Головний критерій – це ті люди, які не мали власного житла на території Покровська. Зараз є програма державна, яка відшкодовує за зруйноване майно компенсацію, люди можуть придбати собі власне житло. Але ті люди, які ніколи не мали у власності житла, вони не можуть скористатися ніякою державною програмою».

Квартири мають меншу квадратуру, аніж оселі на ринку нерухомості. За словами Маргарити Ідрісової, їх видаватимуть у мебльованими та готовими до проживання, платити за користування не потрібно.

«Вони будуть сплачувати комунальні послуги і вони будуть жити на основі договору тимчасового проживання, який щороку будуть перезаключати із людиною. Людина може отримати якісь державні виплати, купити собі власне житло, можливо, візьмуть кредити і стануть власниками житла на території України. Звичайно, із цією людиною, ми будемо прописувати в договорі, припинятимемо відносини. І коли людина зможе заселитися у власну квартиру, вони будуть вже переселені, далі в цю квартиру зайде наступний за чергою».

Для облаштування соцжитла обрали Дніпро, оскільки в місті проживає близько 14 тисяч переселенців із Покровська. Заявки прийматимуть й надалі на інші соціальні проекти. Зокрема, планують будівництво соціального житла в Кам'янському на Дніпропетровщині в рамках державного проекту із Міністерством розвитку громад та територій України, куди також зможуть заселити ВПО із міста та громади.

Заявки на проживання в соціальному житлі розглядає спеціальна комісія, яка оцінює їх за порядком програми та виставляє бали. Зокрема, перевагу віддаватимуть соціально-вразливим категоріям населення, наприклад, самотнім пенсіонерам, людям із інвалідністю, членам родин загиблих або безвісти зниклих військовослужбовців та іншим пільговим категоріям.

Станом на кінець березня, заявки на проживання в соціальному житлі для переселенців із Покровська подали 75 людей.

«Через місяць ми прорахуємо кожному, кого поставили на облік, нарахуємо бали і квадратні метри, і таким чином ці 50 квартир будуть розподілені між тими, кого поставили на облік».

Комісія відхилила вже 9 заявок на проживання. Серед найчастіших причин відмов – людина не мешкала в Покровську, або громаді. Також був випадок, коли на соціальне житло подався громадянин РФ, розповіла Ідрісова.

«Так, дійсно, він мешкав в Родинському, він працював на шахті, він заробив пенсію, в нього є інвалідність, але ми не маємо права забезпечувати житлом таку людину. В нього є посвідка на проживання, але він не є громадянином України, а це перший, згідно чинного законодавства, документ, який повинні надати – паспорт громадянина України».

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

23.03.2026

Благодійний фонд «Стабілізуєшен Сунпорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/maystry-sotsialnoho-khabu-dopomahaiut-rodynam-na-mykolaivshchyni-oblashtuvaty-novyuy-dim/>

Майстри соціального хабу допомагають родинам на Миколаївщині облаштувати новий дім

Допомога населенню з відновлення домогосподарств після наслідків війни – є однією з головних цілей проекту. Саме для цього, у місті Миколаїв працює соціальний хаб. Це простір, в якому люди можуть не лише самостійно полагодити свої речі, взяти в оренду різні інструменти, але й за потреби викликати майстра до дому для дрібного ремонту.

За майже рік роботи соціального хабу, його послугами скористалися більш як 4 тисячі жителів та жительок Миколаївської області. З них, 1100 людей отримали допомогу від наших майстрів, які працюють на виїздах. За попереднім викликом, фахівець хабу приїздить додому та займається дрібними побутовими ремонтами.

Неодноразово, по допомогу до соціальної майстерні зверталася пані Людмила. Жінка є вимушено переміщеною особою, нині вона на пенсії та самотужки виховує чотирьох онуків. Тож справитись з усіма проблемами по домогосподарству їй дуже важко.

«Ми уже разів 5 викликали майстрів. Вони допомогли нам зробити прості речі, на перший погляд: зібрати шафу для одягу, полички прибили, замки у двері нові поставили, у душовій прикрутили тримач, щоб не впав кому на голову. Це така робота, сама я її виконати не можу, а попросити про допомогу немає кого. Чоловік мій пів року тому помер. До цього разом із ним, пліч-о-пліч усі проблеми долали. Тепер я самотужки пристосовуюсь до нового міста та життя, маю облаштувати новий дім», – розповідає жінка.

У Миколаїв пані Людмила разом із чоловіком та своїми 4 внуками переїхали ще у 2023 році із села Комишани, Херсонській області. Спакувавши найнеобхідніше, намагалися вивезти дітей у більш безпечне місце.

«Близько 8 місяців наше село було під окупацією. Те, що ми там пережили, нікому не побажаєш. Дуже страшно було за дітей. Кожен день молилася, щоб вони залишилися живі. Коли наше село звільнили від

російських військ, ми гуртом зібрали речі та поїхали. Спочатку жили у школі-інтернаті, а потім нам дали кімнату і ми переїхали у гуртожиток. Тіснувало, але краще ніж під кулями», – ділиться своєю історією жінка.

Пані Людмила уже декілька років офіційно виконує обов'язки опікуна для своїх трьох внучок, яким 15, 13 та 9 років і внука, 11 років. Усі сили, енергію та кошти жінка віддає на виховання дітей.

«Так склалося життя, що за внуками доглядаю тепер лише я. Вони моя радість та мої промінчики сонця. Хочеться дати їм найкраще, що можу. З цього року перевела дітей із їх старої школи, де вони вчилися дистанційно, у гімназію. Тепер ходять на навчання, бачаться із однолітками, спілкуються і це дуже для них важливо. Старша внучка планує вступати у коледж, тому багато часу приділяє навчанню. Усі разом ми намагаємося максимально облаштувати наше нове житло, зробити його комфортним, щоб усім було затишно. Що правда, з цим дуже важко. У мене немає ні здоров'я, ні коштів, ні інструментів чи бодай досвіду, як відремонтувати кран чи закрутити шуруп. Єдине, що нас рятує – це хаб. Дуже добре, що є до кого звернутися та попросити про допомогу. Майстри професійні та кмітливі, прийшли та все швидко полагодили, зібрали. Я навіть уявити боюся, що б ми із дітьми робили, якби не ви і соціальна майстерня. Це так важливо, що таким як ми людям, які втратили практично все що мали, є до кого звернутися», – із вдячністю наголошує пані Людмила.

Миколаївський Соціальний хаб працює у рамках проекту, який реалізують Благодійна організація «Благодійний Фонд «Стабілізуєшен Суппорт Сервісез» та німецька гуманітарна організація «Sign of Hope» за фінансової підтримки Федерального міністерства закордонних справ Німеччини (GFFO).

24.03.2026

Благодійний фонд «Стабілізуєшен Суппорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/pidsyliuiemo-holos-vpo-persha-zustrich-u-shosttsi-v-mezhakh-novofo-proiektu/>

Старт проекту «Покращення доступу до правового захисту»

У березні розпочався новий проект «Покращення доступу до правового захисту та посилення ролі громад і Рад ВПО у підтримці постраждалого населення в Сумській області». Вже відбулася перша робоча зустріч із Радами з питань внутрішньо переміщених осіб у місті Шостка.

Зустріч мала неформальний, робочий характер і стала важливим кроком для подальшої співпраці. Відвертий діалог, обговорення актуальних викликів та спільний пошук рішень задали конструктивний тон для наступних етапів реалізації проекту.

Під час зустрічі учасники зосередилися на ключових проблемах, з якими стикаються ВПО у громаді. Серед основних питань – забезпечення житлом,

доступ до соціальних та адміністративних послуг, можливості працевлаштування та інтеграції у нові громади. Окрему увагу приділили аналізу вже проведеної роботи Ради ВПО: учасники підбили підсумки досягнень, обговорили виклики та визначили пріоритетні кроки на майбутнє.

Важливо, що до обговорення активно долучилися представники органів місцевого самоврядування. Це дозволило не лише окреслити проблеми, а й одразу перейти до пошуку практичних рішень та можливостей їх реалізації на місцевому рівні.

Окремим компонентом зустрічі стали правові консультації, які надали юристки проекту. Учасники отримали роз'яснення щодо захисту прав ВПО, доступу до необхідних послуг та можливостей отримання допомоги. Такий підхід дозволив поєднати стратегічне планування з конкретною підтримкою людей.

Результати зустрічі стануть основою для подальшої роботи в межах проекту, спрямованого на посилення спроможності громад та підвищення ролі Рад ВПО у прийнятті рішень.

24.03.2026

ГО «Громадський холдинг «ГРУПА ВПЛИВУ»

<https://www.vplyv.org.ua/archives/10465>

Чому ВПО не користуються субсидією на оренду: роль «тіньового» ринку і податків

У 2025 році в Україні було запроваджено субсидію на оренду (найм) житла для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) як пілотний (експериментальний) інструмент підтримки (Постанова №1225). Програма передбачає надання виплат за умови офіційного оформлення договору оренди (найму) із власником житла. Ми неодноразово інформували про можливість скористатися цією субсидією.

Водночас реалізація Постанови №1225 на практиці ускладнюється поширеністю неформального («тіньового») ринку оренди та низькою готовністю орендодавців (наймодавців) легалізувати доходи й сплачувати податки. На думку народних депутатів, цю проблему можна врегулювати шляхом змін до податкового законодавства. Саме тому останнім часом у парламенті зареєстровано три законопроекти, які, попри певні відмінності, мають спільну мету:

- створення правових і економічних умов для легалізації ринку оренди (найму) житла, стимулювання укладення офіційних договорів та підвищення культури сплати податків із доходів від оренди (найму);
- формування сприятливих умов для здачі житла фізичним особам, зокрема ВПО, уніфікація підходів до оподаткування таких доходів і спрощення їх декларування, що має сприяти зростанню кількості офіційних договорів та надходжень до місцевих бюджетів;

- запровадження більш справедливого рівня оподаткування доходів від оренди (найму) житла, який стимулюватиме вихід ринку з «тіні», збільшення податкових надходжень, а також надання податкових стимулів орендодавцям (наймодавцям), які здають житло соціально вразливим категоріям – ВПО, учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни та іншим.

Перший законопроект зареєстрований 13.02.2026 року за реєстраційним номером 15031. Обґрунтування необхідності прийняття проекту цього закону обумовлене потребою змінити високе податкове навантаження (18% податку на доходи фізичних осіб (ПДФО) та 5% військового збору (ВЗ), яке спонукає власників житла уникати укладення офіційних договорів та не декларувати доходи. Масштаб проблеми, на думку ініціаторів, є значним: житловий фонд України налічує понад 17 млн квартир, мільйони осіб, зокрема ВПО, проживають в орендованому житлі. При цьому рівень добровільного декларування доходів від оренди (найму) є вкрай низьким – за 2024 рік їх задекларували лише близько 900 громадян. Також ще близько 56 тисяч фізичних осіб – підприємців (ФОП) на спрощеній системі оподаткування здають майно в оренду (найм). Вирішити зазначену проблему пропонується шляхом внесення змін до Податкового кодексу України (ПК України). Зокрема, скоригувати пункт 170.1 статті 170 Розділу IV та підрозділи 1 і 10 Розділу XX ПКУ. Основною новацією є зниження ставки ПДФО від надання в оренду (найм) житлової нерухомості (або її частини) з 18% до 5%, тоді як доходи від оренди іншої нерухомості залишаються оподаткованими за базовою ставкою (18%). Крім того, тимчасово, з 01.04.2026 року і до завершення воєнного стану, пропонується не включати такі доходи до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку. У разі прийняття закон має набрати чинності з 01.04.2026 року.

Другий законопроект зареєстрований 02.03.2026 року за реєстраційним номером 15031-1. Він є альтернативним до законопроекту 15031 (альтернативний – це проект закону, що регулює ті ж самі суспільні відносини, що й основний (перший) законопроект, але пропонує інші шляхи вирішення питання). Народні депутати, які ініціювали цей проект закону зазначають, що дійсно, чинне податкове навантаження (23% сукупно) є одним із ключових факторів тінізації ринку (за оцінками, майже на 90% ринок перебуває в «тіні»). Водночас статистика показує, що нижчі податкові ставки (зокрема для ФОП) корелюють із вищим рівнем декларування доходів. Разом із тим, податкове навантаження не є єдиною причиною проблеми. Офіційна здача житла в оренду (найм) призводить до втрати пільги з податку на нерухомість, ускладнює процедуру декларування доходів та створює додаткові адміністративні бар'єри для власників житла. У сукупності саме ці фактори стримують легалізацію ринку та негативно впливають, зокрема, на доступ ВПО до офіційної оренди (найму) й державної підтримки. Так, у 2025 році в межах експериментальної програми субсидій на оренду (найм) житла допомогу отримали лише 72 домогосподарства ВПО. Тому питання потребує

комплексного врегулювання. Це на думку ініціаторів полягає в наступних змінах:

- доходи від надання в оренду (найм) житлової нерухомості (її частин) оподатковуються за зниженою ставкою – (5%) ПДФО;
- доходи від оренди (найму) іншої нерухомості оподатковуються за базовою ставкою – 18% ПДФО;
- орендодавець (наймодавець) зобов'язаний подати річну податкову декларацію та самостійно сплатити податок, при цьому у декларації не зазначаються окремі види доходів, якщо відсутній обов'язок їх декларування за іншими нормами ПК України.

Окремо передбачено:

- збереження пільги з податку на нерухоме майно для фізичних осіб, які здають житло в оренду фізичним особам (що не є самозайнятими);
- зменшення з 5% (а після завершення воєнного стану з 1,5%) до 1% ставки військового збору з доходів від надання в оренду (найм) об'єктів житлової нерухомості фізичним особам, в тому числі ВПО (що відповідає ставці 1% для платників єдиного податку третьої групи).

У разі прийняття закон має набрати чинності з першого числа місяця, наступного за місяцем його опублікування. Водночас, Уряд протягом трьох місяців повинен забезпечити ухвалення та приведення у відповідність необхідних підзаконних актів.

Третій законопроект зареєстрований 04.03.2026 року за реєстраційним номером 15031-2 , і він також є альтернативним до законопроектів 15031. Обґрунтування необхідності прийняття саме цього проекту закону, на думку ініціатора, обумовлене тим, що тимчасове зниження податкового навантаження лише на період воєнного стану або встановлення однакових підходів незалежно від типу житла чи статусу орендаря (наймача) може не забезпечити очікуваного ефекту. Такі підходи не повною мірою сприятимуть реалізації права на житло для осіб, які постраждали від збройної агресії, зокрема ВПО, учасників бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни. Ефективна легалізація ринку оренди (найму) потребує стабільних і зрозумілих правил оподаткування як під час дії воєнного стану, так і після його завершення. Доцільно запровадити додаткові стимули для зниження вартості оренди (найму) житла для ВПО, які втратили житло, а також для ветеранів війни, включаючи учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни та учасників війни.

Реалізація зазначеного можлива за умови внесення наступних змін до ПК України:

- доходи від надання в оренду (найм) житлової нерухомості звільняються від сплати ПДФО та військового збору, якщо орендарем (наймачем) є ВПО або ветерани війни (учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, учасники війни). Для

застосування цієї пільги договори оренди (найму) мають бути зареєстровані у встановленому Урядом порядку, що дозволить як контролювати ринок оренди, так і отримувати дані про житлові потреби цих категорій для надання підтримки;

- для доходів від надання в оренду (найм) житлової нерухомості іншим категоріям орендарів (наймачів) встановлюється диференційований підхід до оподаткування: 0% – якщо загальна площа житла, яке здається в оренду (найм), не перевищує 200 кв. м, та 5% – якщо площа становить від 200 до 400 кв. м;
- зберігається базова ставка (18% ПДФО) для доходів від оренди (найму) нежитлової нерухомості, у випадках, коли орендар (наймач) є податковим агентом, а також якщо загальна площа житла, що здається, перевищує 400 кв. м;
- спрощується процедура декларування доходів: фізичні особи не зобов'язані зазначати у річній декларації інші доходи, інформація про які вже є у податкових органах або не впливає на розмір податку.

З огляду на статистичні дані щодо низької кількості домогосподарств ВПО, які фактично скористалися правом на отримання субсидії на оренду (найм) житла, очевидно, що цей державний інструмент у його нинішньому вигляді потребує доопрацювання. Зареєстровані законопроекти – це важливий крок у напрямку легалізації ринку оренди, зниження податкового навантаження та створення стимулів для укладення офіційних договорів, що, своєю чергою, може розширити доступ ВПО до державної підтримки. Водночас, податкові зміни, ймовірно, не є єдиним необхідним рішенням. Для досягнення відчутного ефекту доцільно також розглянути додатковий механізм – спрощення процедури отримання субсидії.

23.03.2026

БО «Благодійний фонд «РОКАДА»

<https://rokada.org.ua/komanda-rokady-na-sumshchyni-oblashtuie-pivtory-sotni-mists-dlia-vnutrishno-peremishchenykh-ukraintsiv/>

Команда «Рокади» на Сумщині облаштує півтори сотні місць для внутрішньо переміщених українців

Координатор системи ООН в Україні та гуманітарний координатор Матіас Шмале прибув на Сумщину аби ознайомитися з об'єктами, де «Рокада» облаштує понад півтори сотні додаткових місць для внутрішньо переміщених громадян за підтримки Гуманітарного фонду для України / #UkraineHumanitarianFund (#UHF).

Мова йде про чотири прихистки. Там наша команда оновить кімнати, кухні й санвузли. Кожен простір повністю адаптують із урахуванням принципів безбар'єрності.

«Для цього ми залучимо експертів із інклюзії, – зауважує координаторка проєкту Ірина Голляк. – Сумщина постійно перебуває під обстрілами, тож маємо гостру потребу у доступних місцях тимчасового проживання для маломобільних людей, які втратили власні домівки. Три прихистки облаштуємо у Сумській громаді, ще один – у Роменській».

23.03.2026

UNHCR Україна

<https://www.unhcr.org/ua/news/stories/assisted-living-and-social-adaptation-services-help-displaced-ukrainians-live-dignity>

Завдяки послугам підтриманого проживання та соціальної адаптації внутрішньо переміщені українці живуть у гідних і комфортних умовах

За підтримки донорів, зокрема Європейського Союзу, УВКБ ООН в Україні зміцнює систему надання послуг підтриманого проживання та соціальної адаптації, завдяки чому найбільш вразливі внутрішньо переміщені люди, які потребують догляду, навіть в умовах війни живуть у безпечних і гідних умовах.

У різних регіонах України люди й надалі змушені покидати власні домівки через війну. Перед внутрішньо переміщеними сім'ями постають проблеми, що не обмежуються пошуком житла. Для людей похилого віку та осіб з інвалідністю, які потребують постійного догляду, переміщення без доступу до відповідних соціальних послуг і адаптованих умов проживання може швидко стати загрозою для життя.

Послуги підтриманого проживання є критично важливим рішенням для людей, які не можуть самостійно впоратися з повсякденним життям. Поєднуючи безпечне житло, адаптовану інфраструктуру та професійну соціальну підтримку, ці послуги допомагають зберігати гідність, зменшувати ізоляцію та захищати тих, хто ризикує залишитися без належної допомоги під час переміщення.

Ігор та його мати були змушені покинути рідний дім у Горлівці Донецької області, коли у 2014 році в регіоні розпочалися бойові дії. Тоді сім'я переїхала до Дружківки, де прожила доволі довго. Для Ігоря це місто стало справжньою другою домівкою. Після посилення воєнних дій у 2022 році сім'я знову мала рятуватися втечею від війни. На цей раз Ігор із матір'ю опинився в селищі Олександрівка, що на Кіровоградщині.

Згодом представники громадської організації в колективному центрі повідомили Ігорю, що він із мамою відповідають критеріям вразливості та можуть переїхати до Трускавця Львівської області, де доступні спеціалізований догляд і адаптовані умови проживання.

Родина дісталася західної України, де їх розмістили у санаторії «Батьківщина» – закладі Міністерства соціальної політики, який надає пакет

соціальних послуг для найбільш вразливих внутрішньо переміщених людей, зокрема послуги прихистку, послуги підтриманого проживання, інституційний догляд та послуги соціальної адаптації. Інноваційний пілотний проєкт із соціальної адаптації є особливо важливим, оскільки він допомагає переміщеним людям перейти до більш самостійного життя або до більш стабільних умов підтримки та догляду. Ініціатива реалізується за підтримки УВКБ ООН, Агентства ООН у справах біженців, у кількох регіонах України завдяки фінансовій підтримці донорів, зокрема Європейського Союзу.

УВКБ ООН підтримало відновлення закладу, зокрема ремонт 10 кімнат для людей з обмеженою мобільністю, а також з 2022 року надає санаторію широкий спектр допомоги, включаючи забезпечення предметами першої необхідності, психосоціальної підтримки, кейс менеджмент та транспортні послуги.

Проте програма, орієнтована на людину. У тісній співпраці з Міністерством соціальної політики України УВКБ ООН та його партнери надають необхідні соціальні послуги та посилюють спроможність соціальних працівників у наданні оновленої послуги соціальної адаптації. Метою є сприяння відновленню самостійності переміщених людей там, де це можливо, та забезпечення безперервного догляду у більш стабільних умовах для людей, які потребують тривалої підтримки.

Завдяки щедрій підтримці Європейського Союзу такі програми забезпечують, що найбільш вразливі серед внутрішньо переміщених осіб в Україні не залишаються поза увагою.

25.03.2026

Центр прав людини ZMINA

<https://zmina.ua/event/zmina-ogolosyla-peremozhcziv-grantovogo-konkursu-dlya-relokovanyh-media/#>

ZMINA оголосила переможців грантового конкурсу для релокованих медіа

Центр прав людини ZMINA оголошує результати конкурсу проєктних пропозицій для медіа, які були релоковані з тимчасово окупованих територій та продовжують працювати на підконтрольній уряду України території.

Конкурс тривав до 28 лютого 2026 року та мав на меті підтримати незалежні медіа, що висвітлюють події на окупованих і деокупованих територіях, зокрема ситуацію з правами людини, свободою слова, а також соціальні, економічні й екологічні виклики.

За результатами відбору переможцями конкурсу стали десять медіа:

- Інтернет-видання «МІСТ»
- Свої.City
- «Новини Донбасу»
- «Херсон плюс»

- «Східний Варіант»
- Інформаційна агенція «Голос Криму»
- РІА «Південь»
- Медіаплатформа «Вгору»
- Телеканал АTR
- Qirim Media

Відібрані медіа отримують грантову підтримку для розвитку редакцій, виробництва контенту та покращення доступу до інформації для аудиторій, зокрема на тимчасово окупованих територіях.

27.03.2026

Help – Hilfe zur Selbsthilfe

<https://help-ukraine.org.ua/biznes-grant/>

Відкрито подачу заявок на конкурс мікрогрантів для підтримки малого бізнесу

Help – Hilfe zur Selbsthilfe розпочинає прийом заявок на отримання мікрогрантів для підприємців, які зазнали втрат через війну та прагнуть відновити або стабілізувати власну справу.

У межах програми підприємці можуть отримати грант у розмірі до 3 000 євро (у гривневому еквіваленті) на придбання обладнання, інструментів і матеріалів, необхідних для відновлення мікробізнесу. Ініціатива спрямована на підтримку тих, хто втратив дохід або зазнав труднощів у веденні бізнесу через наслідки війни.

Подати заявку можуть громадяни України, які проживають на підконтрольній території, зокрема внутрішньо переміщені особи, ветерани та мешканці громад, що постраждали від бойових дій. Особлива увага приділяється вразливим категоріям населення та підприємцям, чий бізнес був пошкоджений, переміщений або знищений.

Грантові кошти надаються виключно для відновлення діяльності та мають сприяти відновленню стабільного доходу. Кінцевий термін подання заявок – 14 квітня 2026 року до 17:00.

25.03.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/vykonavcha-dyrektorka-bf-shid-sos-yak-sogodni-vidbuvayetsya-rozselennya-evakujuvanyh/>

Виконавча директорка БФ «Схід SOS»: як сьогодні відбувається розселення евакуйованих

Виконавча директорка Благодійного фонду «Схід SOS» Катерина Скрипова розповіла Радіо Свобода про ситуацію з розселенням евакуйованих.

Ключове з розмови.

Фінансування для проведення ремонтів місць для розселення є, але міжнародна допомога сфокусована на прифронтових областях.

Водночас у більш віддалених і безпечніших регіонах країни, куди можуть виїжджати евакуйовані, підтримки значно менше. Приймаючі громади змушені шукати можливості виділити кошти з власних бюджетів або залучати приватні пожертви для ремонту приміщень.

Найскладніша ситуація з розселенням людей, які потребують догляду.

Для представників маломобільних груп населення, зокрема людей старшого віку та з інвалідністю, місць критично мало. В Україні їх близько сотні, тоді як потреба значно більша. Через це виникає так звана «черга життя»: людей евакуюють у транзитні центри, де вони чекають, поки команда, яка займається розселенням, знайде для них місце постійного проживання. Отже, можливість евакуації безпосередньо залежить від наявності вільних місць тимчасового та постійного розселення.

Потрібні рішення для людей, здатних жити самостійно після виїзду з небезпеки.

Йдеться про доступне житло – оренду, компенсації, іпотеку, а також допомогу з пошуком роботи й облаштуванням на новому місці. За словами Катерини Скрипової, це частина ширшого підходу – збереження людського капіталу, щоб люди могли продовжувати повноцінне життя в Україні.

Виконавча директорка БФ «Схід SOS» наголошує: підхід до розселення має змінюватись з урахуванням різних потреб людей і реальних умов у громадах.

27.03.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/robo-ta-z-tymchasovo-okupovanymy-terytoriyamy-nesystemnist-bezpeka-ta-prava-lyudyny-yaroslav-taranecz-v-eteri-gromadskogo-radio/>

Робота з тимчасово окупованими територіями: (не)системність, безпека та права людини – Ярослав Таранець в етері Громадського радіо

«Завдання держави – зважити і знайти баланс між тим, що, з одного боку, на тимчасово окупованих територіях продовжують проживати наші люди, українці, а з іншого боку – важливо дотримуватися безпеки. Цей баланс має бути чітко врегульований, без можливості широкого спектра свободи дій», – адвокатський Благодійного фонду «Схід SOS» Ярослав Таранець в етері Громадського радіо розповів, чому Україна повинна вести безперервну роботу щодо тимчасово окупованих територій, які державні органи за це відповідають і чи захищає українське законодавство права людей з ТОТ.

Ділимося основними тезами.

Про законодавство щодо колабораціонізму

На думку Ярослава Таранця, законодавча база, що регулює питання та права людей, які виїхали з ТОТ, потребує вдосконалень, оскільки наразі вона дає можливість різних трактувань і створює низку ризиків.

У той час, коли окупаційна влада намагається інтегрувати населення у свою державну та соціальну систему, перед людьми на ТОТ постає вибір: прийняти правила гри, які встановлюють в окупації, для власного виживання, або лишитися поза цією системою, але не мати можливості скористатися жодним з державних сервісів, звернутися до лікарні чи отримати пенсію.

Ярослав Таранець пояснив, що важливо законодавчо визначити, які дії вважаються небезпечними для національної безпеки України, а що можна трактувати як елемент виживання. Без цього люди на ТОТ не розуміють, що буде з ними, якщо вони вийдуть на підконтрольну уряду України територію. А російська пропаганда підживлює їхні сумніви.

Про відповідальні за ТОТ державні органи

Ярослав Таранець переконаний, що Україна має вести системну та безперервну роботу стосовно тимчасово окупованих територій, оскільки росія робить на ТОТ усе можливе, аби розірвати зв'язки місцевого населення та українців на підконтрольній Україні території.

Певний час сферою ТОТ опікувалося Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України. Згодом його трансформували та перейменували на Міністерство національної єдності, а влітку 2025-го Мінреінтеграції остаточно ліквідували. Частина повноважень щодо питань ТОТ перейшла у відповідальність Міністерства розвитку громад та територій. Водночас ця сфера пов'язана з різними секторами та фактично всіма міністерствами України, пояснив правозахисник. Наприклад, питання документів, виданих в окупації, стосується Міністерства юстиції, а питання компенсації за втрачене житло – Міністерства розвитку громад і територій.

Про складність видачі українських документів людям, які виїжджають з ТОТ

Питання отримання українських документів людьми, які виїхали з тимчасово окупованих територій, залишається складним. Наприклад, багато дітей, які народилися на ТОТ, ніколи не мали документів українського зразка.

Для держави викликом є питання звітності та обліку громадян, які виїжджають на підконтрольну Україні територію або ж перебувають у тимчасовій окупації:

«Коли людина хоче оформити документи, вона звертається, щоб встановити особу, і держава має цей факт перевірити: чи народжувалася така особа, чи містяться відомості в реєстрі, що вона є громадянином України. І коли Україна як держава намагається звірити ці дані, вона їх просто не знаходить, бо облік громадян, народжених на ТОТ, не ведеться», – розповів Ярослав Таранець.

Формування практик і законодавства щодо тимчасово окупованих територій та їхніх мешканців, на думку адвоката БФ «Схід SOS», має спиратися на принципи прав людини і міжнародне гуманітарне право.

Під час етеру Ярослав Таранець нагадав: нещодавно Коаліція організацій, що опікуються питаннями захисту прав постраждалих унаслідок збройної агресії проти України, до якої належить Благодійний фонд «Схід SOS», підготувала документ «17 пріоритетних кроків держави на 2026 рік у сфері захисту прав людини в умовах війни».

Серед цих кроків – формування стратегії, що забезпечуватиме захист людей з ТОТ і їх реінтеграцію в українське суспільство. Наразі ризики для прав цих громадян і громадянок створює, наприклад, Закон про множинне громадянство, який набув чинності 16 січня 2026 року. Він містить суперечливі положення у статті щодо набуття громадянами України громадянства держави, визнаної державою-агресором, що може призводити до довільного трактування норм і створення підстав для позбавлення громадянства.

Також додаткові обмеження може спричинити ініціатива про обов'язковий поліграф для вихідців із ТОТ: під час прийняття на держслужбу або в місцеве самоврядування їх планують перевіряти на наявність громадянства РФ. Наразі цей законопроект не прийнятий, зокрема завдяки позиції коаліції правозахисних організацій щодо цього питання.

На переконання адвоката, потрібно підтримувати зв'язок з населенням ТОТ, давати відчуття підтримки й присутності, створювати умови для виїзду на підконтрольну територію та адаптації тут.

26.03.2026

Новини.LIVE

<https://finance.novyny.live/groshova-dopomoga-karitas-ukrayintsiam-viplatiat-850-dolariv-navesni-318603.html>

Грошова допомога Карітас: українцям виплатять 850 доларів навесні

У березні поточного року в одному з міст представництво благодійної організації «Карітас Україна» надасть фінансові гранти внутрішньо переміщеним особам (ВПО) та постраждалим від війни громадянам. У рамках проекту на підтримку сільського господарства та тваринництва учасники зможуть отримати близько 850 доларів.

Про те, хто зможе оформити виплати від організації, розповідає редакція Новини.LIVE.

Умови надання фінансової підтримки від Карітас навесні

Проект з надання аграрних грантів на розвиток господарств стартував у низці громад Дніпропетровської області. В його рамках громадянам передбачена безповоротна грантова допомога, яку можна буде використати на

купівлю інвентарю, засобів для захисту рослин від шкідників, птиці, кролів, худоби, кормів, насіння, саджанців.

«В межах проєкту «Багатосекторна допомога постраждалим від війни в Україні» розпочинається програма з видачі агрогрантів... Ця допомога стала можливою завдяки щедрій підтримці американського народу», – йдеться у повідомленні.

Долучитися до проєкту зможуть тільки домогосподарства, які мають соціальну та економічну вразливість як з числа внутрішніх переселенців, так і серед місцевих жителів, що постраждали від негативних наслідків війни. Йдеться про:

- Багатодітні родини;
- Осіб з інвалідністю;
- Громадян із хронічними/важкими хворобами;
- Самотніх батьків або опікунів;
- Родин з дітьми до трьох років/вагітними жінками;
- Людей похилого віку (від 60 років);
- Безробітних громадян від 50 років.

Громади, де діє програма, та сума фінансової допомоги

Реалізують проєкт «Багатосекторна допомога постраждалим від війни в Україні» у кількох громадах Дніпропетровщини: Криничанській, Лихівській, Вишнівській. Претенденти зможуть отримати близько 850 доларів (37 800 грн).

Важливо підпадати під такі вимоги переселенцям та місцевим мешканцям:

- використовують землі площею від 0,05 до 1 га;
- не мають наміру переїздити у найближчі пів року.

Уточнити інформацію щодо грошової допомоги можна за таким контактним номером: 068 175 78 08.

Раніше Новини.LIVE повідомляли, що ЮНІСЕФ до кінця березня в одному з регіонів надасть гуманітарну допомогу. Також українці зможуть подати заявки на фінпідтримку на майбутню зиму.

Ще Новини.LIVE писали, що до кінця поточного місяця у двох прифронтових областях доступна фінансова допомога від ГО «People in Need Ukraine». У рамках програми можна буде оформити до 4 000 доларів.

Яка ще допомога передбачена від Карітас

Також цієї весни «Карітас» реалізує проєкт «Багатогалузева допомога постраждалим від війни в Україні» в одному з міст за фінпідтримки США.

Його особливість у тому, що кошти надаються на оплату житлово-комунальних послуг внутрішнім переселенцям, які переїхали з 2025-го. Необхідно підпадати під категорії вразливості. Йдеться про такі групи людей як особи з інвалідністю та громадяни похилого віку. Деталі можна уточнити за номером: 380 50 346 46 93.

Чи можна отримати гранти на бізнес від Карітас

Лише в трьох регіонах громадянам доступна грантова допомога за програмою «REMARKET». В її рамках українці зможуть отримати допомогу на підприємництво. Долучитися до неї можуть мікро- та малі підприємці таких міст: Вінниця, Житомир, Миколаїв. Учасникам програми виплатять до 237 тис. грн.

Для участі треба пройти процедуру відбору, розробити бізнес-план. Тільки найуспішнішим проектам можуть гарантувати фінансову підтримку.